OPERATIVT PROGRAM INOM MÅLET INVESTERING FÖR SYSSELSÄTTNING OCH TILLVÄXT

CCI	2014SE05M9OP001
Titel	Nationellt socialfondsprogram för investering för tillväxt och sysselsättning 2014-2020
Version	4.0
Första året	2014
Sista året	2020
Stödberättigande från	2014-jan-01
Stödberättigande till	2023-dec-31
Utnyttjar möjligheten i artikel 96.8 i den allmänna förordningen	
Större ändring (kräver EG-godkännande – se artikel 96 i grundförordningen)	✓
Godkänt av övervakningskommitté	✓
Motivering för ändring	Enligt artikel 21 och 22 i Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) nr 1303/2013 ska en resultatöversyn och en fördelning av resultatreserven göras under 2019. Europeiska kommissionen har i ett genomförandebeslut den 2 augusti 2019 (C(2019) 5938 final) angivit för vilka programområden delmålen har uppnåtts respektive inte uppnåtts. Ett delmål för programområde 1 Kompetensförsörjning har inte uppnåtts. Resultatreserven för programområde 1 bör därför omfördelas till programområde 2 Ökade övergångar till arbete. Som en konsekvens därav bör även målvärdena för berörda indikatorer justeras i proportion till omfördelningen av medel. Medlen inom programområdena 1 och 2 ska enligt programmet fördelas med 75 procent till insatser på regional nivå och med 25 procent till insatser på nationell nivå. För att uppnå en viss flexibilitet i genomförandet föreslås en ändring som innebär en fördelning om cirka 75 procent respektive cirka 25 procent.
Kommissionens beslutsnummer	C(2020)600
Kommissionens beslutsdatum	2020-jan-31
Medlemsstatens beslut om ändring nr	A2019/01932/A
Datum för medlemsstatens beslut om ändring	2019-okt-24
Datum för ikraftträdande av medlemsstatens beslut om	2019-okt-24

ändring	
Nuts-regioner som omfattas av det operativa programmet	SE - SVERIGE

1. STRATEGI FÖR DET OPERATIVA PROGRAMMETS BIDRAG TILL UNIONENS STRATEGI FÖR SMART OCH HÅLLBAR TILLVÄXT FÖR ALLA OCH FÖR ATT UPPNÅ EKONOMISK, SOCIAL OCH TERRITORIELL SAMMANHÅLLNING 7

1.1 STRATEGI FÖR DET OPERATIVA PROGRAMMETS BIDRAG TILL UNIONENS STRATEGI FÖR SMART OCH HÅLLBAR TILLVÄXT FÖR ALLA OCH FÖR ATT UPPNÅ EKONOMISK, SOCIAL OCH TERRITORIELL SAMMANHÅLLNING 7

1.2 MOTIVERING FÖR FÖRDELNINGEN AV MEDEL 37

2. INSATSOMRÅDEN 42

2.A BESKRIVNING AV INSATSOMRÅDEN ANDRA ÄN TEKNISKT STÖD 42

2.A.1 INSATSOMRÅDE 42

2.A.2 MOTIVERING TILL INRÄTTANDET AV ETT INSATSOMRÅDE SOM OMFATTAR MER ÄN EN REGIONKATEGORI, TEMATISKT MÅL ELLER FOND (I TILLÄMPLIGA FALL) 42

2.A.3 FOND, REGIONKATEGORI OCH BERÄKNINGSUNDERLAG FÖR UNIONENS STÖD 42

2.A.4 INVESTERINGSPRIORITERING 42

2.A.5 SÄRSKILDA MÅL FÖR INVESTERINGSPRIORITERINGEN OCH FÖRVÄNTADE RESULTAT 42

2.A.6 ÅTGÄRDER SOM SKA FÅ STÖD INOM INVESTERINGSPRIORITERINGEN (PER INVESTERINGSPRIORITERING) 45

2.A.6.1 Beskriv den typ av åtgärder som ska få stöd, med exempel, och hur de förväntas bidra till de särskilda målen. I tillämpliga fall, ange även huvudsakliga målgrupper, särskilda typer av territorier och typer av stödmottagare. *45*

2.A.6.2 Vägledande principer för urval av insatser *47*

2.A.6.3 Planerad användning av finansieringsinstrument *(i tillämpliga fall)* *49*

2.A.6.4 Planerad användning av större projekt *(i tillämpliga fall)* *49*

2.A.6.5 Utfallsindikatorer per investeringsprioritering och, i tillämpliga fall, per regionkategori *50*

Investeringsprioritering *50*

10iii - Stärka lika tillgång till livslångt lärande för alla åldersgrupper i formella, icke-formella och informella sammanhang, höja arbetskraftens kunskaper, färdigheter och kompetens och främja flexibla utbildningsvägar inklusive genom yrkesvägledning och validering av förvärvad kompetens *50*

2.A.4 INVESTERINGSPRIORITERING 50

2.A.5 SÄRSKILDA MÅL FÖR INVESTERINGSPRIORITERINGEN OCH FÖRVÄNTADE RESULTAT 50

2.A.6 ÅTGÄRDER SOM SKA FÅ STÖD INOM INVESTERINGSPRIORITERINGEN (PER INVESTERINGSPRIORITERING) 53

2.A.6.1 Beskriv den typ av åtgärder som ska få stöd, med exempel, och hur de förväntas bidra till de särskilda målen. I tillämpliga fall, ange även huvudsakliga målgrupper, särskilda typer av territorier och typer av stödmottagare. *53*

2.A.6.2 Vägledande principer för urval av insatser *56*

2.A.6.3 Planerad användning av finansieringsinstrument *(i tillämpliga fall)* *57*

2.A.6.4 Planerad användning av större projekt *(i tillämpliga fall)* *57*

2.A.6.5 Utfallsindikatorer per investeringsprioritering och, i tillämpliga fall, per regionkategori *58*

Investeringsprioritering *58*

10iv - Förbättra utbildningens relevans för arbetsmarknaden, underlätta övergången från utbildning till arbete, förstärka yrkesutbildningssystemen och deras kvalitet, inbegripet genom mekanismer för att förutse kompetensbehoven, anpassning av kursplaner och inrättande och utveckling av arbetsbaserade system för lärande, inbegripet system med både teori och praktik och lärlingssystem *58*

2.A.7 SOCIAL INNOVATION, TRANSNATIONELLT SAMARBETE OCH BIDRAG TILL DE TEMATISKA MÅLEN 1–7 58

2.A.8 RESULTATRAM 61

2.A.9 INSATSKATEGORIER 62

2.A.10 SAMMANFATTNING AV DEN PLANERADE ANVÄNDNINGEN AV TEKNISKT STÖD, VID BEHOV INKLUSIVE ÅTGÄRDER FÖR ATT ÖKA DEN ADMINISTRATIVA KAPACITETEN HOS DE MYNDIGHETER SOM ÄR DELAKTIGA I FÖRVALTNINGEN OCH KONTROLLEN AV PROGRAMMEN OCH STÖDMOTTAGARNA (I TILLÄMPLIGA FALL) (PER INSATSOMRÅDE) 64

2.A.1 INSATSOMRÅDE 65

2.A.2 MOTIVERING TILL INRÄTTANDET AV ETT INSATSOMRÅDE SOM OMFATTAR MER ÄN EN REGIONKATEGORI, TEMATISKT MÅL ELLER FOND (I TILLÄMPLIGA FALL) 65
2.A.3 FOND, REGIONKATEGORI OCH BERÄKNINGSUNDERLAG FÖR UNIONENS STÖD 65
2.A.4 INVESTERINGSPRIORITERING 65
2.A.5 SÄRSKILDA MÅL FÖR INVESTERINGSPRIORITERINGEN OCH FÖRVÄNTADE RESULTAT 65
2.A.6 ÅTGÄRDER SOM SKA FÅ STÖD INOM INVESTERINGSPRIORITERINGEN (PER INVESTERINGSPRIORITERING) 68
2.A.6.1 Beskriv den typ av åtgärder som ska få stöd, med exempel, och hur de förväntas bidra till de särskilda målen. I tillämpliga fall, ange även huvudsakliga målgrupper, särskilda typer av territorier och typer av stödmottagare. *68*
2.A.6.2 Vägledande principer för urval av insatser *73*
2.A.6.3 Planerad användning av finansieringsinstrument *(i tillämpliga fall)* *73*
2.A.6.4 Planerad användning av större projekt *(i tillämpliga fall)* *73*
2.A.6.5 Utfallsindikatorer per investeringsprioritering och, i tillämpliga fall, per regionkategori *74*
Investeringsprioritering *74*
8i - tillgång till anställning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer långt från arbetsmarknaden, även genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetskraftens rörlighet *74*
2.A.4 INVESTERINGSPRIORITERING 74
2.A.5 SÄRSKILDA MÅL FÖR INVESTERINGSPRIORITERINGEN OCH FÖRVÄNTADE RESULTAT 74
2.A.6 ÅTGÄRDER SOM SKA FÅ STÖD INOM INVESTERINGSPRIORITERINGEN (PER INVESTERINGSPRIORITERING) 77
2.A.6.1 Beskriv den typ av åtgärder som ska få stöd, med exempel, och hur de förväntas bidra till de särskilda målen. I tillämpliga fall, ange även huvudsakliga målgrupper, särskilda typer av territorier och typer av stödmottagare. *77*
2.A.6.2 Vägledande principer för urval av insatser *81*
2.A.6.3 Planerad användning av finansieringsinstrument *(i tillämpliga fall)* *81*
2.A.6.4 Planerad användning av större projekt *(i tillämpliga fall)* *81*
2.A.6.5 Utfallsindikatorer per investeringsprioritering och, i tillämpliga fall, per regionkategori *82*
Investeringsprioritering *82*
8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (ESF), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin *82*
2.A.4 INVESTERINGSPRIORITERING 82
2.A.5 SÄRSKILDA MÅL FÖR INVESTERINGSPRIORITERINGEN OCH FÖRVÄNTADE RESULTAT 82
2.A.6 ÅTGÄRDER SOM SKA FÅ STÖD INOM INVESTERINGSPRIORITERINGEN (PER INVESTERINGSPRIORITERING) 85
2.A.6.1 Beskriv den typ av åtgärder som ska få stöd, med exempel, och hur de förväntas bidra till de särskilda målen. I tillämpliga fall, ange även huvudsakliga målgrupper, särskilda typer av territorier och typer av stödmottagare. *85*
2.A.6.2 Vägledande principer för urval av insatser *89*
2.A.6.3 Planerad användning av finansieringsinstrument *(i tillämpliga fall)* *89*
2.A.6.4 Planerad användning av större projekt *(i tillämpliga fall)* *90*
2.A.6.5 Utfallsindikatorer per investeringsprioritering och, i tillämpliga fall, per regionkategori *90*
Investeringsprioritering *90*
9i - aktiv delaktighet, inklusive för att främja lika möjligheter och aktivt deltagande samt förbättra anställningsbarheten *90*
2.A.7 SOCIAL INNOVATION, TRANSNATIONELLT SAMARBETE OCH BIDRAG TILL DE TEMATISKA MÅLEN 1–7 90
2.A.8 RESULTATRAM 91
2.A.9 INSATSKATEGORIER 91
2.A.10 SAMMANFATTNING AV DEN PLANERADE ANVÄNDNINGEN AV TEKNISKT STÖD, VID BEHOV INKLUSIVE ÅTGÄRDER FÖR ATT ÖKA DEN ADMINISTRATIVA KAPACITETEN HOS DE MYNDIGHETER SOM ÄR DELAKTIGA I FÖRVALTNINGEN OCH KONTROLLEN AV PROGRAMMEN OCH STÖDMOTTAGARNA (I TILLÄMPLIGA FALL) (PER INSATSOMRÅDE) 92
2.A.1 INSATSOMRÅDE 93
2.A.2 MOTIVERING TILL INRÄTTANDET AV ETT INSATSOMRÅDE SOM OMFATTAR MER ÄN EN REGIONKATEGORI, TEMATISKT MÅL ELLER FOND (I TILLÄMPLIGA FALL) 93
2.A.3 FOND, REGIONKATEGORI OCH BERÄKNINGSUNDERLAG FÖR UNIONENS STÖD 93
2.A.4 INVESTERINGSPRIORITERING 93
2.A.5 SÄRSKILDA MÅL FÖR INVESTERINGSPRIORITERINGEN OCH FÖRVÄNTADE RESULTAT 93

2.A.6 ÅTGÄRDER SOM SKA FÅ STÖD INOM INVESTERINGSPRIORITERINGEN (PER INVESTERINGSPRIORITERING) 96
2.A.6.1 Beskriv den typ av åtgärder som ska få stöd, med exempel, och hur de förväntas bidra till de särskilda målen. I tillämpliga fall, ange även huvudsakliga målgrupper, särskilda typer av territorier och typer av stödmottagare. *96*
2.A.6.2 Vägledande principer för urval av insatser *100*
2.A.6.3 Planerad användning av finansieringsinstrument *(i tillämpliga fall)* *100*
2.A.6.4 Planerad användning av större projekt *(i tillämpliga fall)* *100*
2.A.6.5 Utfallsindikatorer per investeringsprioritering och, i tillämpliga fall, per regionkategori *101*
Investeringsprioritering *101*
8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (YEI), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin *101*
2.A.7 SOCIAL INNOVATION, TRANSNATIONELLT SAMARBETE OCH BIDRAG TILL DE TEMATISKA MÅLEN 1–7 101
2.A.8 RESULTATRAM 101
2.A.9 INSATSKATEGORIER 102
2.A.10 SAMMANFATTNING AV DEN PLANERADE ANVÄNDNINGEN AV TEKNISKT STÖD, VID BEHOV INKLUSIVE ÅTGÄRDER FÖR ATT ÖKA DEN ADMINISTRATIVA KAPACITETEN HOS DE MYNDIGHETER SOM ÄR DELAKTIGA I FÖRVALTNINGEN OCH KONTROLLEN AV PROGRAMMEN OCH STÖDMOTTAGARNA (I TILLÄMPLIGA FALL) (PER INSATSOMRÅDE) 103

2.B BESKRIVNING AV INSATSOMRÅDEN FÖR TEKNISKT STÖD 104

2.B.1 INSATSOMRÅDE 104
2.B.2 MOTIVERING TILL ATT INRÄTTA ETT INSATSOMRÅDE SOM OMFATTAR MER ÄN EN REGIONKATEGORI (I TILLÄMPLIGA FALL) 104
2.B.3 FOND OCH REGIONKATEGORI 104
2.B.4 SÄRSKILDA MÅL OCH FÖRVÄNTADE RESULTAT 104
2.B.5 RESULTATINDIKATORER 105
2.B.6 EN BESKRIVNING AV ÅTGÄRDER SOM SKA FÅ STÖD OCH HUR DE FÖRVÄNTAS BIDRA TILL DE SÄRSKILDA MÅLEN (PER INSATSOMRÅDE) 105
2.B.6.1 En beskrivning av åtgärder som ska få stöd och hur de förväntas bidra till de särskilda målen 105
2.B.6.2 Aktivitetsindikatorer som förväntas bidra till resultaten 105
2.B.7 INSATSKATEGORIER (PER INSATSOMRÅDE) 106

3. FINANSIERINGSPLAN 107

3.1 MEDEL PER FOND OCH BELOPP FÖR RESULTATRESERVEN 107
3.2 MEDEL PER FOND OCH NATIONELL MEDFINANSIERING (I EURO) 107
TABELL 18A: FINANSIERINGSPLAN 107
(2) DETTA TAL KAN RUNDAS AV TILL NÄRMASTE HELTAL I TABELLEN. DEN EXAKTA SATSEN SOM ANVÄNDS FÖR ATT ERSÄTTA BETALNINGAR ÄR KVOTEN (F). 107
TABELL 18B: SYSSELSÄTTNINGSINITIATIVET FÖR UNGA – SÄRSKILDA ANSLAG ESF OCH YEI (WHERE APPROPRIATE) 107
TABELL 18C: UPPDELNING AV FINANSIERINGSPLANEN PER INSATSOMRÅDE, FOND, REGIONKATEGORI OCH TEMATISKT MÅL 108
TABELL 19: PRELIMINÄRT STÖDBELOPP SOM SKA ANVÄNDAS FÖR MÅL OM KLIMATFÖRÄNDRINGAR 108

4. INTEGRERAT TILLVÄGAGÅNGSSÄTT VID TERRITORIELL UTVECKLING 110

4.1 LOKALT LEDD UTVECKLING (I TILLÄMPLIGA FALL) 110
4.2 INTEGRERADE ÅTGÄRDER FÖR HÅLLBAR STADSUTVECKLING (I TILLÄMPLIGA FALL) 110
4.3 INTEGRERADE TERRITORIELLA INVESTERINGAR (ITI) (I TILLÄMPLIGA FALL) 112
4.4 BESTÄMMELSER FÖR INTERREGIONALA OCH TRANSNATIONELLA ÅTGÄRDER INOM DET OPERATIVA PROGRAMMET, DÄR STÖDMOTTAGARNA FINNS I MER ÄN EN MEDLEMSSTAT. (I TILLÄMPLIGA FALL) 112
4.5 HUR DE INOM PROGRAMMET PLANERADE INSATSERNA BIDRAR TILL MAKROREGIONALA STRATEGIER OCH HAVSOMRÅDESSTRATEGIER, ENLIGT DE BEHOV FÖR PROGRAMOMRÅDET SOM FASTSTÄLLTS AV MEDLEMSSTATEN (I TILLÄMPLIGA FALL) (I TILLÄMPLIGA FALL) 113

5. SÄRSKILDA BEHOV I GEOGRAFISKA OMRÅDEN MED STÖRST FATTIGDOM ELLER HOS MÅLGRUPPER SOM ÄR SÄRSKILT UTSATTA FÖR DISKRIMINERING ELLER SOCIAL UTESTÄNGNING 116

5.1 GEOGRAFISKA OMRÅDEN MED STÖRST FATTIGDOM ELLER MÅLGRUPPER SOM ÄR SÄRSKILT UTSATTA FÖR DISKRIMINERING ELLER SOCIAL UTESTÄNGNING 116
5.2 STRATEGI FÖR ATT MÖTA DE SÄRSKILDA BEHOVEN I GEOGRAFISKA OMRÅDEN MED STÖRST FATTIGDOM ELLER HOS MÅLGRUPPER SOM ÄR SÄRSKILT UTSATTA FÖR DISKRIMINERING ELLER SOCIAL UTESTÄNGNING SAMT, I TILLÄMPLIGA FALL, BIDRAGET TILL DET INTEGRERADE TILLVÄGAGÅNGSSÄTT SOM ANGES I PARTNERSKAPSÖVERENSKOMMELSEN 118
TABELL 22: ÅTGÄRDER FÖR ATT MÖTA DE SÄRSKILDA BEHOVEN I GEOGRAFISKA OMRÅDEN MED STÖRST FATTIGDOM ELLER HOS MÅLGRUPPER SOM ÄR SÄRSKILT UTSATTA FÖR DISKRIMINERING ELLER SOCIAL UTESTÄNGNING 119

6. SÄRSKILDA BEHOV I OMRÅDEN MED ALLVARLIGA OCH PERMANENTA, NATURBETINGADE ELLER DEMOGRAFISKA NACKDELAR (I TILLÄMPLIGA FALL) 120

7. MYNDIGHETER OCH ORGAN MED ANSVAR FÖR FÖRVALTNING, KONTROLL OCH REVISION SAMT RELEVANTA PARTERS ROLL 121

7.1 RELEVANTA MYNDIGHETER OCH ORGAN 121
7.2 DE RELEVANTA PARTERNAS ENGAGEMANG 121
7.2.1 Åtgärder som vidtagits för att engagera parterna i utformningen av det operativa programmet och parternas roll i genomförandet, övervakningen och utvärderingen av programmet *....121*
7.2.2 Samlade bidrag *(för ESF, i tillämpliga fall) 126*
7.2.3 Anslag till kapacitetsbyggande *(för ESF, i tillämpliga fall) 127*

8. SAMORDNING MELLAN FONDERNA, EJFLU, EHFF OCH ANDRA FINANSIERINGSINSTRUMENT PÅ UNIONSNIVÅ OCH NATIONELL NIVÅ SAMT EIB 128

9. FÖRHANDSVILLKOR 134

9.1 FÖRHANDSVILLKOR 134
TABELL 24: TILLÄMPLIGA FÖRHANDSVILLKOR SAMT EN BEDÖMNING AV DERAS UPPFYLLANDE 134
9.2 BESKRIVNING AV ÅTGÄRDER FÖR ATT UPPFYLLA FÖRHANDSVILLKOREN, ANSVARIGA ORGAN OCH TIDSPLAN 199

10. MINSKNING AV DEN ADMINISTRATIVA BÖRDAN FÖR STÖDMOTTAGARNA 200

11. ÖVERGRIPANDE PRINCIPER 202

11.1 HÅLLBAR UTVECKLING 202
11.2 LIKA MÖJLIGHETER OCH ICKE-DISKRIMINERING 203
11.3 JÄMSTÄLLDHET MELLAN MÄN OCH KVINNOR 205

12. SEPARATA DELAR 208

12.1 STÖRRE PROJEKT SOM SKA GENOMFÖRAS UNDER PROGRAMPERIODEN 208
12.2 RESULTATRAM FÖR DET OPERATIVA PROGRAMMET 209
12.3 RELEVANTA PARTNER SOM DELTAR I UTARBETANDET AV PROGRAMMET 209

DOKUMENT 213

INLÄMNADE BILAGOR ENLIGT KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING, MED BESKRIVNING AV PROGRAMMETS MODELL 213

SENASTE VALIDERINGSRESULTAT 214

1. STRATEGI FÖR DET OPERATIVA PROGRAMMETS BIDRAG TILL UNIONENS STRATEGI FÖR SMART OCH HÅLLBAR TILLVÄXT FÖR ALLA OCH FÖR ATT UPPNÅ EKONOMISK, SOCIAL OCH TERRITORIELL SAMMANHÅLLNING

1.1 Strategi för det operativa programmets bidrag till unionens strategi för smart och hållbar tillväxt för alla och för att uppnå ekonomisk, social och territoriell sammanhållning

1.1.1 Beskrivning av programmets strategi för att bidra till att uppfylla unionens strategi för smart och hållbar tillväxt för alla och till att uppnå ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.

Sammanfattning

Det nationella programmet för Europeiska socialfonden 2014–2020 genomförs som ett led i Europa 2020-strategin, EU:s strategi för smart, hållbar och inkluderande tillväxt. Socialfonden ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad och en varaktigt ökad sysselsättning på lång sikt. Insatserna syftar till att

- stimulera kompetensutveckling som stärker individers ställning på arbetsmarknaden,
- förstärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv,
- öka övergångarna till arbete bland personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, samt
- underlätta ungas etablering i arbetslivet och deltagande i utbildning.

Utgångspunkten för fondmedlens användning under programperioden är att dessa ska förstärka och utveckla den nationella arbetsmarknadspolitiken och bidra till att nå Europa 2020-strategins målsättningar.

Målet för regeringens arbetsmarknadspolitik är full sysselsättning. Tillväxtens viktigaste bestämningsfaktorer är hur produktiviteten och antalet arbetade timmar utvecklas i ekonomin. Detta innebär att ökad sysselsättning och höjd kompetens i arbetskraften hänger intimt samman med en ökad tillväxt. Fler i arbete sänker också samhällets kostnader för arbetslöshet. Full sysselsättning är därmed en förutsättning för att Sverige ska förbli ett konkurrenskraftigt land med långsiktigt hållbar tillväxt.

Socialfonden ska förstärka den nationella arbetsmarknadspolitiken. Utformningen av politiken har sin utgångspunkt i att fler kvinnor och män ska komma i arbete och att färre ska stå utanför arbetsmarknaden. Politiken måste skapa fler vägar till jobb eller eget företagande för dem som står långt ifrån arbetsmarknaden. Den utdragna lågkonjunkturen har förstärkt de strukturella problemen på den svenska arbetsmarknaden.

Långtidsarbetslösheten har ökat och en del grupper har fått svårare att etablera sig på arbetsmarknaden.

Den höga arbetslösheten är en följd av att fler söker arbete samtidigt som efterfrågan på arbetskraft har varit dämpad. Arbetslösheten är i dag högre bland män än bland kvinnor i flertalet län, vilket till stor del är en följd av att mansdominerade branscher drabbats hårdare av finanskrisen. Det är viktigt att fortsatt stimulera arbetskraftsutbudet eftersom det på sikt påverkar sysselsättningen positivt. Arbetsmarknadspolitiken måste dock samtidigt effektivt motverka långtidsarbetslöshet bl.a. genom att på olika sätt stödja och rusta arbetslösa som har svagare förutsättningar för etablering på arbetsmarknaden. Även matchningen på arbetsmarknaden behöver förbättras, bl.a. genom att kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad förstärks. Socialfonden ger möjligheter att förstärka insatserna för att bidra till denna utveckling.

Socialfonden ska också bidra till att utveckla den nationella arbetsmarknadspolitiken. Genom utvecklad samverkan mellan olika aktörer på nationell, regional och lokal nivå, skapas förutsättningar för utveckling och tillämpning av nya metoder som kan bidra till att uppnå målet om full sysselsättning. Socialfonden kan skapa mervärde genom att underlätta insatser som förutsätter kopplingar mellan politik- och insatsområden som ofta är organisatoriskt åtskilda. Mervärde kan också skapas genom att inkludera grupper som står långt från arbetsmarknaden i verksamheter där dessa inte har lika stort fokus inom ordinarie verksamhet. Socialfonden kan även bidra till att skapa innovativa lösningar t.ex. genom att utveckla och stärka kopplingen mellan social ekonomi och konventionellt näringsliv. Med ett stärkt fokus på effektutvärdering av programmets insatser ges förutsättningar för att identifiera framgångsrika metoder som kan implementeras i ordinarie verksamhet.

Socialfondens insatser ska genomföras inom ramen för ett operativt program, fortsättningsvis benämnt *socialfondsprogrammet*, och inom s.k. prioriteringsaxlar, översatta till programområden. Det svenska genomförandet av Socialfonden omfattar följande programområden: programområde 1 Kompetensförsörjning, programområde 2 Ökade övergångar till arbete, och programområde 3 Satsningar på ungdomar inom ramen för EU:s Sysselsättningsinitiativ för unga. Därutöver tillkommer programområde 4 Tekniskt stöd.

Socialfondens insatser genomförs i projekt vilkas huvudsyfte är att stärka individers ställning på arbetsmarknaden, öka övergångarna till arbete eller till att förstärka kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad. Insatserna kan innebära såväl metodutveckling som enbart tillämpning av metoder och arbetssätt. som bidrar till att projekten kan genomföras på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Socialfondsprogrammet ska genomföras i åtta geografiska programområden, vilka är gemensamma med Regionalfonden, och inom varje sådant programområde ska det finnas en regional handlingsplan. Det ska även finnas en nationell handlingsplan som anger utgångspunkter och prioriteringar för satsningar på nationell nivå. Handlingsplanerna fastställs av övervakningskommittén. I syfte att möjliggöra fler riktade nationella satsningar på kompetensförsörjning och ökade övergångar till arbete, och därmed ökat

genomslag för nationella prioriteringar, kommer Socialfondens resurser i större utsträckning än föregående programperiod att fördelas på nationell nivå.

Socialfondsprogrammet för programperioden 2014–2020 bygger på Socialfondsprogrammet för programperioden 2007–2013 inte minst för att främja kontinuiteten mellan programperioderna. Samtidigt sker en vidareutveckling i syfte att i större utsträckning än tidigare samordna genomförandet av Europeiska socialfonden och Europeiska regionala utvecklingsfonden. Det handlar om att uppnå en effektivare användning av medlen och samtidigt förenkla för projektanordnare och för dem som ska dra nytta av stödet, såsom deltagande verksamheter och deltagare.

Inför programperioden 2014–2020 har ett regelverk tagits fram på EU-nivå bestående av förordningar rörande dels Socialfonden specifikt,[1] dels Socialfonden jämte övriga Europeiska struktur- och investeringsfonder. [2] Fondernas gemensamma namn är Europeiska struktur- och investeringsfonder, ESI-fonder.[3] Socialfondsprogrammet styrs av dessa förordningar till såväl innehåll som programstruktur. Socialfondens verksamhet bör vara i linje med Europa 2020-strategins centrala mål och stödja medlemsstaternas åtgärder enligt de integrerade riktlinjer som antagits. Socialfondsprogrammets inriktning och prioritering ligger även i linje med Sveriges nationella reformprogram för 2013 och arbetet med reformprogrammet för 2014 samt rådets landsspecifika rekommendationer för Sverige för 2013 och 2014.

Alla medlemsländer upprättar en *partnerskapsöverenskommelse* med EU-kommissionen. För Sveriges del anger överenskommelsen vilka utmaningar som Sverige behöver komma till rätta med för att bidra till Europa 2020-strategins mål, vilka prioriteringar som valts för de fonder som omfattas av överenskommelsen, områden för samordning mellan ESI-fonderna samt åtgärder som vidtas för att förenkla programgenomförandet.

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1304/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska socialfonden och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1081/2006.

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006.

[3] Benämns i detta dokument för Regionalfonden, Socialfonden, Landsbygdsfonden och Havs- och fiskerifonden.

1.1.1 Beskrivning av det operativa programmets strategi för att bidra till unionens strategi för smart och hållbar tillväxt för alla och för att uppnå ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.

Ram för socialfondsinsatserna

Europa 2020-strategin

Europa 2020-strategin utgör sedan juni 2010 EU:s gemensamma tillväxt- och sysselsättningsstrategi. Syftet med strategin är att förbättra förutsättningarna för full sysselsättning och hållbar tillväxt för alla till år 2020. Strategin bygger på tre prioriteringar som ska förstärka varandra:

- smart tillväxt; utveckla en ekonomi baserad på kunskap och innovation,
- hållbar tillväxt; främja en resurseffektivare, grönare och konkurrenskraftigare ekonomi, samt
- tillväxt för alla; stimulera en ekonomi med hög sysselsättning och med social och territoriell sammanhållning.

Användningen av Socialfonden i Sverige[1] är framförallt kopplad till de tre överordnade målen som ligger under de integrerade sysselsättningsriktlinjerna, nämligen:

1. Sträva efter att öka sysselsättningsgraden bland kvinnor och män i åldrarna 20–64 år till 75 procent, bl.a. genom ökat deltagande av ungdomar, äldre arbetstagare och lågutbildade samt genom bättre integration av utrikes födda legala invandrare.
2. Främja social delaktighet, framför allt genom fattigdomsminskning, genom att sträva efter målet att åtminstone 20 miljoner människor ska komma ur en situation där de riskerar att drabbas av fattigdom och social utestängning.
3. Förbättra utbildningsnivån, särskilt genom att sträva efter att minska antalet elever som i förtid avbryter sin skolgång till mindre än 10 procent och genom att öka den andel 30–34-åringar som har avslutat en eftergymnasial utbildning eller motsvarande utbildning till minst 40 procent.

Målen har brutits ned till medlemsstatsnivå och de mål som Sverige satt inom ramen för Europa 2020-strategin[2] är i de flesta fall mer långtgående än EU:s överordnade mål

enligt Europa 2020-strategin (se faktauppgifter nedan). Sveriges måluppfyllelse är god på de flesta områden.

Europa 2020-strategins övergripande mål

Forsknings- och utvecklingsmål

När det gäller målet om forskning och innovation så investerade Sverige 2011 3,4 procent av BNP i forskning och utveckling (FoU), vilket är betydligt över EU:s genomsnitt.

Sveriges nationella forsknings- och utvecklingsmål Att offentliga och privata investeringar i forskning och utveckling ska uppgå till ungefär 4 procent av BNP 2020.

Klimat- och energimål

EU:s klimatmål till 2020 är att minska utsläppen av växthusgaser med 20 procent jämfört med 1990 års nivå, varav 15 procent var uppfyllt år 2011. Sveriges åtagande gentemot EU är att till år 2020 minska utsläppen av växthusgaser som inte regleras av utsläppshandelssystemet EU ETS med 17 procent jämfört med 2005 års nivå.

EU har också som mål att andelen förnybar energi ska uppgå till minst 20 procent av primärenergianvändningen år 2020. År 2010 var andelen förnybar energi cirka ca 48 procent i Sverige och cirka 12,5 procent i hela EU.

Det tredje målet på området handlar om energieffektivitet och mäts i form av minskad primär energianvändning. EU har som mål att primärenergianvändningen ska minska till 1474 Mtoe, dvs. minska med 20 procent till 2020 jämfört med en referensbana med utgångspunkt i 2007 års energianvändning. År 2010 hade energianvändningen minskat med 3,4 procent inom EU.

Sveriges nationella klimat- och energimål

På klimat- och energiområdet fastställdes Sveriges nationella mål redan 2009. Sverige ska enligt EU:s ansvarsfördelning minska utsläppen av växthusgaser med 17 procent 2020 jämfört med 2005. Sveriges nationella klimatmål är att våra utsläpp bör vara 40 procent lägre 2020 än utsläppen 1990. Detta motsvarar en minskning med cirka 33 procent jämfört med 2005 års utsläppsnivå. Målet gäller för de verksamheter som inte omfattas av systemet för handel med utsläppsrätter inom EU (EU–ETS). Målet ska nås genom inhemska åtgärder och med hjälp av insatser i andra EU länder eller genom flexibla mekanismer som Clean Development Mechanism (CDM).

Sverige har också åtagit sig att andelen förnybar energi ska öka till 49 procent 2020. Det nationella målet är satt till minst 50 procent av den totala energianvändningen 2020. Riksdagen har dessutom beslutat om ett mål för energieffektivitet, uttryckt som en minskad energiintensitet med 20 procent till 2020 jämfört med 2008.

Sysselsättningsmålet

När det gäller målsättningarna för inkluderande tillväxt kan konstateras att Sverige har en sysselsättningsgrad på 79,4 procent av befolkningen 20–64 år, vilket är 4,4 procentenheter över EU-målet. Bedömningen är att Sverige har goda förutsättningar att nå sitt nationella mål. Kvinnors sysselsättningsgrad uppgår till 76,8 procent. För utrikes födda kvinnor uppgår den endast till 61,2 procent.[3] Det finns även regionala variationer i sysselsättningsgraden. Samtliga svenska regioner på NUTS 2-nivå ligger över 75 procent, men endast tre regioner når upp till 80 procent i sysselsättningsgrad: Småland med öarna (80,8 procent), Västsverige (80 procent) och Östra Sverige (80,3 procent).

Sveriges nationella sysselsättningsmål

Att eftersträva en höjning av sysselsättningsgraden till väl över 80 procent för kvinnor och män i åldrarna 20–64 år till år 2020. Höjningen ska främst ske i grupper med en svag förankring på arbetsmarknaden, såsom unga och utrikes födda, och genom att motverka långa tider utan arbete. Skillnaden i sysselsättningsgrad mellan kvinnor och män ska minska genom en ökning av kvinnors sysselsättningsgrad.

Utbildningsmålet

En annan målsättning för smart tillväxt handlar om eftergymnasial utbildning där Sverige satt som nationellt mål att andelen av befolkningen som har en eftergymnasial utbildning ska ligga mellan 40 och 45 procent i åldersgruppen 30–34 år, medan EU som helhet har målsättningen 40 procent. År 2012 låg Sverige över målsättningen, med en andel på 47,9 procent (53,7 procent av kvinnorna och 42,4 procent av männen), medan EU låg under sin målsättning med en andel på 35,7 procent. [4]

Både Sveriges nationella mål och EU-målet avseende 18–24-åringar som inte fullföljt gymnasieskolan och som inte deltar i någon utbildning är att andelen ska vara lägre än 10 procent år 2020. Andelen svenska 18–24-åringar utan fullföljd gymnasieutbildning och som inte befann sig i utbildning uppgick 2012 till 7,5 procent (6,3 procent för kvinnor och 8,5 procent för män), medan EU-genomsittet låg på 12,7 procent.

Sveriges nationella utbildningsmål

Att andelen 18–24 åringar som inte har en fullföljd gymnasieutbildning och som ej heller deltar i någon form av studier ska vara mindre än 10 procent 2020.

Målet för ökad social delaktighet

Målet för ökad social delaktighet innebär att befolkningsandelen som är i riskzonen för fattigdom eller social utestängning ska minska. EU som helhet har en målsättning om en minskning av denna grupp med 20 miljoner personer, vilket motsvarar en minskning med drygt 16 procent jämfört med 2005 års nivå. Sverige har som mål att andelen kvinnor och män utanför arbetsmarknaden (utom heltidsstuderande), samt andelen långtidsarbetslösa eller långtidssjukskrivna ska minska till betydligt under 14 procent år 2020. Sverige har under perioden 2010–2012 minskat denna andel från 14,4 procent till 13,1 procent.

Sveriges nationella mål

för ökad social delaktighet Att öka den sociala delaktigheten genom att minska andelen kvinnor och män 20–64 år som är utanför arbetskraften (utom heltidsstuderande), långtidsarbetslösa eller långtidssjukskrivna till väl under 14 procent 2020.

EU-kommissionens positionspapper

EU-medlen bör enligt EU-kommissionen användas koncentrerat och med en stark koppling mellan åtgärder som främjar konkurrenskraft och en innovationsdriven ekonomi, som stärker en hållbar och effektiv användning av resurser för en hållbar tillväxt, och som främjar anställningsbarhet och förbättrar tillgången till arbetsmarknaden. I EU-kommissionens positionspapper som presenterades i november 2012 utvecklar EU-kommissionen sin syn på hur Sverige bör implementera och använda ESI-fonderna under nästa programperiod.[5] EU-kommissionen anser att Sverige i allmänhet presterar väl i förhållande till Europa 2020-strategin, men pekar även på flera utmaningar. Arbetslösheten bland unga och utsatta grupper, särskilt icke-EU-medborgare och personer med utländsk bakgrund, är fortsatt hög. För prioriteringen *inkluderande tillväxt* bör Sverige enligt EU-kommissionen fokusera på att:

- minska arbetslösheten bland ungdomar,
- underlätta för personer som är utrikes födda vad gäller deras inkludering på arbetsmarknaden,
- främja ett aktivt och hälsosamt åldrande för ett längre arbetsliv, och
- ge stöd till anpassning och förstärkning av kompetens och färdigheter.

EU-kommissionen anser att Sveriges konkurrenssituation hotas när företagen minskar sina investeringar i FoU och pekar även på otillräcklig kommersialisering av innovationer. Därtill har Sverige särskilda utmaningar för att förbättra förvaltandet av naturresurser och kostnadseffektiva åtgärder relaterat till klimatförändringarna. Under prioriteringen *smart tillväxt* menar EU-kommissionen att det är särskilt viktigt att Sverige

- stärker länkarna mellan entreprenörskap och innovation,
- fokuserar på smart specialisering, och
- förbättrar miljön för FoU-investeringar i företag.

För prioriteringen hållbar tillväxt poängteras

- en förbättrad energieffektivitet, och

- övergången till en koldioxidsnål ekonomi genom utveckling och användning av förnyelsebara energikällor och produkter.

Sveriges nationella reformprogram 2013

I april varje år överlämnar medlemsstaterna nationella reformprogram till EU-kommissionen.[6] Dessa redovisar genomförandet av Europa 2020-strategin i den nationella politiken och gjorda åtaganden och uppnådda framsteg under det gångna året, samt beskriver planerade insatser. Rapporteringen ska spegla de övergripande prioriteringarna för den europeiska terminen. [7]

I reformprogrammet 2013 anger regeringen förbättrade möjligheter till jobb för personer med svag förankring på arbetsmarknaden, särskilt för unga och utrikes födda, som en av de viktigaste uppgifterna. För att motverka den ökande långtidsarbetslösheten behöver arbetsutbudet upprätthållas samtidigt som efterfrågan på dem som står långt ifrån arbetsmarknaden stärks. Det är därför viktigt att säkerställa kvaliteten och aktivitetsnivån i insatserna för dem som har varit utan arbete under en längre tid.

Det är väsentligt att förbättra matchningen mellan dem som söker arbete och arbetsgivare som söker arbetskraft. Möjligheterna att utbilda sig och flytta eller pendla till platser där arbetstillfällena finns behöver också förbättras. Regionala skillnader i arbetslöshet visar på behovet av geografisk rörlighet och en tillväxtpolitik som kommer hela landet till del.

De landspecifika rekommendationerna till Sverige

De landspecifika rekommendationerna utgör en viktig del av den europeiska terminen för stärkt ekonomisk samordning inom EU, och ett ambitiöst genomförande av Europa 2020-strategin samt stabilitets- och tillväxtpakten. I rådsbeslut från den 9 juli 2013[9] rekommenderades Sverige inom sysselsättningsområdet bl.a. att:

- Satsa ytterligare på att förbättra integrationen på arbetsmarknaden för lågutbildade ungdomar och personer med invandrarbakgrund genom kraftfullare och mer målinriktade åtgärder för att stärka deras anställningsbarhet och efterfrågan på dessa gruppers arbetskraft.

- Stärka satsningarna på att underlätta övergången från skola till arbete, bl.a. genom bredare användning av lärande på arbetsplatsen, lärlingsplatser och andra avtalsformer som kombinerar arbete och utbildning.

- Komplettera jobbgarantin för ungdomar så att den i högre utsträckning omfattar ungdomar som varken deltar i utbildning eller fortbildning.

För 2014 lämnades följande landsspecifik rekommendation på sysselsättningsområdet[9]:

”Vidta lämpliga åtgärder för att förbättra baskunskaperna och underlätta övergången från utbildning till arbetsmarknad, bland annat genom en större användning av arbetsplatsförlagt lärande och lärlingsprogram. Förstärka satsningarna för att effektivare inrikta arbetsmarknads- och utbildningsåtgärder på lågutbildade och personer med invandrarbakgrund. Öka de tidiga insatserna och det aktiva uppsökandet av unga som inte är inskrivna hos myndigheterna.”

Rådsrekommendation om införande av ungdomsgarantier

Rådet antog den 22 april 2013 en rekommendation om en ungdomsgaranti.[10] Rekommendationen uppmanar medlemsstaternas att säkerställa att alla unga under 25 år inom en period av fyra månader efter att de blivit arbetslösa eller avslutat sin formella utbildning får ett högkvalitativt erbjudande om sysselsättning, vidareutbildning, lärlingsutbildning eller praktik. Rekommendationen är inte bindande utan bör ses som en politisk uppmaning till handling.

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.

[2] Prop. 2010/11:100, s.234.

[3]AKU, SCB (2012).

[4] För att uppnå bästa möjliga jämförbarhet EU-länderna emellan mäts måluppfyllelsen för båda dessa mål utifrån samma enkätundersökning i alla länder (Labour Force

Survey). Förutom den urvalsosäkerhet som därmed uppkommer finns också en bortfallsbias som bör beaktas när graden av måluppfyllelse ska bedömas. Den registerbaserade totalräknade statistiken visar t.ex. att andelen 30-34 åringar med eftergymnasial utbildning uppgår till 43,4 procent, dvs. cirka fyra procentenheter lägre den av EU-kommissionen angivna andelen. Den verkliga andelen ligger därför inom det av Sverige uppsatta målintervallet.

[5] Position of the Commission Services on the development of Partnership Agreement and programmes in Sweden for the period 2014–2020. Ref. Ares(2012) 1320495 – 09/11/2012.

[6] Sveriges nationella reformprogram 2013. Europa 2020 – EU:s strategi för smart och hållbar tillväxt för alla.

[7] Europeiska planeringsterminen: Den europeiska planeringsterminen syftar till att öka samstämmigheten i rapporteringen och granskningen av medlemsländernas åtgärder inom ramen för EU:s tillväxt- och sysselsättningsstrategi (EU 2020), Stabilitets- och tillväxtpakten samt förfarandet för övervakning av makroekonomiska obalanser. Den fjärde europeiska planeringsterminen inleds i november 2014 med att EU-kommissionen i den årliga tillväxtöversikten presenterar förslag till övergripande prioriteringar för den ekonomiska politiken i EU för det kommande året.

[8]Rådets rekommendation av den 8 juli 2013 om Sveriges nationella reformprogram 2013, med avgivande av rådets yttrande om Sveriges konvergensprogram för 2012–2016.

[9]Europeiska kommissionen, Bryssel den 2.6.2014, COM(2014) 428 final. Rekommendation till. Rådets rekommendation om Sveriges nationella reformprogram 2014, med avgivande av rådets yttrande om Sveriges konvergensprogram 2014 {SWD(2014) 428 final}.

[10] Faktapromemoria 2012/13:FPM42. Rekommendation om inrättande av en ungdomsgaranti.

Utmaningar på den svenska arbetsmarknaden

Sverige – liksom flertalet länder i Europa – står inför långsiktiga utmaningar som följer av den demografiska utvecklingen. I vissa delar av landet kan kompetens- och arbetskraftsbrist förutses. Utvecklingen förstärks av flytt- och etableringsmönster där bl.a. ungdomars, särskilt unga kvinnors, tendens att flytta till storstadsregionerna innebär att medelåldern och försörjningsbördan ökar betydligt snabbare utanför storstadsområdena. Kvinnor och män deltar på arbetsmarknaden i nästan samma utsträckning, men i olika yrken och sektorer. Fler kvinnor än män arbetar deltid vilket på

både kort och lång sikt påverkar kvinnors förutsättningar till samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete negativt. Samtidigt upplever fler kvinnor än män besvär till följd av arbetet enligt Arbetsmiljöverkets statistik [1] vilket kan sättas i relation till att kvinnor har ett högre sjukskrivningstal än män. Könsuppdelningen på den svenska arbetsmarknaden förstärker utmaningarna som följer av den demografiska förändringen. Mot bakgrund av denna utveckling är det av avgörande betydelse för möjligheterna att säkra konkurrenskraften och välfärden för kommande generationer att samhället tar tillvara den kompetens och den arbetskraft som finns.

De långsiktiga utmaningarna förstärks av sviterna från den finansiella krisen. En svag efterfrågan på arbetskraft drabbar särskilt kvinnor och män som är unga, är födda utanför Europa, eller har funktionsnedsättningar som påverkar arbetsförmågan. Risken är påtaglig att många personer i dessa grupper hamnar allt längre från arbetsmarknaden och får svårt att komma tillbaka när efterfrågan förändras. Att motverka en sådan utveckling har varit en central utgångspunkt vid utformningen av programmet för Socialfonden. Den utveckling som beskrivs understryker betydelsen av att skapa ett långsiktigt hållbart arbetsliv där människors potential tas till vara och utvecklas under hela arbetslivet.

Hösten 2013 var arbetslösheten fortsatt hög och väntas kvarstå på en hög nivå även under 2014. Från 2015 väntas en uppgång i konjunkturen, men det finns fortsatta risker i omvärlden, vilka kan innebära att kommande återhämtning och framtida nedgång i arbetslösheten försenas. De som drabbas av arbetslöshet i en lågkonjunktur är framför allt de som har en svag ställning på arbetsmarknaden och de som är på väg att träda in på arbetsmarknaden.

På vissa delar av arbetsmarknaden föreligger både arbetskraftsbrist och arbetslöshet. Tillgången och efterfrågan på arbetskraft med rätt kompetens påverkas bl.a. av den pågående generationsväxlingen och könsuppdelningen på arbetsmarknaden. Det finns t.ex. ett stort rekryteringsbehov inom vård och omsorg, men rådande könsstereotypa uppfattningar leder till att få män utbildar sig till dessa yrken och i stället riskerar arbetslöshet. Den demografiska utvecklingen medför ett ökat behov av att ta till vara den arbetskraft som finns och att i högre utsträckning bredda perspektivet såväl vad gäller att se kompetensen hos olika sökandegrupper som geografiskt, där både arbetsgivare och arbetstagare kan behöva söka matchning utanför sin lokala arbetsmarknad. Uppmärksamhet behöver också riktas mot förekomsten av könsstereotypa sök- och matchningsmönster. Investeringar i utbildning och kompetensutveckling är avgörande för vår framtida konkurrenskraft och välfärd och behöver utgå från individers och arbetsmarknadens behov av och möjligheter till utveckling.

Med relevant kompetens kan individens ställning på arbetsmarknaden stärkas, vilket förbättrar förutsättningarna för rörlighet mellan yrken och branscher och även möjligheterna att stanna kvar längre tid i arbetslivet. OECD:s undersökning av vuxnas färdigheter[2] visar att stora delar av befolkningen i Sverige har de färdigheter som behövs för ett aktivt deltagande i samhället och på arbetsmarknaden. Sverige är också ett av de länder som har högst deltagande i utbildning och livslångt lärande. Samtidigt finns det en ganska stor andel av den svenska befolkningen i arbetsför ålder som uppvisar en låg nivå inom de grundläggande färdigheter som studerats. I denna grupp ingår dels många med kort utbildning, dels många utrikes födda. Dessa resultat understryker

behovet av kompetensutvecklingsinsatser för redan anställda för att höja den grundläggande kunskapsnivån och rusta för ett föränderligt arbetsliv. En utvärdering av effekterna av kompetensutvecklingsinsatser inom ramen för socialfonden under programperioden 2007–2013 visar att dessa bidragit till att stärka deltagarnas ställning i arbetslivet.[3] Utvärderingen visar både en mer positiv löneutveckling för deltagare än för icke deltagare och att kompetensutvecklingen stärkte förutsättningarna för rörlighet. Sannolikheten att ha bytt yrke ett år efter deltagandet i en kompetensutvecklingsinsats var 45 procent högre än för kontrollgruppen.

Erfarenhet från bl.a. EU:s temaår om solidaritet mellan generationerna och projekt inom Socialfonden visar betydelsen av en strukturerad kompetensöverföring från äldre till yngre på arbetsplatsen. Kompetensöverföringen bör inte begränsas till enbart en riktning utan kan i många fall ge ömsesidiga vinster. Där den äldre kan ge av sin erfarenhet och yrkeskunskap, kan den yngre dela med sig av ny kunskap och nya perspektiv. En öppenhet för att ta till vara potentialen i en ömsesidig kunskapsöverföring medför ett värde för såväl berörda personer som för arbetsplatsen.

Den gymnasiala yrkesutbildningen har stor betydelse för arbetsgivares möjligheter att trygga sin kompetensförsörjning. Under flera år har ungdomars intresse för yrkesutbildning minskat. Detta uppfattas av många branscher som ett hot mot den framtida kompetensförsörjningen. Insatser behöver göras för att öka yrkesutbildningens kvalitet och attraktionskraft samt förstärka kopplingen mellan yrkesutbildning och arbetsliv.

[1] http://www.av.se/dokument/statistik/officiell_stat/ARBORS2012.pdf, s. 10]

[2] OECD (2013). OECD Skills Outlook 2013, First results from the survey of adult skills. OECD:s studie av vuxnas färdigheter (PIAAC) har genomförts i 23 länder och riktas till vuxna (16–65 år). Genom undersökningen skattas tre grundläggande förmågor: att läsa, räkna och lösa problem med hjälp av informationsteknik. Med kort utbildning avses gymnasial utbildning kortare än två år och förgymnasial utbildning.

[3] Ramböll (2013). Utvärdering av Europeiska Socialfonden i Sverige - Slutrapport.

Unga på arbetsmarknaden

Många unga har svårt att komma in på arbetsmarknaden och arbetslösheten inom gruppen är fortsatt hög (se diagram 3, arbetslöshet i åldersgruppen 15-24 år, procent av arbetskraften). Det är därför viktigt att skapa nya och bredare vägar till jobb för unga. Innan finanskrisen var skillnaden mellan antalet arbetslösa unga kvinnor och män relativt liten. Under 2009 ökade arbetslösheten i högre utsträckning för unga män. Därefter har skillnaderna mellan könen bestått. Unga män är också långtidsarbetslösa i högre utsträckning medan unga kvinnor oftare har upprepade perioder av arbetslöshet. Både

unga med erfarenhet av en eller flera korta perioder och långtidsarbetslösa ungdomar uppger oro i högre grad och en högre förekomst av hälsobesvär än unga som aldrig varit arbetslösa.[1]

Se även diagram 4, andel arbetslösa 15-24 år fördelat på kön, 1000-tal. Arbetsmarknadsanknytningen och orsakerna till arbetslöshet skiljer sig åt inom gruppen unga arbetslösa. En stor del av de unga arbetslösa är studerande som söker extrajobb eller feriejobb vid sidan av studierna. För de flesta unga är också arbetslöshetsperioderna relativt korta och de lyckas ganska snabbt träda in på arbetsmarknaden. Arbetslösheten sjunker och sysselsättningsgraden stiger snabbt med åldern. Se diagram 5, ungdomars sysselsättning och arbetslöshet 2012. Samtidigt finns dock en betydande grupp bland de unga arbetslösa som står långt ifrån arbetsmarknaden och har stora svårigheter att hitta vägar in till arbetslivet. Den största risken för långtidsarbetslöshet och framtida arbetsmarknadsrelaterade problem finns bland unga som saknar fullföljd gymnasieutbildning, är utrikes födda eller har nedsatt arbetsförmåga till följd av funktionsnedsättning. Se diagram 6, andel 20-åringar med fullföljd gymnasieutbildning, procent.

Sedan mitten av 1990-talet har andelen 20-åringar som har fullföljt sin gymnasieutbildning minskat från över 80 procent till under 75 procent. Med andra ord saknar fler än var fjärde 20-åring en fullföljd gymnasieutbildning. Samtidigt har gymnasieutbildning alltmer kommit att bli ett grundläggande krav för att få ett arbete.

Att unga ofta blir arbetslösa kan till viss del ses som en del av etableringsprocessen på arbetsmarknaden där unga befinner sig i övergången mellan utbildning och arbetsliv. Både för individen och för samhället som helhet finns det emellertid behov av att förenkla och korta vägen in i arbetslivet. Vissa unga, t.ex. de som saknar fullgjord gymnasieutbildning, riskerar mer varaktiga problem att få en fast förankring på arbetsmarknaden. Se diagram 7, andel ungdomar som varken studerar eller arbetar, procent.

Samtidigt som många ungdomar saknar arbete uttrycker flera branscher oro för den framtida kompetensförsörjningen. Detta pekar på förekomsten av matchningsproblem; mellan arbetsgivare och arbetssökande, mellan utbildningsutbud och efterfrågan på arbetsmarknaden samt mellan ungdomars val av utbildning och efterfrågan av kompetens. Det märks bl.a. en utveckling med ett tydligt minskat intresse för de yrkesförberedande programmen i gymnasieskolan. Andelen av förstaårseleverna som påbörjar ett yrkesprogram har enligt Skolverket minskat från 35 procent 2007 till 28 procent 2012. Från hösten 2011 har den gymnasiala yrkesutbildningen fått en starkare anknytning till arbetsmarknaden och samverkan mellan skola och arbetsliv har förstärkts både nationellt och lokalt. För att möta efterfrågan på arbetsmarknaden och för att underlätta övergången från skola till arbetsliv är det viktig att fortsätta utveckla kopplingarna mellan skolan och arbetslivet samt att öka intresset för gymnasial yrkesutbildning.

Höga kostnader för att anställa (lön och socialavgifter) kan också medföra svårigheter för unga att komma in på arbetsmarknaden.[2] Dels kan det vara svårt för arbetsgivare att

bedöma produktiviteten hos en ung person som saknar tidigare arbetslivserfarenhet och jobbrelaterade nätverk. Dels saknar många unga tillräckliga kunskaper eller erfarenheter för att arbetsgivarna ska anse det lönsamt att anställa dem till rådande kostnader.

Unga med aktivitetsersättning

Antalet unga (19–29 år) som beviljas aktivitetsersättning på grund av sjukdom eller annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan har ökat kraftigt de senaste åren. Tre av fyra av dem som har aktivitetsersättning på grund av nedsatt arbetsförmåga har någon form av psykisk funktionsnedsättning. I december 2012 hade totalt ca 28 800 personer aktivitetsersättning, varav 13 500 kvinnor och 15 300 män. För att dessa unga ska få möjlighet att försörja sig själva genom förvärvsarbete behöver de ofta ett samordnat stöd för att återfå arbetsförmåga och kunna etablera sig på arbetsmarknaden.

Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan samarbetar allt mer när det gäller att ge ett sådant stöd, men det är fortfarande bara 12 procent av unga med aktivitetsersättning som deltar i någon form av insats hos Arbetsförmedlingen.[5] För att ytterligare stödja personer med aktivitetsersättning att komma ut i arbete har Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan 2013 fått i gemensamt uppdrag att inom ramen för samordningsförbundens verksamhet och genom samverkan med andra relevanta aktörer ge förstärkt stöd till unga med aktivitetsersättning.

Utrikes födda

Utrikes födda utgör en allt större del av den svenska arbetskraften. År 2012 var ca 15 procent av de sysselsatta i Sverige födda utanför Sverige. Antalet sysselsatta som är födda utanför Sverige har ökat med ca 180 000 personer sedan 2006.

Utrikes födda har dock fortfarande en betydligt lägre sysselsättningsgrad och en högre arbetslöshet än inrikes födda. Det gäller i synnerhet gruppen födda utanför Europa. Personer som invandrar från andra nordiska länder eller länder i Europa har däremot i regel mindre problem att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden. Se diagram 9, arbetslöshet fördelat på födelseland, procent av arbetskraften.

De flesta som invandrat till Sverige försörjer sig själva. Tiden det tar att etablera sig på arbetsmarknaden och finna egen försörjning varierar dock för olika grupper av invandrare och skiljer sig mellan könen. Det tar betydligt längre tid för utrikes födda kvinnor att etablera sig på arbetsmarknaden jämfört med utrikes födda män. Nyanlända kvinnor tar också i lägre utsträckning del av arbetsförberedande insatser, och det finns

skillnader i vilken typ av insatser som kvinnor och män erbjuds. Män är tydligt överrepresenterade i insatser som ligger närmare arbetsmarknaden som t.ex. arbetsmarknadsutbildning, subventionerade anställningar och praktik.[6]

Arbetskraftsinvandrare, studenter och i allmänhet även EU- och EES-medborgare med uppehållsrätt etablerar sig relativt snabbt. Många utrikes födda från länder utanför EU har dock svårt att hitta ett första jobb. Det gäller särskilt personer som kommit till Sverige som skyddsbehövande eller som anhöriginvandrare. I dessa grupper har i synnerhet kvinnorna svårt att få fotfäste på arbetsmarknaden. Tio år efter invandringen har mellan 40 och 50 procent av kvinnorna en förvärvsinkomst vilket kan jämföras med 60–65 procent av männen.[7] Se diagram 10, antal utrikes födda inskrivna på Arbetsförmedlingen.

Kunskaper i svenska är viktiga för möjligheterna att få jobb. Att nyanlända utrikes födda så snabbt som möjligt får ta del av en väl fungerande undervisning i svenska är därför av stor vikt för att förbättra arbetsmarknadssituationen. Detta gäller såväl utbildning i svenska för invandrare (sfi) för nyanlända vuxna som undervisning i svenska för elever som kommer till Sverige under skolåldern. Skillnaderna i resultat har ökat mellan elever födda i Sverige och elever födda utomlands.[8] Elever som anländer till Sverige sent under sin skoltid möter särskilt stora utmaningar. Många elever har inte fått den extra hjälp som de hade behövt för att fullfölja sin utbildning med godkända resultat, vilket påverkar deras förutsättningar för att få ett arbete eller gå vidare till högre studier.

Utrikes föddas problematiska arbetsmarknadssituation kan också förklaras av att utbildning och arbetslivserfarenhet från hemlandet inte alltid är direkt överförbara till den svenska arbetsmarknaden. Tillgången till jobbrelaterade nätverk är dessutom ofta sämre bland utrikes än inrikes födda. Därtill förekommer diskriminering på arbetsmarknaden, vilket oftare drabbar kvinnor och män med utomeuropeisk bakgrund.

Många utrikes födda bor i stadsdelar med utbrett utanförskap. Personers livsvillkor tenderar att gynnas om de närboende i hög utsträckning har arbete. Att skapa sysselsättning för personer som bor i utsatta områden är därför av stor vikt för att förbättra de utrikes föddas etablering på arbetsmarknaden samt för långsiktig tillväxt och sammanhållning. Se diagram 11, arbetslöshet och sysselsättning 2012 fördelat på födelseland och kön.

Långtidsarbetslöshet

De senaste årens relativt höga arbetslöshet förklaras huvudsakligen av att arbetslöshetstiderna har förlängts. Sverige har en av de lägsta nivåerna i EU vad gäller långtidsarbetslöshet, men också här går många utan arbete en längre tid. Antalet personer som har varit inskrivna som arbetssökande vid Arbetsförmedlingen längre än två år (730 dagar) var hösten 2013 nästan dubbelt så stort som före finanskrisen 2008. Den ökande långtidsarbetslösheten är ett allvarligt problem. Sannolikheten att hitta ett jobb minskar

med tiden som arbetslös och därigenom ökar risken för långvarigt utanförskap. För individen leder långa tider utan arbete också till lägre inkomst och risk för ohälsa. En ökad långtidsarbetslöshet riskerar även att påverka det samlade välståndet under lång tid framöver, eftersom den kan leda till lägre varaktig sysselsättning och en minskad produktionskapacitet i ekonomin. Se även diagram 1, andel arbetslösa och antal i långtidsarbetslöshet över tolv månader, i särskild bilaga.

Män är långtidsarbetslösa i större utsträckning än kvinnor, utom i åldern 55–74 år. Störst skillnad föreligger i åldrarna 25–54 år där 27,2 procent av de arbetslösa männen 2013 hade varit arbetslösa i mer än tolv månader. Bland kvinnorna var motsvarande andel 20,9 procent. Se även diagram 2, andel långtidsarbetslösa (+12 månader) av totalt antal arbetslösa fördelat på kön, procent.

Personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga

Av dem som någon gång under 2012 var inskrivna hos Arbetsförmedlingen hade 219 000 personer en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga (Arbetsförmedlingens årsredovisning för 2012). Det var 13 000 personer fler än 2011 och 30 000 fler än 2010. Personer med en funktionsnedsättning ökade även som andel av de inskrivna under 2012 och uppgick till 26 procent. Tillsammans med utomeuropeiskt födda är detta den grupp av arbetslösa som har ökat snabbast de senaste åren. Se diagram 8, inskrivna på Arbetsförmedlingen: personer med funktionsnedsättning.

Den huvudsakliga anledningen till att antalet arbetssökande med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga har ökat är att fler personer som tidigare varit sjukskrivna nu är inskrivna hos Arbetsförmedlingen. Från januari 2010 till oktober 2012 hade drygt 65 000 personer gått över från Försäkringskassan till Arbetsförmedlingen. Många personer har därmed återkommit till arbetskraften efter en lång period av sjukskrivning.

Reformeringen av sjukförsäkringen har också medfört att fler personer med funktionsnedsättning har gått vidare till arbete eller utbildning. Under 2011 ökade antalet personer med funktionsnedsättning som gick över till arbete eller utbildning med 12 000 jämfört med 2010, och 2012 var det 3 300 fler än 2011 som lämnade Arbetsförmedlingen för arbete eller studier. Sammantaget ökade antalet inskrivna personer med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga med 16 procent mellan 2010 och 2012, medan antalet som gått vidare till jobb eller utbildning ökade med 20 procent.

Könsfördelningen är jämn i gruppen arbetssökande personer med funktionsnedsättning. Däremot finns tydliga skillnader i vilka insatser som erbjuds kvinnor respektive män. Arbetslivsinriktad rehabilitering och förberedande utbildning domineras av kvinnor, medan män i större utsträckning får ta del av Arbetsförmedlingens insatser med olika lönestöd för arbete.[3]

Sjukskrivnas återgång till arbete

Arbetsförmedlingen har ett gemensamt uppdrag med Försäkringskassan om tidiga och aktiva insatser för sjukskrivnas återgång till arbete. Denna satsning skapar goda möjligheter att ge ett samordnat stöd till de personer som behöver arbetslivsinriktad rehabilitering som ett led till egen försörjning.

Under 2012 genomfördes närmare 20 000 gemensamma kartläggningar och 11 100 personer (55 procent) deltog i aktiva insatser inom ramen för det förstärkta samarbetet. Majoriteten av deltagarna har varit personer med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga. Av de omkring 4 000 personer som hunnit lämna det förstärkta samarbetet under det första halvåret 2013 har 38 procent gått till arbete eller utbildning, deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program eller är fortsatt aktuella på Arbetsförmedlingen som aktivt arbetssökande.

Därutöver har under 2012 8 900 personer (2011: 18 900, 2010: 38 300) påbörjat programmet arbetslivsintroduktion, som är ett program särskilt avsett för de personer som har uppnått maximalt antal dagar i sjukförsäkringen. Syftet med programmet är att kartlägga deltagarnas förutsättningar för att ta del av Arbetsförmedlingens tjänsteutbud. Arbetsförmedlingen har redovisat i en återrapport[4] att personerna som deltar i programmet ofta har en bristande förankring på arbetsmarknaden på grund av långvarig ohälsa och arbetslöshet. Mellan 40 och 50 procent är personer med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga. Av dem som avslutade programmet under 2012 har drygt hälften 90 dagar efter programmet gått vidare till arbete (med eller utan stöd), utbildning, ett annat arbetsmarknadspolitiskt program hos Arbetsförmedlingen eller blivit öppet arbetslösa (2011: 55 procent, 2010: 59 procent).

[1] Ungdomsstyrelsen 2013, Unga med attityd.

[2] Se t.ex. OECD (2013) Employment Outlook 2013.

[3] SOU 2012:31 Sänkta trösklar – högt i tak.

[4] A2013/1254/A.

[5] Socialförsäkringsrapport 2013:2, Tio år med aktivitetsersättning.

[6] SOU 2012:69 Med rätt att delta – nyanlända kvinnor och anhöriga på arbetsmarknaden.

[7] Ibid.

[8] Statistiska centralbyrån (2013), Integration – en beskrivning av läget i Sverige, Integration rapport 6.

Utmaningar ur ett regionalt perspektiv

Arbetsmarknadsläget uppvisar relativt stora skillnader inom landet. Även regionernas förutsättningar avseende t.ex. demografi, näringsliv, tillgänglighet och utbildning skiljer sig åt. Regionala analyser har lämnats som underlag för programutformningen och nedan presenteras huvuddragen i regionernas beskrivningar.[1] En utförligare sammanfattning av vilka utmaningar som anges i de regionala analysunderlagen återfinns i en bilaga till programmet, se särskild bilaga om utmaningar på arbetsmarknaden ur ett regionalt perspektiv, samt figur 1 över sysselsättningsgraden i Sveriges län, 2012, i särskild bilaga med diagram.

Glesbygdsregionerna kännetecknas i hög grad av en åldrande befolkning och utflyttning av delar av den unga befolkningen. Detta medför en befolkningsminskning som innebär en tydlig demografisk utmaning för länen i Övre Norrland och Mellersta Norrland och i viss utsträckning i Norra Mellansverige. I övriga delar av Sverige uppvisar regionerna en befolkningstillväxt. Stockholmsregionen utmärker sig mest, men även i Skåne-Blekinge och Västsverige ökar befolkningen.

Regioner med befolkningsminskning identifierar förmåga att attrahera personer med utländsk bakgrund och att ta tillvara denna kompetens som viktiga faktorer för att hantera demografin. Även ökad jämställdhet kan ha betydelse för in- och utflyttning i regionerna. En tydligt könsuppdelad arbetsmarknad innebär både en risk för inlåsning och ett matchningsproblem. Detta ökar arbetslösheten i vissa delregioner och försämrar individers möjligheter att bo kvar på orten. En ökad rörlighet på arbetsmarknaden, geografiskt såväl som mellan yrken och branscher, samt inkludering av personer i utanförskap krävs för att få till stånd en mer positiv demografisk utveckling. Arbetskraftens rörlighet och företagens förmåga att hitta rätt kompetenser påverkas också av möjligheterna till arbetspendling. Bristande infrastruktur identifieras som hinder för att öka sysselsättningen i drabbade län och orter i t.ex. Övre Norrland, Mellersta Norrland och i Norra Mellansverige.

Den ekonomiska aktiviteten i landet är ojämnt fördelad och ofta koncentrerad till större städer och regioncentra. Tillväxten är stark i Stockholmsregionen och i Göteborgsområdet. I Östra Mellansverige är det de större regionala centra som uppvisar den mest expansiva utvecklingen. Flera regioner rapporterar lägre aktivitet på orter med verksamhet kopplad till tillverkningsindustrin. I samhällen med låg sysselsättningsgrad finns behov av insatser för en ökad omställningsförmåga hos både näringslivet och arbetstagarna. Nyföretagande och egenföretagande är betydelsefullt för att de som blivit arbetslösa till följd av strukturomvandlingen ska finna nya vägar till arbete. I Övre

Norrland är attityden till nyföretagande något mindre positiv än i Sverige som helhet och även i Norra Mellansverige är nyföretagandet lågt. I Stockholm är företagandet högst i landet.

De flesta regionerna har drabbats av en ökande arbetslöshet de senaste åren. Stockholmsregionen utgör ett undantag samtidigt som det råder stor variation mellan kommuner och stadsdelar. I Övre Norrland, Mellersta Norrland och Norra Mellansverige är arbetslösheten över genomsnittet i riket. Även i Skåne-Blekinge är arbetslösheten över genomsnittet i riket. Ungdomar, utrikes födda, korttidsutbildade samt personer med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga är genomgående överrepresenterade bland de arbetslösa.

Ungdomsarbetslösheten är ett problem som har drabbat stora delar av landet och regionerna identifierar stora behov av insatser för unga som är arbetslösa, i synnerhet för dem som varken söker arbete eller studerar. Många kommuner i Norra Mellansverige och Mellersta Norrland uppvisar höga andelar av ungdomar i utanförskap och även Stockholm uppvisar en större andel unga som varken studerar eller arbetar jämfört med Sverige i övrigt.

Arbetskraftens utbildningsnivå är avgörande för näringslivets och arbetsmarknadens möjligheter att möta strukturomvandlingen. I Övre Norrland finns både kommuner med högst andel eftergymnasialt utbildade och kommuner med lägst andel med eftergymnasial utbildning. I Mellersta Norrland är utbildningsnivån generellt låg. Norra Mellansverige tillhör de län i riket som har lägst andel med eftergymnasial utbildning och den regionala arbetsmarknaden förmår inte försörja företag med rätt kompetenser. Utbildningsnivån i Östra Mellansverige har ökat väsentligt inom samtliga arbetsmarknadsregioner. Stockholmsregionen, som ligger bäst till vad gäller högre utbildning, har dock samtidigt svaga resultat i grund- och gymnasieskolan. Göteborgsregionen har en betydligt högre utbildningsnivå än övriga delar av Västsverige. I Smålandsregionen är utbildningsnivån låg och 20 procent av 20-åringarna saknar slutbetyg från gymnasiet. Också Skåne-Blekinge har en högre andel 20–24-åringar som endast har grundskoleutbildning eller en kort gymnasieutbildning (huvudsakligen IV-programmet) än genomsnittslänet, och även en hög andel elever som lämnar grundskolan utan gymnasiekompetens. Insatser för att minska andelen som saknar fullgjord gymnasieutbildning identifieras som avgörande för att höja tillväxten i regionen.

[1] N2013/571/RT, A2013/1930/A och A2013/2333/A.

Politikens inriktning

Målet för arbetsmarknadspolitiken är att insatserna ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad. De arbetsmarknadspolitiska resurserna ska tydligt prioriteras och inriktas mot matchning mellan arbetssökande och lediga jobb samt mot dem som står långt ifrån arbetsmarknaden. Det är viktigt att motverka långa tider i arbetslöshet. Arbetsmarknadspolitiken ska bidra till att uppfylla regeringens mål om full sysselsättning. Sveriges mål kopplat till EU 2020-målen är en ökad sysselsättningsgrad till väl över 80 procent för kvinnor och män i åldrarna 20–64 år till år 2020. Ökningen ska främst ske i grupper med svag förankring på arbetsmarknaden, såsom unga och utrikes födda. Skillnaden i sysselsättningsgrad mellan kvinnor och män ska minska genom en ökning av kvinnors sysselsättningsgrad.

Sysselsättningspolitikens viktigaste uppgift är att varaktigt öka sysselsättningen. En svag förankring på arbetsmarknaden för individen riskerar att leda till långvarigt utanförskap. Regeringens arbetsmarknadspolitik är inriktad mot att långsiktigt och strukturellt förbättra arbetsmarknadens funktionssätt. Matchningen ska fungera och de som behöver stöd för att finna, få och behålla ett arbete ska kunna få det. Uppföljningen av arbetssökande ska säkerställas och personer som riskerar långtidsarbetslöshet ska kunna erbjudas stöd i form av tidiga insatser. Aktivitetsnivån och kvaliteten ska vara hög i jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar, och även för dem som varit borta från arbetsmarknaden längst tid ska övergång till arbete stå i fokus för de arbetsmarknadspolitiska insatserna.

Utbildning och relevant kompetens är viktigt för full sysselsättning. Den globaliserade ekonomin innebär ett ökande tryck på förändring och utveckling i arbetslivet. Det handlar om ständiga förnyelser i produktion, teknik och kunskap i företag och organisationer. Utvecklingen har medfört en förskjutning i vad som anses vara grundläggande färdigheter som individer behöver såväl i arbetslivet som i sin vardag. Detta accentuerar betydelsen av en nära samverkan mellan den grundläggande yrkesutbildningen och arbetslivet, men också av att möta behov av fortlöpande kompetensutveckling bland redan anställda för att arbetskraften ska stå rustad med nya färdigheter och rätt kompetens inför dessa förändringar.

Med relevant kompetens stärks individens ställning på arbetsmarknaden och möjligheterna förbättras att byta yrke och bransch och att stanna kvar längre tid i arbetslivet. I många avseenden har Sverige redan i dag en väl utbildad arbetskraft, men det finns också en ganska stor andel av den vuxna befolkningen som uppvisar en låg nivå vad gäller de grundläggande färdigheterna.[1] Kompetensutvecklingsinsatser är särskilt viktigt dels för anställda i mindre och medelstora företag, dels för dem som har en låg nivå vad gäller de grundläggande färdigheterna och därmed en svagare ställning på arbetsmarknaden. Globaliseringen och den snabba teknikutvecklingen tillsammans med de förändringskrav som följer av den demografiska utvecklingen kräver att sysselsatta får chans att vidareutveckla sin kompetens för att sysselsättning och konkurrenskraft ska upprätthållas. I första hand är sådan kompetensutveckling ett ansvar för arbetsgivarna.

För att förebygga att ungdomar hamnar i utanförskap senare i livet är det viktigt med förebyggande åtgärder, t.ex. i form av en utvecklad studie- och yrkesvägledning. Det är också viktigt att höja relevansen och kvaliteten i såväl allmän som yrkesinriktad utbildning. Den gymnasiala yrkesutbildningen utgör en viktig del av den nationella

kompetensförsörjningen. Såväl i samband med gymnasiereformen 2011 som senare har olika åtgärder vidtagits för att höja kvaliteten. Det behövs dock ytterligare insatser. Genom att yrkeselever tillförsäkras arbetsplatsförlagt lärande av hög kvalitet ges ungdomar chansen att börja bygga ett kontaktnät med potentiella framtida arbetsgivare. Arbetsplatsförlagt lärande kan utgöra en brygga till arbetslivet genom att eleverna får aktuella yrkeserfarenheter, och genom delaktigheten i en verklig arbetsgemenskap kan eleverna börja utveckla en egen yrkesidentitet.

En smidig övergång från skola till arbetsliv underlättas om utbildningarna har tydliga yrkesutgångar som utarbetats i samarbete med branscher, parterna på arbetsmarknaden och de regionala kompetensplattformarna. För att detta ska vara möjligt måste respektive bransch ha formulerat tydliga kompetenskrav för olika yrken och arbetsuppgifter. I detta arbete har olika branscher nått olika långt. Vissa branscher har lång erfarenhet av att tydliggöra och att kommunicera sådana krav till utbildningssystemet, både nationellt och regionalt. Andra branscher saknar både erfarenhet och organisation för att arbeta strategiskt med branschens långsiktiga kompetensförsörjning.

För att trygga den framtida kompetensförsörjningen, förbättra matchningen mellan utbildning och behoven på arbetsmarknaden samt underlätta ungdomars etablering på arbetsmarknaden, behöver samarbetet mellan skola och arbetsliv förstärkas lokalt, regionalt och nationellt. Ett viktigt led i arbetet för att förstärka bryggan mellan skola och arbetsliv utgörs av regeringens satsning på stöd för yrkesintroduktionsanställningar. Genom lönesubventioner och ekonomiskt stöd till handledning till arbetsgivare som anställer unga som saknar relevant kunskap eller erfarenhet, kan fler unga få ett jobb till avtalsenlig lön där arbete kombineras med handledning och utbildning. Även kommunernas arbete med informationsansvaret, dvs. det som fr.o.m. 2015 blir kommunernas aktivitetsansvar, för ungdomar som inte har fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt en utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning, är viktigt för att tidigt fånga upp dessa ungdomar och ge dem stöd att återgå till utbildningen eller att komma in på arbetsmarknaden.

Ett sammanhållet samhälle är också ett jämställt samhälle: ett samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar, har samma förutsättningar att utvecklas och växa som individer. Den svenska jämställdhetspolitiken utgår från att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Ett av de fyra delmålen som vägleder regeringens politik på jämställdhetsområdet är att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut. Jämställdhetsintegrering är regeringens huvudsakliga strategi för att uppnå det jämställdhetspolitiska målet. Jämställdhetsintegrering innebär att jämställdhet ska beaktas i allt beslutsfattande, på alla nivåer.

Den svenska arbetsmarknaden är alltjämt tydligt könsmässigt segregerad där kvinnor och män till stor del arbetar i olika yrken och sektorer. Kvinnor har generellt sett ett lägre arbetskraftsdeltagande än män, högre sjukskrivningstal, lägre disponibel inkomst och tar större ansvar för det obetalda hemarbetet och omsorgen om barn och äldre. Samtidigt är arbetslösheten i de flesta arbetsmarknadsregioner lägre bland kvinnor än män. Åtgärder för att bidra till jämställda villkor leder till ett minskat utanförskap, mer effektivt

tillvaratagande av resurser och minskad risk för fattigdom. De demografiska förändringarna på arbetsmarknaden innebär dessutom att allt färre ska försörja fler, vilket ställer ökade krav på ett mer hållbart arbetsliv som gör det möjligt för kvinnor och män att stanna kvar på arbetsmarknaden högre upp i åldrarna.

Politiken för en väl fungerande arbetsmarknad behöver därför ta sikte på att skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv för både kvinnor och män. Det handlar om att både kvinnors och mäns kompetens ska tas till vara och utvecklas och att stärka individens ställning på arbetsmarknaden. Det handlar även om tillgång för såväl kvinnor som män till insatser som utifrån deras individuella förutsättningar ökar deras jobbchanser.

[1] OECD (2013) OECD Skills Outlook 2013, First results from the survey of adult skills. OECD:s studie av vuxnas färdigheter (PIAAC) har genomförts i 23 länder och riktas till vuxna (16-65 år). Genom undersökningen skattas tre grundläggande förmågor: att läsa, räkna och lösa problem med hjälp av informationsteknik.

Sveriges partnerskapsöverenskommelse med EU-kommissionen

Inför programperioden 2014–2020 har EU-kommissionen, som ett led i arbetet med målsättningarna i Europa 2020-strategin, tagit fram ett gemensamt ramverk för ESI-fonderna.[1] Av denna förordning framgår bl.a. att en så kallad partnerskapsöverenskommelse mellan varje medlemsstat och EU-kommissionen ska tas fram. Partnerskapsöverenskommelsen ska fungera som Sveriges övergripande strategi för ESI-fonderna och innehålla de övergripande svenska prioriteringarna 2014–2020 för att uppnå målen i Europa 2020-strategin. Användningen av var och en av ESI-fonderna spänner över sammanlagt tio av totalt elva tematiska mål som är formulerade med koppling till Europa 2020-strategin.

[1]Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.

Socialfondens inriktning i Sverige - en översikt

Övergripande mål

Det övergripande målet för det nationella socialfondsprogrammet är att bidra till en väl fungerande arbetsmarknad och en varaktigt ökad sysselsättning på lång sikt.

Programområden, tematiska mål och investeringsprioriteringar

Insatserna ska genomföras inom ramen för programmets fyra programområden.

1. Programområde 1 Kompetensförsörjning
2. Programområde 2 Öka övergångarna till arbete
3. Programområde 3 Sysselsättningsinitiativet för unga
4. Programområde 4 Tekniskt stöd

Dessa programområden knyter an till tre av de elva tematiska mål som framgår av det gemensamma ramverket för ESI-fonderna.[1]

- Främja hållbar och kvalitativ sysselsättning och arbetskraftens rörlighet (tematiskt mål 8).
- Främja social delaktighet och bekämpa fattigdom och diskriminering (tematiskt mål 9).
- Investera i utbildning och i vidareutbildning, inklusive yrkesutbildning för färdigheter och livslångt lärande (tematiskt mål 10).

De tre tematiska målen omfattar 16 olika investeringsprioriteringar.[2] Det nationella socialfondsprogrammet omfattar fem av dessa. Regeringens politik för en varaktigt ökad sysselsättning och de viktigaste utmaningarna som kan förutses på arbetsmarknadsområdet, samt viljan att vidareutveckla socialfondsprogrammet 2007–2013 har utgjort utgångspunkterna för valet av investeringsprioriteringar. Även synpunkter som framkommit i den externa dialogen rörande programförberedelser har utgjort ett viktigt underlag.

Insatser i *programområde 1* ska bidra till sysselsättning, tillväxt och ett hållbart arbetsliv genom kompetensutveckling som utgår från verksamhetens krav och arbetsmarknadens behov. Satsningarna ska bidra dels till att ställningen på arbetsmarknaden stärks för deltagande kvinnor och män, dels tillgodose arbetsmarknadens behov av arbetskraft och kompetens. Insatserna ska också syfta till att utveckla och tillämpa metoder och former för samverkan som förstärker kopplingen mellan utbildning och arbetsliv.
Programområde 1 omfattar insatser inom ramen för tematiskt mål 10 med följande investeringsprioriteringar:

”Att stärka lika tillgång till livslångt lärande för alla åldersgrupper i formella, icke-formella och informella sammanhang, höja arbetskraftens kunskaper, färdigheter och kompetens och främja flexibla utbildningsvägar inklusive genom yrkesvägledning och validering av förvärvad kompetens,”(10.3) och

”Att förbättra utbildningens relevans för arbetsmarknaden, underlätta övergången från utbildning till arbete, förstärka yrkesutbildningssystemen och deras kvalitet, inbegripet genom mekanismer för att förutse kompetensbehoven, anpassning av kursplaner och inrättande och utveckling av arbetsbaserade system för lärande, inbegripet system med både teori och praktik och lärlingssystem.” (10.4)

Insatser i *programområde 2* ska syfta till att tillämpa och utveckla metoder som bidrar till att kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden utvecklas och kommer i arbete eller kommer närmare arbetsmarknaden. Insatserna ska också syfta till att tillämpa och utveckla metoder som underlättar ungas etablering i arbetslivet och deltagande i utbildning. Programområde 2 omfattar insatser inom ramen för tematiskt mål 8 och 9, med följande investeringsprioriteringar:

”Tillgång till anställning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer som befinner sig långt från arbetsmarknaden, samt genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetstagarnas rörlighet.” (8.1)

”Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar, särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin.”(8.2)

”Aktiv integration, inklusive för att främja lika möjligheter, aktivt deltagande samt förbättra anställningsbarheten.” (9.1)

Programområde 3 syftar till att tillämpa metoder som underlättar ungas etablering i arbetslivet och deltagande i utbildning. Följande regioner omfattas: Mellersta Norrland, Norra Mellansverige och Skåne-Blekinge. Även delregionerna Södermanlands -, Östergötlands -, Kronobergs -, Kalmar- , Gotlands- , Örebro- , Västmanlands- och Norrbottens län kan omfattas. Programområde 3 avser insatser inom ramen för tematiskt mål 8, med följande investeringsprioritering:

”Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar, särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin.”(8.2)

Programområde 4 avser tekniskt stöd.

I tabell 1 redovisas hur de fyra programområdena relaterar till de tematiska mål som det nationella programmet är inriktat mot, de valda fem investeringsprioriteringarna samt till Rådets rekommendationer till Sverige.

Socialfondens mervärde

Programmets inriktning, prioriteringar och mål innebär att insatser inom ramen för Socialfonden regionalt och nationellt indirekt även kan komma att bidra till målet Öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag (tematiskt mål 3) respektive målet Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer (tematiskt mål 4).[3]

Socialfondens verksamhet syftar till att stärka individers ställning på arbetsmarknaden och att öka övergångarna till arbete för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Projektens huvudsyfte kan vara metodutveckling men också enbart tillämpning av metoder och arbetssätt som visat sig bidra till att öka övergångarna till arbete för kvinnor och män i programmets prioriterade grupper eller till att förstärka kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad. Tillämpning eller utveckling av metoder och arbetssätt kan ske på nationell, regional eller lokal nivå. Metodik och arbetssätt kan utvecklas eller anpassas till de behov och förutsättningar för projektgenomförande som projektsökanden identifierat. Samverkan mellan olika berörda aktörer är ofta en framgångsfaktor. En god samverkan på nationell nivå, kan ge bättre förutsättningar för hur verksamheten fungerar regionalt och lokalt.

Utvärdering

Erfarenheter från programperioden 2007–2013 gör gällande att utvärderingsinsatser i programgenomförandet behöver avgränsas, målinriktas och effektiviseras i syfte att ge dem en tydlig inriktning och förbättra förutsättningarna för lärande genom utvärdering. En utgångspunkt är att utvärderingar ska initieras som fokuserar på programmets effekter på arbetslöshet och sysselsättning. Kunskap från utvärdering ska lägga grunden för att identifiera och sprida de åtgärder eller metoder som är bäst ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Effektutvärderingar av programmets projekt bör samordnas för ökad likvärdighet i metod och angreppssätt. Detta ger även förutsättningar för jämförelser såväl mellan resultat i programmets olika projekt på regional och nationell nivå som med resultat i ordinarie arbetsmarknadspolitiska insatser.

Utvärderingarna ska kopplas till programmets mål och underlätta spridning av metoder, förutsättningar och andra resultat. Insatserna inklusive förutsättningar som skapats för att kunna pröva metodiken, liksom målgruppens karaktäristika, ska därför dokumenteras, följas upp och systematiskt utvärderas enligt programmets utvärderingsansats (se särskild bilaga 3). Därigenom möjliggörs att goda resultat kan tillämpas och få spridning på lokal,

regional eller nationell nivå. Genom ökat fokus på effektutvärdering av insatserna blir det därmed möjligt för bl.a. Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, utbildningsanordnare och kommuner att dra lärdom av vilka metoder som visat sig vara mest effektiva. På sikt ska utvärderingarna sammantaget synliggöra projektens bidrag till programmets mål och målen i EU 2020.

Analys och spridning av resultat

Programmet möjliggör finansiering av insatser för analys och spridning av resultat i syfte att bidra till ett effektivt programgenomförande. En viktig uppgift för Svenska ESF-rådet är att arbeta med kunskapsuppbyggnad och spridning av resultat på nationell, regional och lokal nivå, samt transnationell nivå. Programmet ger möjligheter till finansiering av projektverksamhet som syftar till analys och spridning av projektresultat. Det är viktigt att utformningen av sådan projektverksamhet ges en nära koppling till det övriga programgenomförandet. Resultaten av insatserna bör analyseras på ett systematiskt sätt för att kunna ligga till grund för beslut om kommande satsningar och öka nyttan av fondprojektens erfarenheter. Det är viktigt att en sådan analys relaterar till ordinarie verksamhet för att jämförelser ska kunna göras mellan ordinarie verksamhet och projektverksamhet vad gäller organisering, arbetssätt och utfall.

Svenska ESF-rådet ges därutöver ett tydligare uppdrag än tidigare att, utifrån de samlade erfarenheterna och resultaten av socialfondens projektverksamhet, och efter samråd med berörda myndigheter, identifiera behov av eventuella förändringar i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Socialfondens insatser kan med fördel drivas och genomföras inom ramen för eller med koppling till regionala eller lokala samverkansorgan såsom de regionala kompetensplattformarna, arbetsmarknadsråden, regionala och nationella branschråd för att därigenom bidra till brett förankrade insatser som kan leda till en långsiktigt förbättrad matchning av efterfrågan på och utbudet av arbetskraft. Sådana satsningar kan vara fleråriga.

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1304/2013.

[3] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.

Förhandsutvärdering av utkast till nationellt socialfondsprogram 2014–2020

I arbetet med utformningen av det nationella programmet för Socialfonden 2014–2020 har programförslaget blivit föremål för en förhandsutvärdering. Syftet med förhandsutvärderingen var att förbättra kvaliteten på utformningen av förslaget till program. Uppdraget har redovisats muntligt och skriftligt i form av en delrapport[1] och en slutrapport[2]. Slutrapporten är baserad på ett utkast till programförslag daterat september 2013. Slutsatser och rekommendationer från slutrapporten har tillvaratagits i arbetet med det slutliga programförslaget.

Statskontorets samlade bedömning i slutrapporten från förhandsutvärderingen är att utformningen av det svenska förslaget till program för Europeiska socialfonden 2014–2020 avseende val av inriktning och insatser ger förutsättningar för att programmet ska kunna bidra till europeiska och nationella mål på området. Avgörande för ett effektivt genomförande framhålls dock vara att roll- och ansvarsfördelningen mellan aktörerna inom genomförandeorganisationen förtydligas och att fördelningen av programmedel anpassas till programmets mål. Bedömningsmoment och rekommendationer framgår av en bilaga till programmet, se särskild bilaga.

Mapsec KB har uppdaterat och kompletterat Statskontorets förhandsutvärdering baserat på det av regeringen beslutade programförslaget från i mars 2014. Uppdraget redovisades skriftligt den 28 augusti 2014.[3] Mapsec instämmer i att förslagen till övergripande prioriteringar i programmet är utformade på ett sådant sätt att de har förutsättningar att kunna bidra till Europa 2020-strategin. På flera områden har tydligheten ökat, bl.a. vad gäller de relevanta parternas roll i genomförandet, övervakningen och utvärderingen av programmet. De bedömer också att fördelningen av fondmedel är så utformad att den kan bidra till önskade resultat och effekter. Mapsec betonar betydelsen av systematisk uppföljning och utvärdering av programmet och att det finns ett behov av att tidigt i programstarten konkretisera utvärderingsansatsen och att ta fram en relevant uppsättning indikatorer för detta.

[1] Statskontoret (2013). *Förhandsutvärdering av nationellt program för Europeiska socialfonden – Delrapport.*

[2] Statskontoret (2013). *Förhandsutvärdering av nationellt program för Europeiska socialfonden 2014–2020*.

[3] Mapsec KB (2014). *Rapport till Arbetsmarknadsdepartementet, Kompletterande förhandsutvärdering av förslag till program för Europeiska Socialfonden 2014-2020*. Dnr A2014/2517/A.

1.1.2 Motivering för valet av tematiska mål och motsvarande investeringsprioriteringar som gäller partnerskapsöverenskommelsen, och som bygger på att man fastställt regionala och i tillämpliga fall nationella behov, inklusive sådana behov som fastställts i relevanta landsspecifika rekommendationer, antagna i enlighet med artikel 121.2 i EUF-fördraget, och relevanta rådsrekommendationer, antagna i enlighet med artikel 148.4 i EUF-fördraget, och med hänsyn till förhandsutvärderingen.

Tabell 1: Motivering till valet av tematiska mål och investeringsprioriteringar

Valt tematiskt mål	Vald investeringsprioritering	Motivering till val
08 - Främja hållbar sysselsättning av god kvalitet och stödja arbetskraftens rörlighet	8i - tillgång till anställning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer långt från arbetsmarknaden, även genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetskraftens rörlighet	**Landsspecifik rekommendation nr 4 (2013):** ”Förstärka ansträngningarna för att förbättra integrationen på arbetsmarknaden för lågutbildade ungdomar och personer med invandrarbakgrund genom kraftfullare och mer målinriktade åtgärder för att stärka deras anställbarhet och efterfrågan på dessa gruppers arbetskraft.”
08 - Främja hållbar sysselsättning av god kvalitet och stödja arbetskraftens rörlighet	8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (ESF), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin	**Landsspecifik rekommendation nr 4 (2013):** ”Förstärka ansträngningarna för att förbättra integrationen på arbetsmarknaden för lågutbildade ungdomar och personer med invandrarbakgrund genom kraftfullare och mer målinriktade åtgärder för att stärka deras anställbarhet och efterfrågan på dessa gruppers arbetskraft.” ”Stärka satsningarna på att underlätta övergången från

Valt tematiskt mål	Vald investeringsprioritering	Motivering till val
		skola till arbete, bland annat genom bredare användning av lärande på arbetsplatsen, lärlingsplatser och andra avtalsformer som kombinerar arbete och utbildning.” ”Komplettera ungdomsgarantin så att den bättre omfattar ungdomar som varken går någon utbildning eller fortbildning.”
08 - Främja hållbar sysselsättning av god kvalitet och stödja arbetskraftens rörlighet	8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (YEI), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin	**Landsspecifik rekommendation nr 4 (2013):** ”Förstärka ansträngningarna för att förbättra integrationen på arbetsmarknaden för lågutbildade ungdomar och personer med invandrarbakgrund genom kraftfullare och mer målinriktade åtgärder för att stärka deras anställbarhet och efterfrågan på dessa gruppers arbetskraft.” ”Stärka satsningarna på att underlätta övergången från skola till arbete, bland annat genom bredare användning av lärande på arbetsplatsen, lärlingsplatser och andra avtalsformer som kombinerar arbete och utbildning.” ”Komplettera ungdomsgarantin så att den bättre omfattar ungdomar som varken går någon utbildning eller fortbildning.”

Valt tematiskt mål	Vald investeringsprioritering	Motivering till val
09 - Främja social inkludering och bekämpa fattigdom och diskriminering	9i - aktiv delaktighet, inklusive för att främja lika möjligheter och aktivt deltagande samt förbättra anställningsbarheten	**Landsspecifik rekommendation nr 4 (2013):** ”Förstärka ansträngningarna för att förbättra integrationen på arbetsmarknaden för lågutbildade ungdomar och personer med invandrarbakgrund genom kraftfullare och mer målinriktade åtgärder för att stärka deras anställbarhet och efterfrågan på dessa gruppers arbetskraft.”
10 - Att investera i utbildning och i vidareutbildning, inklusive yrkesutbildning för färdigheter och livslångt lärande	10iii - Stärka lika tillgång till livslångt lärande för alla åldersgrupper i formella, icke-formella och informella sammanhang, höja arbetskraftens kunskaper, färdigheter och kompetens och främja flexibla utbildningsvägar inklusive genom yrkesvägledning och validering av förvärvad kompetens	**Landsspecifik rekommendation nr 4 (2013):** ”Förstärka ansträngningarna för att förbättra integrationen på arbetsmarknaden för lågutbildade ungdomar och personer med invandrarbakgrund genom kraftfullare och mer målinriktade åtgärder för att stärka deras anställbarhet och efterfrågan på dessa gruppers arbetskraft.”
10 - Att investera i utbildning och i vidareutbildning, inklusive yrkesutbildning för färdigheter och livslångt lärande	10iv - Förbättra utbildningens relevans för arbetsmarknaden, underlätta övergången från utbildning till arbete, förstärka yrkesutbildningssystemen och deras kvalitet, inbegripet genom mekanismer för att förutse kompetensbehoven, anpassning av kursplaner och inrättande och utveckling av arbetsbaserade system för lärande, inbegripet system med både teori och praktik och lärlingssystem	**Landsspecifik rekommendation nr 4 (2013):** ”Förstärka ansträngningarna för att förbättra integrationen på arbetsmarknaden för lågutbildade ungdomar och

Valt tematiskt mål	Vald investeringsprioritering	Motivering till val
		personer med invandrarbakgrund genom kraftfullare och mer målinriktade åtgärder för att stärka deras anställbarhet och efterfrågan på dessa gruppers arbetskraft.” ”Stärka satsningarna på att underlätta övergången från skola till arbete, bland annat genom bredare användning av lärande på arbetsplatsen, lärlingsplatser och andra avtalsformer som kombinerar arbete och utbildning.”

1.2 Motivering för fördelningen av medel

Motivering för fördelningen av medel (unionens stöd) till varje tematiskt mål och i tillämpliga fall investeringsprioriteringar, i enlighet med kraven på tematisk koncentration, och med hänsyn till förhandsutvärderingen.

I linje med regeringens nationella arbetsmarknadspolitik fördelas Socialfondens medel med tonvikt på insatser som syftar till att öka övergångarna till arbete. Insatser för att öka övergångarna till arbete sker framförallt inom ramen för programområde 2. Även insatser inom programområde 1 Kompetensförsörjning kan dock bidra till fler vägar till arbete. Det handlar bl.a. om stöd till kompetensutveckling för personer som saknar tidigare relevant erfarenhet i yrket och som erbjuds organiserad handledning och utbildning som en del av anställningen samt utveckling av metoder och samverkan som stärker kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad. Metoder och arbetssätt som utvecklats i programområde 1 kan tillämpas i större skala för ett större antal deltagare inom ramen för programområde 2. Åtminstone 1 procent av medlen ska gå till insatser som inom ramen för programmålen dessutom bidrar till övergången till en koldioxidsnål ekonomi.

Medfinansiering

Nationell medfinansiering inom programområde 1 omfattar dels offentliga medel som särskilt anvisas på anslag till Svenska ESF-rådets disposition, dels privat medfinansiering respektive sådan medfinansiering som offentliga projektanordnare svarar för.

Inom programområde 2 sker medfinansiering till viss del med medel som särskilt anvisas på anslag till Svenska ESF-rådets disposition. Dessa medel ska i första hand användas för medfinansiering av projekt som riktar sig till de personer som står längst från arbetsmarknaden, och som saknar eller har en mycket låg ersättning från trygghetssystemen. I övrigt och för programområde 3 utgörs medfinansieringen med offentliga medel till största delen av stöd till projektdeltagarnas försörjning enligt regelverk inom arbetsmarknadspolitikens och socialförsäkringspolitikens områden. Den nationella medfinansieringen kommer i första hand från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och kommunerna, men till viss del även från andra offentliga huvudmän. Även privat medfinansiering kan förekomma och kan då ersätta offentlig medfinansiering.

Nationell medfinansiering inom programområde 4 sker främst med medel från förvaltningsanslag på statsbudgeten.

Projekt på nationell och regional nivå

Det nationella programmet för Socialfonden ska genomföras i projekt på såväl nationell som regional och lokal nivå. En geografisk indelning sker i åtta NUTS II-regioner, vilka är desamma som för regionala program inom Regionalfonden. Inom varje programområde ska det finnas en regional handlingsplan. De regionala handlingsplanerna möjliggör en närmare anpassning av det nationella programmets inriktning till regionala förhållanden. Det ska även finnas en nationell handlingsplan som ska ange utgångspunkter och prioriteringar för användningen av programmets nationella medel. Regionala handlingsplaner respektive nationell handlingsplan beskrivs i avsnitt 7.

Fördelning av medel på nationell och regional nivå

Socialfonden ska användas till att förstärka och utveckla den nationella arbetsmarknadspolitiken. Socialfondens resurser ska i betydligt större utsträckning än tidigare fördelas på nationell nivå. Detta medför möjligheter till fler riktade satsningar på kompetensförsörjning och ökade övergångar till arbete, och därmed ett ökat genomslag för nationella prioriteringar, än under föregående programperiod. I det nationella socialfondsprogrammet fördelas därför medlen i programområde 1 och 2 enligt följande: cirka 75 procent av medlen avser insatser på regional nivå och cirka 25 procent på nationell nivå.

Satsningarna inom ramen för de nationella medlen kan omfatta en eller flera delar av landet, eller hela landet. Nationella satsningar innebär ofta samverkan mellan nationella aktörer, såsom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Sveriges Kommuner och Landsting, arbetsmarknadens parter och organisationer och branschförbund och regionala

och lokala företrädare, såsom kommuner och regionförbund.Samverkan mellan olika berörda aktörer är ofta en framgångsfaktor. En god samverkan på nationell nivå, kan ge bättre förutsättningar för hur verksamheten fungerar regionalt och lokalt.

Samverkan mellan olika aktörer är en framgångsfaktor. Ju bättre samverkan på strukturell nivå, dvs. på nationell nivå, desto bättre fungerar det regionalt och lokalt. Nationella satsningar skapar också goda förutsättningar för kvalificerade uppföljningar och effektutvärderingar av hög kvalitet. Detta bidrar till ökade kunskaper om långtidseffekter av insatserna samtidigt som det stimulerar till spridning av framgångsrika metoder hos ansvariga myndigheter.

Satsningar inom programområde 3, såväl nationella som regionala, kan omfatta Sydsverige (Skåne och Blekinge län), Norra Mellansverige (Gävleborg, Dalarnas och Värmlands län) och Mellersta Norrland (Jämtlands och Västernorrlands län), samt vissa delregioner som utgörs av åtta län. Medlen i programområde 3 fördelas på följande sätt: cirka 50 procent av medlen avser insatser på regional nivå och cirka 50 procent insatser som utgår från den nationella nivån.[1] De sistnämnda medlen kan bara sökas av Arbetsförmedlingen, men gärna i samverkan med andra aktörer i de tre berörda regionerna. Arbetsförmedlingen kan även delta i regionala satsningar.

Handlingsplaner ska tas fram för närmare prioriteringar av de regionala respektive nationella medlen inom programområde 1, 2 och 3, se avsnitt 7. Den regionala handlingsplanen bör underlätta och bidra till styrningen av en regions samordning av satsningar mellan Socialfonden och Regionalfonden[2], men även, där så är relevant, till Landsbygdsfonden[3], Havs- och fiskerifonden[4], Asyl-, migrations- och integrationsfonden[5], Erasmus+[6] och Kreativa Europa[7].

[1] De medel som avser insatser som utgår från den nationella nivån benämns fortsättningsvis nationella medel även om de avser insatser i de tre för programområde 2 aktuella regionerna.

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1301/2013.

[3] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1305/2013 av den 17 december 2013 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1698/2005.

[4] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 508/2014 av den 15 maj 2014 om Europeiska havs- och fiskerifonden och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2328/2003, (EG) nr 861/2006, (EG) nr 1198/2006 och (EG) nr 791/2007 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1255/2011.

[5] Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 13 mars 2014 om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av asyl- och migrationsfonden (COM(2011)0751 – C7-0443/2011 – 2011/0366(COD)).

[6] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1288/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av "Erasmus+": Unionens program för allmän utbildning, yrkesutbildning, ungdom och idrott och om upphävande av besluten nr 1719/2006/EG, nr 1720/2006/EG och nr 1298/2008/EG.

[7] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1295/2013.

Tabell 2: Översikt av det operativa programmets investeringsstrategi

Prioriterat område	Fond	Unionsstöd (i euro)	Proportion av unionens totala stöd till det operativa programmet	Tematiskt mål – Investeringsprioritering – Särskilt mål	Common and programme specific indicators for which a target has been set
1	ESF	191 070 764,00	23.89%	▾ 10 - Att investera i utbildning och i vidareutbildning, inklusive yrkesutbildning för färdigheter och livslångt lärande ▾ 10iii - Stärka lika tillgång till livslångt lärande för alla åldersgrupper i formella, icke-formella och informella sammanhang, höja arbetskraftens kunskaper, färdigheter och kompetens och främja flexibla utbildningsvägar inklusive genom yrkesvägledning och validering av förvärvad kompetens ▾ 1.1 - Stärka kompetensen hos i huvudsak sysselsatta kvinnor och män, men även hos personer som står långt från arbetsmarknaden, i enlighet med arbetsmarknadens och den enskilda arbetsplatsens behov. ▾ 10iv - Förbättra utbildningens relevans för arbetsmarknaden, underlätta övergången från utbildning till arbete, förstärka yrkesutbildningssystemen och deras kvalitet, inbegripet genom mekanismer för att förutse kompetensbehoven, anpassning av kursplaner och inrättande och utveckling av arbetsbaserade system för lärande, inbegripet system med både teori och praktik och lärlingssystem ▾ 1.2 - Ökad samverkan och förstärkt koppling mellan utbildning, arbetsliv och arbetsplatsförlagt lärande.	[CR06, CR07, PS01, PS02]
2	ESF	488 527 488,00	61.07%	▾ 08 - Främja hållbar sysselsättning av god kvalitet och stödja arbetskraftens rörlighet ▾ 8i - tillgång till anställning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer långt från arbetsmarknaden, även genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetskraftens rörlighet ▾ 2.1 - Kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden ska komma i arbete, utbildning eller närmare arbetsmarknaden. ▾ 8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (ESF), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin ▾ 2.2 - Underlätta etableringen i arbetslivet och öka deltagandet i utbildning för unga (15-24 år) kvinnor och män. ▾ 09 - Främja social inkludering och bekämpa fattigdom och diskriminering ▾ 9i - aktiv delaktighet, inklusive för att främja lika möjligheter och aktivt deltagande samt förbättra anställningsbarheten ▾ 2.3 - Kvinnor och män som står särskilt långt från arbetsmarknaden ska komma i arbete, utbildning eller närmare arbetsmarknaden.	[CR06, PS01, PS03]
3	YEI	88 326 192,00	11.04%	▾ 08 - Främja hållbar sysselsättning av god kvalitet och stödja arbetskraftens rörlighet ▾ 8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (YEI), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin ▾ 3.1 - Öka sysselsättningen och deltagandet i utbildning hos unga (15-29 år) arbetslösa kvinnor och män och andra unga som varken arbetar eller studerar.	[CR01, CR02, CR03, CR04, CR05, CR06, CR07, CR08, CR09, CR10, CR11, CR12, PS03]
4	ESF	31 996 852,00	4.00%	4.1 - Ökad effektivitet och kvalitet i projektutlysning, handläggning, uppföljning och kontroll av socialfondsprogrammet.	[PS04, PS05, PS06, PS07, PS08 , PS09]

2. INSATSOMRÅDEN

2.A BESKRIVNING AV INSATSOMRÅDEN ANDRA ÄN TEKNISKT STÖD

2.A.1 Insatsområde

Insatsområdets id-nummer	1
Insatsområdets rubrik	Programområde 1 Kompetensförsörjning

☐ Hela det prioriterade området kommer endast att genomföras genom finansieringsinstrument
☐ Hela insatsområdet kommer att genomföras endast med finansieringsinstrument som inrättas på unionsnivå
☐ Hela det prioriterade området kommer att genomföras genom lokalt ledd lokal utveckling
☐ För ESF: Hela insatsområdet gäller social innovation, transnationellt samarbete eller båda
☐ För Eruf: Hela insatsområdet ägnas åt återuppbyggnadsinsatser vid större eller regionala naturkatastrofer
☐ För Eruf: Hela insatsområdet ägnas åt små och medelstora företag (artikel 39)

2.A.2 Motivering till inrättandet av ett insatsområde som omfattar mer än en regionkategori, tematiskt mål eller fond (i tillämpliga fall)

2.A.3 Fond, regionkategori och beräkningsunderlag för unionens stöd

Fond	Regionkategori	Beräkningsunderlag (summa stödberättigande utgifter eller stödberättigande offentliga utgifter)	Regionkategori för de yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena (i tillämpliga fall)
ESF	Mer utvecklade	Totalt	

2.A.4 Investeringsprioritering

Investeringsprioriteringens id-nummer	10iii
Investeringsprioriteringens rubrik	Stärka lika tillgång till livslångt lärande för alla åldersgrupper i formella, icke-formella och informella sammanhang, höja arbetskraftens kunskaper, färdigheter och kompetens och främja flexibla utbildningsvägar inklusive genom yrkesvägledning och validering av förvärvad kompetens

2.A.5 Särskilda mål för investeringsprioriteringen och förväntade resultat

Det särskilda målets id-nummer	1.1
Det särskilda målets benämning	Stärka kompetensen hos i huvudsak sysselsatta kvinnor och män, men även hos personer som står långt från arbetsmarknaden, i enlighet med arbetsmarknadens och den enskilda arbetsplatsens behov.

Resultat som medlemsstaterna försöker uppnå med unionens stöd	***Utmaningar*** Insatser under denna investeringsprioritering ska genomföras mot bakgrund av bl.a. följande utmaningar som identifierats i avsnitt 1 och som ligger i linje med de landsspecifika rekommendationerna: • Utbildning och relevant kompetens är viktigt för full sysselsättning. Den globaliserade ekonomin innebär ett ökande tryck på förändring och utveckling i arbetslivet. Det handlar om ständiga förnyelser i produktion, teknik och kunskap i företag och organisationer. Utvecklingen har medfört en förskjutning i vad som anses vara grundläggande färdigheter som individer behöver såväl i arbetslivet som i sin vardag. Detta accentuerar betydelsen av en nära samverkan mellan den grundläggande yrkesutbildningen och arbetslivet, men också av att möta behov av fortlöpande kompetensutveckling bland redan anställda för att arbetskraften ska stå rustad med nya färdigheter och rätt kompetens inför dessa förändringar. • De demografiska förändringarna på arbetsmarknaden innebär att allt färre ska försörja fler, vilket ställer ökade krav på ett mer hållbart arbetsliv som gör det möjligt för kvinnor och män att stanna kvar på arbetsmarknaden högre upp i åldrarna. • Det finns ett behov av kompetensutvecklingsinsatser för sysselsatta för att höja den grundläggande kunskapsnivån och rusta för ett föränderligt arbetsliv. Med relevant kompetens stärks individens ställning på arbetsmarknaden och möjligheterna förbättras att klara pågående strukturomvandlingar, byta yrke och bransch samt att stanna kvar längre tid i arbetslivet. I många avseenden har Sverige redan i dag en väl utbildad arbetskraft, men det finns också en ganska stor andel av den vuxna befolkningen som uppvisar en låg nivå vad gäller de grundläggande färdigheterna. • Kompetensutvecklingsinsatser är särskila viktigt dels för anställda i mindre och medelstora företag, dels för dem som har en låg nivå vad gäller de grundläggande färdigheterna och därmed en svagare ställning på arbetsmarknaden. • Det föreligger både arbetskraftsbrist och arbetslöshet på vissa delar av arbetsmarknaden. Tillgången och efterfrågan på arbetskraft med rätt kompetens påverkas bl.a. av den pågående generationsväxlingen och könsuppdelningen på

	arbetsmarknaden. • Personer som står långt ifrån arbetsmarknaden saknar ofta aktuell arbetslivserfarenhet, referenser och tillgång till ett arbetsrelevant nätverk. ***Förväntade resultat*** • Stärkt ställning på arbetsmarknaden för deltagande kvinnor och män, bl.a. genom ökad kompetens och större nätverk. • En förbättrad och mer utvecklad arbetsorganisation på arbetsplatsen t.ex. av betydelse för synliggörandet av kompetensöverföring mellan erfarna och nyanställda medarbetare, eller för att minska arbetsrelaterade besvär. Breddad rekryteringsbas för deltagande arbetsgivare. • Bidragit till att arbetsmarknadens behov av arbetskraft och kompetens tillgodosetts. • Bidragit till ett hållbart arbetsliv genom att fler stannat kvar längre i arbetslivet.

Tabell 4: Gemensamma resultatindikatorer för vilka ett målvärde har fastställts och programspecifika resultatindikatorer för det särskilda målet (per investeringsprioritet och regionkategori) (för ESF)

Investeringsprioritering : 10iii - Stärka lika tillgång till livslångt lärande för alla åldersgrupper i formella, icke-formella och informella sammanhang, höja arbetskraftens kunskaper, färdigheter och kompetens och främja flexibla utbildningsvägar inklusive genom yrkesvägledning och validering av förvärvad kompetens															
ID	**Indikator**	**Regionkategori**	**Mätenhet för indikatorn**	**Gemensam utfallsindikator som används som grund för fastställande av mål**	**Utgångsvärde**			**Mätenhet för utgångsläge och mål**	**Utgångsår**	**Målvärde (2023)**			**Datakälla**	**Rapporteringsfrekvens**
					Män	**Kvinnor**	**Totalt**			**Män**	**Kvinnor**	**Totalt**		
CR06	deltagare i sysselsättning, inklusive egenföretagande, sex månader efter avslutad åtgärd	Mer utvecklade	Antal	Arbetslösa, inklusive långtidsarbetslösa			25,00	Andel (%)	2013			28,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
CR07	deltagare med förbättrad arbetsmarknadssituation sex månader efter avslutad åtgärd	Mer utvecklade	Antal	anställda, inklusive egenföretagare			25,00	Andel (%)	2013			28,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
PS01	Deltagare i utbildning sex månader efter avslutat projektdeltagande	Mer utvecklade	Ratio (%)				1,00	Andel (%)	2013			1,10	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år

2.A.6 Åtgärder som ska få stöd inom investeringsprioriteringen (per investeringsprioritering)

2.A.6.1 Beskriv den typ av åtgärder som ska få stöd, med exempel, och hur de förväntas bidra till de särskilda målen. I tillämpliga fall, ange även huvudsakliga målgrupper, särskilda typer av territorier och typer av stödmottagare.

Investeringsprioritering	10iii - Stärka lika tillgång till livslångt lärande för alla åldersgrupper i formella, icke-formella och informella sammanhang, höja arbetskraftens kunskaper, färdigheter och kompetens och främja flexibla utbildningsvägar inklusive genom yrkesvägledning och validering av förvärvad kompetens

Kompetensutveckling

Målgruppen för insatser inom programområde 1 är alla sysselsatta, såväl företagare som anställda, oavsett anställningsform och tidslängd, inom privat och offentlig sektor, samt verksamma inom ideell sektor. Målgruppsdefinitionen är bred i syfte att möta behov av kompetensutveckling i alla typer av verksamheter. Givet programmets syfte att bidra till ökad tillväxt och sysselsättning, är kompetensutvecklingen i små och medelstora företag särskilt betydelsefull. Målgruppen för programområdet omfattar dessutom kvinnor och män som är prioriterade i programområde 2.

Insatser som stöds

Investeringsprioritering	10iii - Stärka lika tillgång till livslångt lärande för alla åldersgrupper i formella, icke-formella och informella sammanhang, höja arbetskraftens kunskaper, färdigheter och kompetens och främja flexibla utbildningsvägar inklusive genom yrkesvägledning och validering av förvärvad kompetens

Satsningar inom programområdet ska riktas in på att förnya och utveckla kompetensen hos personer i programmets målgrupper. Ledningens och de anställdas engagemang och delaktighet i analysen, planeringen och genomförandet av insatserna utgör en viktig förutsättning för att uppnå ett gott resultat. Insatserna ska inriktas på följande:

- Att personer i målgrupperna utvecklar sin kompetens, dels sådan kompetens som är relevant utifrån arbetsmarknadens nuvarande och framtida behov, dels sett till den enskilda arbetsplatsens behov av kompetens, vilka ska framgå av en analys av verksamhetens förutsättningar, möjligheter och behov.
- Att befintlig kompetens och erfarenhet synliggörs i analysen och att de personer som deltar i insatser kan stärka sin position på den egna arbetsplatsen, samtidigt som deras anställningsbarhet och förmåga till omställning och karriärväxling ökar. Att utveckla såväl individernas kompetens som arbetsorganisationen, t.ex. genom att synliggöra och dokumentera kompetensöverföring mellan erfarna och nyanställda medarbetare. Andra insatser kan vara utveckling av arbetets organisering t.ex. för att minska arbetsrelaterade besvär, ett område där kvinnor upplever besvär i högre utsträckning än män. Sådana insatser bidrar till ett hållbart arbetsliv med goda möjligheter till utveckling för både kvinnor och män samtidigt som verksamheten utvecklas positivt.
- Att kvinnor och män i de grupper som är prioriterade i programområde 2 kan få relevanta kunskaper, inklusive e-kompetens, arbetslivserfarenhet, referenser och tillgång till ett arbetsrelevant nätverk, genom att även de kan delta i kompetensutvecklingsinsatserna. Samtidigt kan dessa insatser underlätta för de deltagande organisationerna och arbetsgivarna vad gäller att få tillgång till arbetskraft med rätt kompetens.I vissa branscher har parterna tecknat yrkesintroduktionsavtal eller motsvarande, vilka ger möjlighet till anställningar där arbete kombineras med handledning och utbildning. Som en följd av trepartssamtalen infördes fr.o.m. 2014 ett ekonomiskt stöd för yrkesintroduktionsanställningar för unga. Inom både de nationella och regionala medlen ska prioritet ges till bransch- eller partsgemensamma projektinitiativ som på motsvarande sätt syftar till att, genom kompetensutveckling och lärande på arbetsplatsen, bredda vägarna in på arbetsmarknaden för personer som saknar relevant yrkeserfarenhet och som hör till de prioriterade grupperna. Stöd till sådana kompetenstutvecklingsinsatser kan, med hänsyn till EU:s statsstödsregler, enbart avse initiativ som riktar sig till personer som inte redan omfattas av det ekonomiska stödet för yrkesintroduktionsanställningar.

Investeringsprioritering	10iii - Stärka lika tillgång till livslångt lärande för alla åldersgrupper i formella, icke-formella och informella sammanhang, höja arbetskraftens kunskaper, färdigheter och kompetens och främja flexibla utbildningsvägar inklusive genom yrkesvägledning och validering av förvärvad kompetens

Utvärdering, analys, spridning, stödstrukturer

För att möjliggöra en effektiv utvärdering av resultat och effekter kan nationella och regionala medel finansiera initiativ avseende utvärdering och analys- och spridningsverksamhet. Nationella och regionala medel kan även finansiera initiativ som syftar till att effektivisera programgenomförandet. Vid utformningen av sådana initiativ bör erfarenheter från de s.k. processtöden under programperioden 2007–2013 beaktas. Det rör bl.a. stöd avseende tillämpning av programmets horisontella principer, stöd i samband med projektinitiering samt stöd till pågående projekt med fokus på deras insatser för att sprida projektresultat. Dessa stödstrukturer kan, där så bedöms vara relevant, vara gemensamma med andra ESI-fonder. Såväl processtöd som stöd för analys och spridning av resultat ska vara motiverade utifrån programmets prioriteringar och mål. Nationella och regionala medel inom programområde 1 och 2 kan även finansiera initiativ till utvärdering och analys av projekt inom programområde 3, i syfte att möjliggöra en effektiv utvärdering av resultat och effekter inom dessa projekt.

2.A.6.2 Vägledande principer för urval av insatser

Investeringsprioritering	10iii - Stärka lika tillgång till livslångt lärande för alla åldersgrupper i formella, icke-formella och informella sammanhang, höja arbetskraftens kunskaper, färdigheter och kompetens och främja flexibla utbildningsvägar inklusive genom yrkesvägledning och validering av förvärvad kompetens

Vägledande principer för urval av insatser inom programområde 1, 2 och 3

De vägledande principerna för urval av insatser för Socialfonden 2014–2020 ska tillsammans med mål, definierade kvantitativa och kvalitativa resultat samt ansatsen att tillämpa, pröva eller utveckla metoder och arbetssätt, bidra till att insatserna förstärker och utvecklar den nationella arbetsmarknadspolitiken. Principerna ska bidra till att de ansökningar som har bäst förutsättningar att bidra till programmålen beviljas medel. För att ett projekt ska bedömas bidra till programmets mål ska

- det svara mot såväl målgruppens som aktörernas behov och programmets mål (analys på individnivå kan dock göras under projekttiden),

Investeringsprioritering	10iii - Stärka lika tillgång till livslångt lärande för alla åldersgrupper i formella, icke-formella och informella sammanhang, höja arbetskraftens kunskaper, färdigheter och kompetens och främja flexibla utbildningsvägar inklusive genom yrkesvägledning och validering av förvärvad kompetens

- projektets insatser vara förankrade i aktörernas ordinarie verksamhetsutveckling,
- dess projektidé vara analytiskt väl grundad, väl förankrad bland berörda aktörer och möjlig att tillämpa i den föreslagna kontexten,
- det svara mot inriktning och prioriteringar som anges i den nationella eller regionala utlysningen med programmedel,
- det framgå hur de horisontella principerna jämställdhet, icke-diskriminering och tillgänglighet har beaktats i den underliggande analysen och hur principerna kommer att beaktas i genomförandet av projektet. Den horisontella principen om hållbar utveckling är flexibel. Den möjliggör satsningar i projekt som inom programmets mål och prioriteringar även bidrar till klimatanpassningar.
- det (där så är relevant) framgå utgångspunkter för hur den metodik som används eller utvecklas kan få spridning.

Vidare är kostnadseffektivitet en viktig förutsättning för nationell, regional eller lokal spridning. Dessa grundläggande principer ska vara vägledande vid den förvaltande myndighetens urval av projekt inom samtliga programmål. Även förutsättningarna för utvärdering av projektets resultat och effekter ska bedömas.

För projekt inom programmål 1.1 innebär nämnda principer för urval att en bedömning ska göras huruvida föreslagen kompetensutveckling är verksamhetsrelaterad och samtidigt stärker individens ställning på arbetsmarknaden. Principerna innebär också att en bedömning ska göras av hur förankring och delaktighet hos medarbetare och ledning kommer att skapas i projektet.

För projekt inom programområde 2 innebär nämnda krav att projektets potential ska bedömas vad gäller att stärka individens ställning på arbetsmarknaden genom att tillämpa befintlig eller utveckla samt sprida den aktuella metodiken. För projekt inom programområde 3 innebär nämnda krav att projektets potential ska bedömas vad gäller att stärka individens ställning på arbetsmarknaden genom att vidareutveckla, stärka och höja kvaliteten i befintliga insatser, projekt och metoder.

Vid bedömning av ansökningar i programområde 1 och 2 gäller vidare att insatser bör prioriteras (oavsett finansiering med regionala eller nationella medel), som därutöver bidrar till att bryta könsstereotypa mönster på arbetsmarknaden, eller föreslås med hänvisning till den demografiska utvecklingen.

2.A.6.3 Planerad användning av finansieringsinstrument (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	10iii - Stärka lika tillgång till livslångt lärande för alla åldersgrupper i formella, icke-formella och informella sammanhang, höja arbetskraftens kunskaper, färdigheter och kompetens och främja flexibla utbildningsvägar inklusive genom yrkesvägledning och validering av förvärvad kompetens
Ej aktuellt.	

2.A.6.4 Planerad användning av större projekt (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	10iii - Stärka lika tillgång till livslångt lärande för alla åldersgrupper i formella, icke-formella och informella sammanhang, höja arbetskraftens kunskaper, färdigheter och kompetens och främja flexibla utbildningsvägar inklusive genom yrkesvägledning och validering av förvärvad kompetens
Enligt det gemensamma ramverket för ESI-fonderna[1] kan Socialfonden finansiera satsningar i form av större projekt. Deras mervärde och bidrag till programmets mål och prioriteringar ska beskrivas. Inga sådana större projekt är planerade för programperioden 2014–2020. [1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.	

2.A.6.5 Utfallsindikatorer per investeringsprioritering och, i tillämpliga fall, per regionkategori

Tabell 5: Gemensamma och programspecifika utfallsindikatorer (per investeringsprioritering, uppdelade per regionkategori för ESF och i tillämpliga fall för Eruf)

Investeringsprioritering		**10iii - Stärka lika tillgång till livslångt lärande för alla åldersgrupper i formella, icke-formella och informella sammanhang, höja arbetskraftens kunskaper, färdigheter och kompetens och främja flexibla utbildningsvägar inklusive genom yrkesvägledning och validering av förvärvad kompetens**							
ID	**Indikator**	**Mätenhet**	**Fond**	**Regionkategori (i tillämpliga fall)**	**Målvärde (2023)**			**Datakälla**	**Rapporteringsfrekvens**
					Män	**Kvinnor**	**Totalt**		
CO01	Arbetslösa, inklusive långtidsarbetslösa	Antal	ESF	Mer utvecklade			4 600,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
CO05	anställda, inklusive egenföretagare	Antal	ESF	Mer utvecklade			175 500,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år

2.A.4 Investeringsprioritering

Investeringsprioriteringens id-nummer	10iv
Investeringsprioriteringens rubrik	Förbättra utbildningens relevans för arbetsmarknaden, underlätta övergången från utbildning till arbete, förstärka yrkesutbildningssystemen och deras kvalitet, inbegripet genom mekanismer för att förutse kompetensbehoven, anpassning av kursplaner och inrättande och utveckling av arbetsbaserade system för lärande, inbegripet system med både teori och praktik och lärlingssystem

2.A.5 Särskilda mål för investeringsprioriteringen och förväntade resultat

Det särskilda målets id-nummer	1.2
Det särskilda målets benämning	Ökad samverkan och förstärkt koppling mellan utbildning, arbetsliv och arbetsplatsförlagt lärande.
Resultat som medlemsstaterna försöker uppnå med unionens stöd	***Utmaningar*** Insatser under denna investeringsprioritering ska genomföras mot bakgrund av bland annat följande utmaningar som identifierats i avsnitt 1 och som ligger i linje med de landsspecifika rekommendationerna: • Arbetsgivarna tillmäter den gymnasiala yrkesutbildningen stor betydelse för att trygga deras kompetensförsörjning. Ungdomars intresse för yrkesutbildning har dock minskat under flera år och många branscher uppfattar detta som ett hot mot den framtida kompetensförsörjningen.

	• En smidig övergång från skola till arbetsliv underlättas om utbildningarna har tydliga yrkesutgångar som utarbetats i samarbete med branscher, parterna på arbetsmarknaden och de regionala kompetensplattformarna. För att detta ska vara möjligt måste respektive bransch ha formulerat tydliga kompetenskrav för olika yrken och arbetsuppgifter. I detta arbete har olika branscher nått olika långt. Vissa branscher har lång erfarenhet av att tydliggöra och att kommunicera sådana krav till utbildningssystemet, både nationellt och regionalt. Andra branscher saknar både erfarenhet och organisation för att arbeta strategiskt med branschens långsiktiga kompetensförsörjning. • För att trygga den framtida kompetensförsörjningen, förbättra matchningen mellan utbildning och behoven på arbetsmarknaden samt underlätta ungdomars etablering på arbetsmarknaden, behöver samarbetet mellan skola och arbetsliv förstärkas lokalt, regionalt och nationellt. Ett viktigt led i arbetet för att förstärka bryggan mellan skola och arbetsliv utgörs av regeringens satsning på stöd för yrkesintroduktionsanställningar. • För att skapa nya och bredare vägar till jobb och förbereda ungdomar och andra nytillträdande för yrkeslivet är det viktigt att det finns kapacitet för lärande i arbetslivet. Lärande på arbetsplatsen – inom ramen för yrkesutbildning i gymnasieskolan, kommunala vuxenutbildningen och yrkeshögskolan, eller i form av en yrkesintroduktionsanställning – ger konkret och aktuell yrkeskunskap och kan även ge ett vidgat perspektiv vad gäller arbetsmarknaden och möjliga studievägar. Arbetsplatsförlagt lärande ger även deltagarna möjlighet att skapa kontakter med potentiella framtida arbetsgivare. ***Förväntade resultat*** • Utvecklade metoder för samverkan mellan branscher, utbildningsanordnare och myndigheter avseende organisering och kvalitetssäkring av lärande på arbetsplatsen. • Förbättrad tillgång till och relevans av lärande på arbetsplatsen. • Tillgodosett arbetsmarknadens behov av kompetens.

	• Förstärkt koppling, och underlättad övergång mellan, utbildning och arbetsliv för ungdomar och andra nytillträdande på arbetsmarknaden.

Tabell 4: Gemensamma resultatindikatorer för vilka ett målvärde har fastställts och programspecifika resultatindikatorer för det särskilda målet (per investeringsprioritet och regionkategori) (för ESF)

Investeringsprioritering : 10iv - Förbättra utbildningens relevans för arbetsmarknaden, underlätta övergången från utbildning till arbete, förstärka yrkesutbildningssystemen och deras kvalitet, inbegripet genom mekanismer för att förutse kompetensbehoven, anpassning av kursplaner och inrättande och utveckling av arbetsbaserade system för lärande, inbegripet system med både teori och praktik och lärlingssystem														
ID	Indikator	Regionkategori	Mätenhet för indikatorn	Gemensam utfallsindikator som används som grund för fastställande av mål	Utgångsvärde			Mätenhet för utgångsläge och mål	Utgångsår	Målvärde (2023)			Datakälla	Rapporteringsfrekvens
					Män	Kvinnor	Totalt			Män	Kvinnor	Totalt		
PS02	Andel projekt som utvecklat nya verktyg, strukturer eller metoder som tillämpas sex månader efter projektavslut.	Mer utvecklade	Andel				60,00	Andel (%)	2013			66,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år

2.A.6 Åtgärder som ska få stöd inom investeringsprioriteringen (per investeringsprioritering)

2.A.6.1 Beskriv den typ av åtgärder som ska få stöd, med exempel, och hur de förväntas bidra till de särskilda målen. I tillämpliga fall, ange även huvudsakliga målgrupper, särskilda typer av territorier och typer av stödmottagare.

Investeringsprioritering	10iv - Förbättra utbildningens relevans för arbetsmarknaden, underlätta övergången från utbildning till arbete, förstärka yrkesutbildningssystemen och deras kvalitet, inbegripet genom mekanismer för att förutse kompetensbehoven, anpassning av kursplaner och inrättande och utveckling av arbetsbaserade system för lärande, inbegripet system med både teori och praktik och lärlingssystem

Strukturer för arbetsplatsförlagt lärande och en stärkt koppling mellan utbildning och arbetsliv

Målgruppen omfattar organisationer, myndigheter, företag och andra arbetsgivare inom privat, offentlig och ideell sektor.

Insatser som stöds

Ett fungerande arbetsplatsförlagt lärande utgör en central del i utvecklingen av modeller för yrkesutbildning, där samverkan mellan aktörer inom utbildning och arbetsliv är en viktig komponent. Insatser inom detta område kan förstärka de insatser som görs inom utbildningspolitikens område i syfte att utveckla samverkan mellan berörda branscher, utbildningsanordnare och myndigheter och förbättra att tillgången till och kvaliteten i det arbetsplatsförlagda lärandet. Insatserna kan även avse lokala eller regionala satsningar för ökat samarbete mellan utbildningsanordnare och

Investeringsprioritering	10iv - Förbättra utbildningens relevans för arbetsmarknaden, underlätta övergången från utbildning till arbete, förstärka yrkesutbildningssystemen och deras kvalitet, inbegripet genom mekanismer för att förutse kompetensbehoven, anpassning av kursplaner och inrättande och utveckling av arbetsbaserade system för lärande, inbegripet system med både teori och praktik och lärlingssystem

arbetsgivare eller branscher.

Exempel på insatser:

- Att förstärka och utveckla yrkesutbildningens relevans och kvalitet, för att därigenom långsiktigt stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv. Exempel på sådana insatser är olika branschinitiativ av exempelvis yrkesnämnder eller inom ramen för de olika collegekoncept som utvecklats inom flera branscher (t.ex. Vård- och omsorgscollege, samt Teknikcollege). Arbetsgivare som tar emot lärlingar och elever på arbetsplatsförlagt lärande har i flera sammanhang vittnat om betydelsen av en nära kontakt och välstrukturerad samverkan med skolans yrkeslärare. Projekt som inkluderar möjligheter till praktik och kompetensutveckling för yrkeslärare kan därför vara av stort värde för att stärka kopplingen mellan den skol- och den arbetsplatsförlagda delen av yrkesutbildningen.
- Att utveckla metoder för arbetslivsorientering och studie- och yrkesvägledning, utifrån behoven hos olika grupper av unga och vuxna, för att på så sätt bredda yrkesvalen för kvinnor och män och öka attraktiviteten och kvaliteten i yrkesutbildningen. Insatserna kan även avse utveckling av kvaliteten hos och former för utbildning av handledare, metodstöd för den arbetsplatsförlagda delen i yrkesutbildningen, inklusive lärlingsutbildning och yrkespraktik, samt modeller för hur olika aktörer ska involveras. Det kan även handla om insatser för att förtydliga yrkesingångar och bygga upp stödstrukturer för arbetsgivare som tar emot elever för arbetsplatsförlagt lärande.
- Att utveckla standarder och kvalitetssäkring av validering av kompetens. Det kan exempelvis handla om metodutveckling som syftar till en förbättrad individanpassning av vuxenutbildning riktad till personer med kort utbildning för att utveckla s.k. nyckelkompetenser[1], eller utveckla och pröva eller tillämpa valideringsmetoder som syftar till att förkorta studietiden för vuxenstuderande. Initiativen kan vidare avse samverkan inom satsningar som berör utbildningsanordnare, företag eller branscher, t.ex. avseende utveckling och tillämpning av ett nationellt kvalifikationsramverk (NQF) inom en viss bransch.

- Att även i relation till yrkesintroduktionsanställningarna utveckla och stärka stödstrukturerna för lärande på arbetsplatsen. Utvecklade stödstrukturer kan säkerställa kvalitet i lärandet och möjliggöra för fler arbetsgivare att erbjuda arbete med ett definierat utbildningsinnehåll. Viktiga steg för att öka möjligheterna till lärande på arbetsplatsen har tagits inom ramen för trepartssamtalen, bl.a. i form av stöd till yrkesintroduktionsanställningar. En viktig komponent inom yrkesintroduktionsanställningarna är ett strukturerat lärande genom utbildning eller handledning i syfte att höja individens kompetens.

Investeringsprioritering	10iv - Förbättra utbildningens relevans för arbetsmarknaden, underlätta övergången från utbildning till arbete, förstärka yrkesutbildningssystemen och deras kvalitet, inbegripet genom mekanismer för att förutse kompetensbehoven, anpassning av kursplaner och inrättande och utveckling av arbetsbaserade system för lärande, inbegripet system med både teori och praktik och lärlingssystem

- Att bygga upp stödstrukturer på branschnivå med koppling till satsningarna för att främja yrkesintroduktionsanställningar. Stödstrukturer för ett framgångsrikt lärande på arbetsplatsen kan omfatta stöd för arbetsplatsernas planering, uppföljning och dokumentation av lärandet samt tillgång till kompetenta handledare. Projekt inom området kan avse utveckling av kompetensprofiler och valideringsmodeller för olika yrken, och utveckling av system för certifiering av aktörer som kan bistå arbetsplatser med att upprätta utbildningsplaner och följa upp lärandet. Projekten kan även avse utveckling av branschkriterier för handledarutbildningar och certifiering av sådana handledarutbildningar som motsvarar branschens krav. Även projekt som avser vidareutveckling av regional samverkan för att stödja lärande på arbetsplatserna kan omfattas av programområdet. Att säkra kvaliteten i det lärande som sker på arbetsplatsen inom ramen för yrkesintroduktionsanställningar och i det arbetsplatsförlagda lärandet som sker inom den gymnasiala yrkesutbildningen handlar i stor utsträckning om samma sak. Projekt inom programområdet kan därför med fördel vara inriktade på att utveckla samverkan och ta till vara möjliga synergieffekter mellan dessa båda former av lärande på arbetsplatsen. Regeringens förhoppning är att modellen med yrkesintroduktion i framtiden får en bredare användning och kan ge nya vägar till jobb för fler arbetslösa med svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Inom ramen för detta programområde är det därför också möjligt att bygga upp stödstrukturer för lärande på arbetsplatsen för personer som inte omfattas av det statliga stödet för yrkesintroduktionsanställningar. Projekt inom hela programområdet kan även omfatta insatser för att höja kompetensen i projektet i form av pedagogiskt stöd, stöd för att ta tillvara kunskaper från forskning om lärande och arbetsorganisation samt stöd för att underlätta kompetensanalys och karriärväxling.

[1] EU:s åtta nyckelkompetenser för ett livslångt lärande omfattar en kombination av kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som anses nödvändiga för arbetslivet och ett aktivt medborgarskap. Bland dessa kompetenser möter även sådant som individer utvecklar genom informell utbildning och icke-formellt lärande som till exempel initiativförmåga och företagaranda. I en studie bland samtliga EU:s medlemsländer framgår att cirka hälften av nyckelkompetenserna aldrig bedöms på ett sådant sätt att individen får ett formellt erkännande av sin kompetens. Även i Sverige saknar vi generellt erkända metoder för att validera kompetenser som människor förvärvat vid sidan av de formella systemen.

Investeringsprioritering	10iv - Förbättra utbildningens relevans för arbetsmarknaden, underlätta övergången från utbildning till arbete, förstärka yrkesutbildningssystemen och deras kvalitet, inbegripet genom mekanismer för att förutse kompetensbehoven, anpassning av kursplaner och inrättande och utveckling av arbetsbaserade system för lärande, inbegripet system med både teori och praktik och lärlingssystem

Utvärdering, analys, spridning, stödstrukturer

För att möjliggöra en effektiv utvärdering av resultat och effekter kan nationella och regionala medel finansiera initiativ avseende utvärdering och analys- och spridningsverksamhet. Nationella och regionala medel kan även finansiera initiativ som syftar till att effektivisera programgenomförandet. Vid utformningen av sådana initiativ bör erfarenheter av de s.k. processtöden under programperioden 2007–2013 beaktas. Det rör bl.a. stöd avseende tillämpning av programmets horisontella principer, stöd i samband med projektinitiering samt stöd till pågående projekt med fokus på deras insatser för att sprida projektresultat. Dessa stödstrukturer kan, där så bedöms vara relevant, vara gemensamma med andra ESI-fonder. Såväl processtöd som stöd för analys och spridning av resultat ska vara motiverade utifrån programmets prioriteringar och mål. Nationella och regionala medel inom programområde 1 och 2 kan även finansiera initiativ till utvärdering och analys av projekt inom programområde 3, i syfte att möjliggöra en effektivutvärdering av resultat och effekter inom dessa projekt.

2.A.6.2 Vägledande principer för urval av insatser

Investeringsprioritering	10iv - Förbättra utbildningens relevans för arbetsmarknaden, underlätta övergången från utbildning till arbete, förstärka yrkesutbildningssystemen och deras kvalitet, inbegripet genom mekanismer för att förutse kompetensbehoven, anpassning av kursplaner och inrättande och utveckling av arbetsbaserade system för lärande, inbegripet system med både teori och praktik och lärlingssystem

Se beskrivning av vägledande principer för urval av insatser inom programområde 1, 2 och 3 som framgår av programområde 1, avsnitt investeringsprioritet 10.3.

Investeringsprioritering	10iv - Förbättra utbildningens relevans för arbetsmarknaden, underlätta övergången från utbildning till arbete, förstärka yrkesutbildningssystemen och deras kvalitet, inbegripet genom mekanismer för att förutse kompetensbehoven, anpassning av kursplaner och inrättande och utveckling av arbetsbaserade system för lärande, inbegripet system med både teori och praktik och lärlingssystem

2.A.6.3 Planerad användning av finansieringsinstrument (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	10iv - Förbättra utbildningens relevans för arbetsmarknaden, underlätta övergången från utbildning till arbete, förstärka yrkesutbildningssystemen och deras kvalitet, inbegripet genom mekanismer för att förutse kompetensbehoven, anpassning av kursplaner och inrättande och utveckling av arbetsbaserade system för lärande, inbegripet system med både teori och praktik och lärlingssystem
Ej aktuellt.	

2.A.6.4 Planerad användning av större projekt (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	10iv - Förbättra utbildningens relevans för arbetsmarknaden, underlätta övergången från utbildning till arbete, förstärka yrkesutbildningssystemen och deras kvalitet, inbegripet genom mekanismer för att förutse kompetensbehoven, anpassning av kursplaner och inrättande och utveckling av arbetsbaserade system för lärande, inbegripet system med både teori och praktik och lärlingssystem
Enligt det gemensamma ramverket för ESI-fonderna[1] kan Socialfonden finansiera satsningar i form av större projekt. Deras mervärde och bidrag till programmets mål och prioriteringar ska beskrivas. Inga sådana större projekt är planerade för programperioden 2014–2020. [1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.	

2.A.6.5 Utfallsindikatorer per investeringsprioritering och, i tillämpliga fall, per regionkategori

Tabell 5: Gemensamma och programspecifika utfallsindikatorer (per investeringsprioritering, uppdelade per regionkategori för ESF och i tillämpliga fall för Eruf)

Investeringsprioritering		**10iv - Förbättra utbildningens relevans för arbetsmarknaden, underlätta övergången från utbildning till arbete, förstärka yrkesutbildningssystemen och deras kvalitet, inbegripet genom mekanismer för att förutse kompetensbehoven, anpassning av kursplaner och inrättande och utveckling av arbetsbaserade system för lärande, inbegripet system med både teori och praktik och lärlingssystem**							
ID	**Indikator**	**Mätenhet**	**Fond**	**Regionkategori (i tillämpliga fall)**	**Målvärde (2023)**			**Datakälla**	**Rapporteringsfrekvens**
					Män	**Kvinnor**	**Totalt**		
PS03	Antal projekt	Antal	ESF	Mer utvecklade			47,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år

2.A.7 Social innovation, transnationellt samarbete och bidrag till de tematiska målen 1–7

Insatsområde	**1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning**

Beskrivningen nedan avser av insatser inom programområde 1, 2 och 3.

Social innovation

Socialfonden ska enligt EU-regelverket (förordning (EU) nr 1304/2013) främja social innovation på alla områden inom ramen för sitt tillämpningsområde. Programområde 2 syftar till att utveckla eller utvidga tillämpningen av framgångsrika metoder som stärker övergångarna till arbete för programmets prioriterade grupper. Insatser som genomförs behöver bidra till en lösning för de sociala behov som råder för att uppsatta mål ska nås. Insatserna kan omfatta såväl deltagare i de prioriterade grupperna som personer som inom ramen för sina verksamheter kan bidra till att programmets mål uppnås. Inte sällan är samverkan mellan berörda aktörer en viktig komponent för att hitta lösningar som underlättar övergångar till arbete.

Inom programområde 2 ska Socialfondens medel användas till att tillämpa, pröva eller utveckla, metoder och arbetssätt för att öka övergångarna till arbete. Insatserna ska vara i linje med den nationella arbetsmarknadspolitiken. Arbetsförmedlingen, tillsammans med andra aktörer, kan med stöd från Socialfonden förbättra sitt sätt att arbeta med vägledning, handledning och praktikplatser eller pröva olika sätt att arbeta med sysselsättningsinsatser. Socialfonden ska stödja insatser som syftar till att utveckla arbetet med att motverka och förebygga elevers avhopp från gymnasieskolan. Sociala företag liksom ideell verksamhet har en viktig roll när det gäller att skapa nya innovativa vägar in i arbetslivet för personer som står långt ifrån

arbetsmarknaden, t.ex. genom arbetsintegrerande sociala företag. För att möjliggöra en effektiv utvärdering av resultat och effekter, kan nationella och regionala medel finansiera initiativ avseende utvärdering och analys- och spridningsverksamhet.

Svenska ESF-rådet redogör för ett antal lärdomar och erfarenheter i återrapporteringar om genomförandet av Socialfonden 2007–2013.[1] Samverkan mellan olika relevanta aktörer, inom den offentliga, privata och ideella sektorn, har ofta visat sig vara en grundförutsättning för att nå fram till fungerande lösningar på hur kvinnor och mäns ställning på arbetsmarknaden kan stärkas. Även programområde 1 rymmer möjligheter att pröva och utvidga tillämpningen av innovativa lösningar som ser till de sociala behov som råder. Det kan ske exempelvis i form av kompetensutveckling för sysselsatta och icke-anställda i ett och samma projekt med fokus på att erbjuda aktuell och verksamhetsrelevant kompetensutveckling. Andra exempel är insatser som syftar till att utveckla standarder och kvalitetssäkring av validering av kompetens och insatser för att bygga upp stödstrukturer på branschnivå med koppling till satsningarna för att främja yrkesintroduktionsanställningar. Vilka områden som blir föremål för sociala innovationer kommer att identifieras i relation till de specifika behov och prioriteringar som anges i de handlingsplaner som tas fram regionalt och inom ramen för programmet eller i utlysningar av medel under programgenomförandet.

Transnationellt samarbete i Socialfonden

I EU 2020-strategin betonas vikten av ett närmare samarbete mellan unionens medlemmar för att uppnå målen för smart, hållbar och inkluderande tillväxt för alla. Ett viktigt medel för detta är transnationellt samarbete som kan användas både som verktyg för innovation, dvs. inhämtning och spridning av nya idéer. Socialfonden ska under programperioden 2014–2020 stödja satsningar på och koordinering av interregionala och transnationella aktiviteter, där målgrupperna finns i minst ytterligare en annan medlemsstat. Transnationellt samarbete kan bidra till uppfyllandet av EU 2020-strategins mål, samtidigt som ett europeiskt mervärde skapas som inte skulle ha åstadkommits utan samarbete.De nordiska länderna har många gemensamma värderingar och liknande utmaningar. Samarbeten och erfarenhetsutbyten mellan dem kan bidra till konstruktivt lärande, vilket Nordiskt Nätverk för vuxnas lärande (NVL) är ett exempel på.

Sverige avser att, inom ramen för mål, prioriteringar och möjliga insatser i socialfondsprogrammets programområde 1, 2 och 3 ta initiativ inom ramen

för det av EU-kommissionen föreslagna gemensamma ramverket för transnationellt samarbete. Särskild prioritet ska därför ges transnationellt samarbete mellan medlemsstaterna runt Östersjön i syfte att stödja genomförande av EU:s strategi för Östersjöregionen.

Vad gäller transnationellt samarbete med, men även utan, koppling till EU:s Östersjöstrategi, kan insatser riktade till nyanlända personers deltagande på arbetsmarknaden nämnas som exempel på områden där erfarenhetsutbyte och gemensamma initiativ med grannländer och andra EU-länder skulle kunna få effekt. Exempel inom programområde 1 kan vara transnationellt samarbete mellan aktörer som utvecklar modeller och samverkan som stärker kopplingen mellan utbildning och arbetsliv. Nordiska samarbeten inom dessa områden finns redan och de kan både stärkas och vidareutvecklas.

Transnationell samverkan inom Socialfonden kan, med utgångspunkt i det nationella programmet för Socialfonden, med fördel knytas till transnationella initiativ som tas inom programmet Kreativa Europa 2014-2020[2] i syfte att bidra till EU 2020-strategins mål. Transnationell verksamhet inom ramen för programmet beskrivs, framförallt vad gäller insatser inom EU:s Östersjöstrategi, mer utförligt i avsnitt 4.4. Svenska ESF-rådet ska under programperioden 2014-2020 vidareutveckla det transnationella samarbetet mellan projekt finansierade av Socialfonden i medlemsstaterna, med särskilt fokus på EU:s Östersjöstrategi, och på så sätt bidra till att EU 2020-strategins målsättningar uppnås.

Programmets bidrag till de tematiska målen för ESI-fonderna utöver de tematiska målen 8-10

Socialfondens insatser inom de tematiska målen 8, 9 och 10, som syftar till att stärka individens ställning på arbetsmarknaden, kan även bidra till att stärka små och medelstora företags konkurrenskraft (tematiskt mål 3), framför allt genom att främja tillgången till efterfrågad kompetens.

Tillämpning av den horisontella principen om en hållbar utveckling innebär bl.a. att Socialfondens insatser inom de tematiska målen 8, 9 och 10, som syftar till att stärka individens ställning på arbetsmarknaden, kan bidra indirekt till tematiskt mål 4 om att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi bl.a. inom små och medelstora företag. Här avses framförallt stöd till kompetensutveckling som stöder utvecklingen mot en koldioxidsnål

Insatsområde	1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning

ekonomi och de nya gröna jobben.

[1] Svenska ESF-rådets återrapportering (dnr A2012/1983/A och A2013/2368/A).

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1295/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av programmet Kreativa Europa (2014–2020) och om upphävande av beslut nr 1718/2006/EG, nr 1855/2006/EG och nr 1041/2009/EG.

2.A.8 Resultatram

Tabell 6: Det prioriterade områdets resultatram (per fond och, för Eruf och ESF, per regionkategori)

Insatsområde		1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning												
ID	Typ av indikator	Indikator eller viktigt genomförandesteg	Om tillämpligt, mätenhet	Fond	Regionkategori	Milstolpe för 2018			Slutmål (2023)			Datakälla	I förekommande fall, en förklaring av indikatorns relevans
						Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt		
1.3	Finansiell	Utgifter	Procent	ESF	Mer utvecklade			114 643 026,00			382 141 528,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	
1.1	Aktivitet	Deltagare i projekt	Antal	ESF	Mer utvecklade			78 900,00			180 100,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	

Kompletterande kvalitativ information om inrättandet av resultatramen
Ytterligare information om utformningen av resultatramverket för programområde 1, 2 och 3

Av artikel 20 i förordning (EU) nr 1303/2013 framgår att 6 procent av de medel som anslagits till Eruf, ESF och Sammanhållningsfonden inom ramen för målet Investering för tillväxt och sysselsättning ska utgöra en resultatreserv som ska fastställas i partnerskapsöverenskommelsen och programmen och anslås till särskilda prioriteringar. Medel som anslagits till sysselsättningsinitiativet för unga ska dock undantas vid beräkning av resultatreserven. Enligt artikel 21 i nämnda förordning ska EU-kommissionen i samarbete med medlemsstaterna se över resultaten av programmen i varje medlemsstat under 2019, i form av en s.k. resultatöversyn. Resultatramen ska enligt bilaga II i förordning (EU) nr 1303/2013 bestå av delmål för varje prioritering. Delmål är etappmål som är direkt kopplade till måluppfyllelsen av specifika mål inom en prioritering, där så är tillämpligt, och som mäter de avsedda framstegen mot de mål som satts upp för slutet av programperioden. Delmålen för 2018 ska inbegripa ekonomiska indikatorer, aktivitetsindikatorer och i förekommande fall resultatindikatorer som är nära sammankopplade med de politiska insatser som får stöd.

Vid översynen undersöker EU-kommissionen huruvida delmålen i respektive programområde uppnåtts. Översynen baseras på uppgifter och bedömningar i den årliga genomföranderapport som medlemsstaterna lämnar in 2019. Resultatreserven ska endast tilldelas program och prioriteringar som nått sina delmål, vilket i praktiken i det nationella programmet innebär att i det fall ett delmål inte uppnås inom ett programområde kommer resultatreserven att tillföras det programområde där delmålet uppnåtts.

Vid formulering av programmets resultatramverk gjordes bedömningen att en och samma aktivitetsindikator i kombination med en finansiell indikator per investeringsprioritet, se resultatramverket i tabell 6, är lämpliga i programområde 1, 2 och 3. Motivet till de valda indikatorerna kan härledas till programmets genomförande och att de är möjliga att mäta kontinuerligt under programgenomförandet. Resultatindikatorer och genomförandesteg (key implementation steps) kommer inte att användas i resultatramverket i tabell 6. Få indikatorer i resultatramverket gör det lättare att följa upp och överblicka genomförandet och ökar på så sätt möjligheterna för korrigerande åtgärder om tendenserna pekar mot att resultatramverket inte kommer att uppfyllas. I tabell 6 framgår programmets resultatreserv, med uppsatta mål, delmål och indikatorer som ska mäta utvecklingen kontinuerligt.

2.A.9 Insatskategorier

Insatskategorier motsvarande innehållet i det prioriterade området, baserat på en nomenklatur som antagits av kommissionen och en preliminär uppdelning av unionens stöd.

Tabellerna 7–11: Insatskategorier

Tabell 7: Dimension 1 – Interventionsområde

Insatsområde	1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning		
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**belopp i euro**
ESF	Mer utvecklade	117. Stärka lika tillgång till livslångt lärande för alla åldersgrupper i formella, icke-formella och informella sammanhang, öka arbetskraftens kunskaper, färdigheter och kompetens och främja flexibla utbildningsvägar inklusive genom yrkesvägledning och validering av förvärvad kompetens	171 963 687,00
ESF	Mer utvecklade	118. Förbättra utbildningens relevans för arbetsmarknaden, underlätta övergången från utbildning till arbete, förstärka yrkesutbildningssystemen och deras kvalitet, inbegripet genom mekanismer för att förutse kompetensbehoven, anpassning av kursplaner och inrättande och utveckling av arbetsbaserade system för lärande, inbegripet system med både teori och praktik och lärlingssystem	19 107 077,00

Tabell 8: Dimension 2 – Finansieringsform

Insatsområde	1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning		
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**belopp i euro**
ESF	Mer utvecklade	01. Bidrag utan återbetalningsskyldighet	191 070 764,00

Tabell 9: Dimension 3 – Typ av område

Insatsområde	1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning		
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**belopp i euro**
ESF	Mer utvecklade	07. Ej tillämpligt	191 070 764,00

Tabell 10: Dimension 4 – Territoriella genomförandemekanismer

Insatsområde	1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning		
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**belopp i euro**
ESF	Mer utvecklade	07. Ej tillämpligt	191 070 764,00

Tabell 11: Dimension 6 – ESF:s andratema (bara ESF och YEI)

Insatsområde	1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning		
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**belopp i euro**
ESF	Mer utvecklade	01. Stöd till övergången till en koldioxidsnål och resurseffektiv ekonomi	1 910 708,00
ESF	Mer utvecklade	03. Stärka de små och medelstora företagens konkurrenskraft	66 874 768,00

2.A.10 Sammanfattning av den planerade användningen av tekniskt stöd, vid behov inklusive åtgärder för att öka den administrativa kapaciteten hos de myndigheter som är delaktiga i förvaltningen och kontrollen av programmen och stödmottagarna (i tillämpliga fall) (per insatsområde)

Insatsområde:	**1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning**

2.A.1 Insatsområde

Insatsområdets id-nummer	2
Insatsområdets rubrik	Programområde 2 Ökade övergångar till arbete

☐ Hela det prioriterade området kommer endast att genomföras genom finansieringsinstrument
☐ Hela insatsområdet kommer att genomföras endast med finansieringsinstrument som inrättas på unionsnivå
☐ Hela det prioriterade området kommer att genomföras genom lokalt ledd lokal utveckling
☐ För ESF: Hela insatsområdet gäller social innovation, transnationellt samarbete eller båda
☐ För Eruf: Hela insatsområdet ägnas åt återuppbyggnadsinsatser vid större eller regionala naturkatastrofer
☐ För Eruf: Hela insatsområdet ägnas åt små och medelstora företag (artikel 39)

2.A.2 Motivering till inrättandet av ett insatsområde som omfattar mer än en regionkategori, tematiskt mål eller fond (i tillämpliga fall)
Programområde 2 omfattar tematiskt mål 8 och 9. Valet anses som relevant med hänvisning till att de målgrupper och insatser som är aktuella huvudsakligen är gemensamma för båda tematiska målen. Dock ges insatserna med bäring på tematiskt mål 9 en större betoning på förberedande insatser då insatserna riktas till personer som står särskilt långt från arbetsmarknaden pga en sammansatt problembild.

2.A.3 Fond, regionkategori och beräkningsunderlag för unionens stöd

Fond	Regionkategori	Beräkningsunderlag (summa stödberättigande utgifter eller stödberättigande offentliga utgifter)	Regionkategori för de yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena (i tillämpliga fall)
ESF	Mer utvecklade	Totalt	

2.A.4 Investeringsprioritering

Investeringsprioriteringens id-nummer	8i
Investeringsprioriteringens rubrik	tillgång till anställning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer långt från arbetsmarknaden, även genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetskraftens rörlighet

2.A.5 Särskilda mål för investeringsprioriteringen och förväntade resultat

Det särskilda målets id-nummer	2.1

Det särskilda målets benämning	Kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden ska komma i arbete, utbildning eller närmare arbetsmarknaden.
Resultat som medlemsstaterna försöker uppnå med unionens stöd	***Utmaningar*** Insatser under denna inversteringsprioritering ska genomföras mot bakgrund av bland följande utmaningar som identifierats i avsnitt 1 och som ligger i linje med de landsspecifika rekommendationerna: • Full sysselsättning är en förutsättning för att Sverige ska förbli ett konkurrenskraftigt land med långsiktigt hållbar tillväxt. Den långsiktiga utmaningen förstärks av sviterna från den finansiella krisen. En svag efterfrågan på arbetskraft drabbar särskilt kvinnor och män som är unga, är födda utanför Europa (tredjelandsmedborgare), eller har funktionsnedsättningar som påverkar arbetsförmågan. Risken är påtaglig att många personer i dessa grupper hamnar allt längre från arbetsmarknaden och får svårt att komma tillbaka när efterfrågan förändras. • Sannolikheten att hitta ett jobb minskar med tiden som arbetslös och därigenom ökar risken för långvarigt utanförskap. Den ökande långtidsarbetslösheten är ett allvarligt problem, som för individen leder till lägre inkomst och risk för ohälsa och som även riskerar att påverka det samlade välståndet under lång tid framöver. • För att insatserna ska vara meningsfulla och effektiva behöver de se till individens behov och förutsättningar samt genomföras i samverkan mellan relevanta aktörer. • Utrikes födda har fortfarande betydligt lägre sysselsättningsgrad, särskilt de som är födda utanför Europa, och har en högre arbetslöshet än inrikes födda. • Olika former av subventionerade anställningar är viktiga redskap för att hjälpa dem som står långt från arbetsmarknaden att få fotfäste på arbetsmarknaden. Samtidigt visar studier att nivån på det ekonomiska stödet till arbetsgivare för att få dem att anställa eller erbjuda praktikplatser inte har avgörande betydelse. Väl så viktigt för arbetsgivarna är att känna säkerhet ifråga om att individen verkligen fungerar i verksamheten. Det är således angeläget att minska den osäkerhet som en arbetsgivare kan känna i relation till en individ som varit utan arbete under mycket lång tid. Arbetsgivarens möjligheter att erbjuda arbete eller praktik behöver därför stärkas genom utbildning

	för sysselsatta i syfte att utveckla deras förmåga att handleda och arbetsleda samt genom åtgärder för att anpassa arbetets innehåll och organisering. • Möjligheterna att utbilda sig, flytta eller pendla till platser där arbetstillfällen finns behöver förbättras. Fri rörlighet för arbetstagare är en av EU:s grundpelare och bidrar till att förbättra arbetsmarknadernas funktionssätt. Euresnätverket kan, genom att tillhandahålla ett gemensamt ramverk för samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen, underlätta för den fria rörligheten. Euresrelaterade aktiviteter som inte är horisontella kommer inte längre att finansieras genom EU-kommissionens programmedel. I stället hänvisas medlemsstaterna till att finansiera dessa via nationella medel eller genom att söka medel från Socialfonden. ***Förväntade resultat*** Bidragit till att kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden kommer i arbete eller kommer närmare arbetsmarknaden.

Tabell 4: Gemensamma resultatindikatorer för vilka ett målvärde har fastställts och programspecifika resultatindikatorer för det särskilda målet (per investeringsprioritet och regionkategori) (för ESF)

Investeringsprioritering : 8i - tillgång till anställning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer långt från arbetsmarknaden, även genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetskraftens rörlighet														
ID	**Indikator**	**Regionkategori**	**Mätenhet för indikatorn**	**Gemensam utfallsindikator som används som grund för fastställande av mål**	**Utgångsvärde**			**Mätenhet för utgångsläge och mål**	**Utgångsår**	**Målvärde (2023)**			**Datakälla**	**Rapporteringsfrekvens**
					Män	**Kvinnor**	**Totalt**			**Män**	**Kvinnor**	**Totalt**		
CR06	deltagare i sysselsättning, inklusive egenföretagande, sex månader efter avslutad åtgärd	Mer utvecklade	Antal				25,00	Andel (%)	2013			28,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
PS01	Deltagare i utbildning sex månader efter avslutat projektdeltagande	Mer utvecklade	Ratio (%)				1,00	Andel (%)	2013			1,10	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år

2.A.6 Åtgärder som ska få stöd inom investeringsprioriteringen (per investeringsprioritering)

2.A.6.1 Beskriv den typ av åtgärder som ska få stöd, med exempel, och hur de förväntas bidra till de särskilda målen. I tillämpliga fall, ange även huvudsakliga målgrupper, särskilda typer av territorier och typer av stödmottagare.

Investeringsprioritering	8i - tillgång till anställning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer långt från arbetsmarknaden, även genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetskraftens rörlighet

Öka övergångarna till arbete

Insatserna ska riktas till kvinnor och män som är arbetslösa eller står långt från arbetsmarknaden och

- är unga (15–24 år),

- är nyanlända invandrare,

- är långtidsarbetslösa (mer än tolv månader),

-är utanför arbetsmarknaden (mer än tolv månader),

Investeringsprioritering	8i - tillgång till anställning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer långt från arbetsmarknaden, även genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetskraftens rörlighet

- har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, eller

- är eller har varit sjukskrivna och har behov av stöd för återgång i arbete.

Som nyanländ invandrare avses i socialfondsprogrammet främst nyanlända med uppehållstillstånd som flykting och andra skyddsbehövande, anhöriginvandrare, samt tredjelandsmedborgare som fått uppehållskort i egenskap av familjemedlem till en EES-medborgare. Avsikten är att målgruppen för socialfondsprogrammet här ska motsvara de målgrupper som omfattas av insatser inom arbetsmarknadspolitiken för nyanlända.

Insatser inom programområdet kan även omfatta personer verksamma inom den privata, den offentliga och den ideella sektorn, vilka inom sina respektive verksamheter kan bidra till att stärka övergången till arbete för kvinnor och män i de prioriterade grupperna. Det kan t.ex. handla om medverkan i metodutveckling eller deltagande i kompetensutveckling som rör en viss metodik inom ramen för ett projekt. För att stärka arbetsgivarens möjligheter att erbjuda arbete eller praktik kan utbildning för sysselsatta i t.ex. handledning och anpassning av arbetets innehåll och organisering ha stor betydelse.

Insatser som stöds

Insatserna ska riktas till kvinnor och män som är arbetslösa eller står långt från arbetsmarknaden så att de utvecklas och kommer i arbete, utbildning eller kommer närmare arbetsmarknaden.

Insatserna ska användas till att tillämpa, pröva eller utveckla metoder för att öka övergångarna till arbete och utbildning. Insatserna ska vara i linje med den nationella arbetsmarknadspolitiken och syfta till att förstärka och utveckla denna. Programmet möjligggör en högre grad av individanpassning i insatserna jämfört med ordinarie arbetsmarknadspolitiska insatser och att insatserna i större utsträckning kan göras i samverkan mellan olika aktörer.

Investeringsprioritering	8i - tillgång till anställning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer långt från arbetsmarknaden, även genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetskraftens rörlighet

I likhet med insatserna inom tematiskt mål 9 ska insatserna inom tematiskt mål 8 syfta till att tillämpa, pröva eller utveckla metoder för att öka övergångarna till arbete. En skillnad mellan insatserna inom tematiskt mål 8 och 9 är att i tematiskt mål 9 förutses ett behov av en kombination av olika typer av insatser och en ökad grad av samverkan mellan viktiga aktörer, då deltagarna har en sammansatt problematik.

Insatser för unga som är arbetslösa, hamnat i utanförskap eller riskerar att hamna i utanförskap ska i huvudsak omfattas av insatser inom investeringsprioritering 8.2. Inom investeringsprioritering 8.1 ingår unga också i målgruppen och syftet med det är att inte exkludera unga om det bedöms lämpligt att de deltar.

Insatser för nyanlända ska i huvudsak genomföras inom investeringsprioritering 9.1 eftersom många har en arbetslöshet i kombination med t.ex. avsaknad av relevant arbetslivserfarenhet och nätverk, språkhinder eller ohälsa. Inom investeringsprioritering 8.1 ingår nyanlända också i målgruppen och syftet med det är att inte exkludera nyanlända om det bedöms lämpligt att de deltar.

Exempel på insatser:

- Utbildning, praktik och arbete, men även vid behov rehabilitering och förberedande insatser som t.ex. validering av tidigare arbetslivserfarenhet och kompetens. Insatser kan bl.a. ske inom ramen för relevanta arbetsmarknadspolitiska program eller i övrigt inom Arbetsförmedlingens verksamhet. Inom programområdet ges också möjlighet till projekt rörande matchning.
- För att vidare stärka efterfrågan bör medlen även användas till efterfrågestimulerande insatser, som t.ex. särskilt anställningsstöd. Medel kan även användas för tillhandahållande av praktikplatser.
- För att stärka arbetsgivares möjligheter att erbjuda arbete eller praktik åt personer som står långt ifrån arbetsmarknaden kan utbildning för sysselsatta i syfte att utveckla deras förmåga att handleda och arbetsleda samt åtgärder för att anpassa arbetets innehåll och organisering ha stor betydelse.
- Insatser som bidrar till entreprenörskap och företagande, t.ex. attitydpåverkande insatser för entreprenörskap och nyföretagande, liksom genom insatser som stödjer utvecklingen av deltagarnas e-kompetens.
- Insatser som främjar yrkesmässig eller geografisk rörlighet såsom utbildning.

Investeringsprioritering	8i - tillgång till anställning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer långt från arbetsmarknaden, även genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetskraftens rörlighet

- Samverkan är ett viktigt inslag och insatser som innefattar en bred, utvecklad och relevant samverkan ska prioriteras. Projekt som innefattar samverkan med Arbetsförmedlingen bör särskilt prioriteras. Andra viktiga projektaktörer, vid sidan av Arbetsförmedlingen, är enskilda kommuner, Sveriges Kommuner och Landsting, utbildningsområdets aktörer, Försäkringskassan och andra berörda myndigheter, arbetsmarknadens parter och aktörer inom den ideella sektorn, bl.a. den sociala ekonomin.

Samarbetet på EU-nivå för att underlätta arbetstagares rörlighet inom EU- European Employment Services (Euresnätverket)

Förberedelserna på EU-nivå för programperioden 2014-2020 har bl.a. inneburit en reformering av det europeiska nätverket European Employment Services (Euresnätverket) som syftar till att erbjuda tjänster till samtliga arbetssökande och arbetsgivare. Ramarna för samarbetet läggs fast i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 492/2011 av den 5 april 2011 om arbetskraftens fria rörlighet inom Unionen. EU-kommissionen antog i januari 2014 ett förslag till en ny förordning om Euresnätverket vilken är avsedd att ersätta delar av förordning (EU) nr 492/2011. Syftet med reformeringen är att i linje med målen i Europa 2020-strategin göra Eures till en ingångsportal och ett naturligt första val för arbetstagare, arbetssökande och arbetsgivare som överväger att arbeta eller rekrytera arbetskraft i ett annat europeiskt land. Ambitionen är att Euresnätverket ska fungera som ett verkligt europeiskt arbetsförmedlings- och rekryteringsverktyg.

Genom det nya programmet för sysselsättning och social innovation (EaSI) kommer det att finnas möjlighet att finansiera horisontella Eures-aktiviteter (t.ex. insatser för att säkra Eures-nätverket kompetens och utveckla Euresportalen), men även riktade rörlighetsprogram och gränsöverskridande samarbeten. När det gäller andra Euresrelaterade aktiviteter kommer dessa inte längre att finansieras genom EU-kommissionens programmedel. I stället hänvisas medlemsstaterna att finansiera dessa via nationella medel eller genom att söka medel från Socialfonden.

Beskrivning av Euresrelaterade insatser som stöds

Av förordning (EU) nr 1304/2013[1] framgår att Socialfonden bl.a. har som syfte att öka arbetstagarnas geografiska rörlighet över gränserna så att

Investeringsprioritering	8i - tillgång till anställning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer långt från arbetsmarknaden, även genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetskraftens rörlighet

arbetsmarknaden fungerar smidigare, och att fonden bör stödja aktiviteter inom ramen för det europeiska nätverket för arbetsförmedlingstjänster när det gäller rekrytering och därmed sammanhängande informations-, rådgivnings- och vägledningstjänster på såväl nationell som gränsöverskridande nivå. Dessa typer av insatser stöds inom programområde 2 genom finansiering med de nationella ESF-medlen. Målgruppen för insatserna omfattar alla arbetssökande och målgruppen skiljer sig därmed från beskrivningen av målgrupp i övrigt för programområde 2.

Arbetsförmedlingen är som tidigare år den aktör som ansvarar för Eures i Sverige. Euresverksamheten är en integrerad del av Arbetsförmedlingens verksamhet. Utgångspunkten ska vara att verksamheten ska kunna ha samma omfattning som under tidigare år, trots att förutsättningarna för finansiering har ändrats, och att verksamhet som är obligatorisk enligt EU-regelverket ska kunna genomföras.

Utvärdering, analys, spridning och stödstrukturer

För att möjliggöra en effektiv utvärdering av resultat och effekter kan nationella och regionala medel finansiera initiativ avseende utvärdering och analys- och spridningsverksamhet. Nationella och regionala medel kan även finansiera initiativ som syftar till att effektivisera programgenomförandet. Vid utformningen av sådana initiativ bör erfarenheter av de s.k. processtöden under programperioden 2007–2013 beaktas. Det rör bl.a. stöd avseende tillämpning av programmets horisontella principer, stöd i samband med projektinitiering och stöd till pågående projekt med fokus på deras insatser för att sprida projektresultat. Dessa stödstrukturer kan, där så bedöms vara relevant, vara gemensamma med andra ESI-fonder. Såväl processtöd som stöd för analys och spridning av resultat ska vara motiverade utifrån programmets prioriteringar och mål. Nationella och regionala medel inom programområde 1 och 2 kan även finansiera initiativ till utvärdering och analys inom programområde 3, i syfte att möjliggöra en effektiv utvärdering av resultat och effekter inom dessa projekt.

Investeringsprioritering	8i - tillgång till anställning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer långt från arbetsmarknaden, även genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetskraftens rörlighet

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1304/2013.

2.A.6.2 Vägledande principer för urval av insatser

Investeringsprioritering	8i - tillgång till anställning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer långt från arbetsmarknaden, även genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetskraftens rörlighet

Se beskrivning av vägledande principer för urval av insatser inom programområde 1, 2 och 3 som framgår av programområde 1, avsnitt investeringsprioritet 10.3.

2.A.6.3 Planerad användning av finansieringsinstrument (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	8i - tillgång till anställning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer långt från arbetsmarknaden, även genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetskraftens rörlighet

Ej aktuellt.

2.A.6.4 Planerad användning av större projekt (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	8i - tillgång till anställning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer långt från arbetsmarknaden, även genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetskraftens rörlighet

Enligt det gemensamma ramverket för ESI-fonderna[1] kan Socialfonden finansiera satsningar i form av större projekt. Deras mervärde och bidrag till programmets mål och prioriteringar ska beskrivas. Inga sådana större projekt är planerade för programperioden 2014–2020.

Investeringsprioritering	8i - tillgång till anställning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer långt från arbetsmarknaden, även genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetskraftens rörlighet

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.

2.A.6.5 Utfallsindikatorer per investeringsprioritering och, i tillämpliga fall, per regionkategori

Tabell 5: Gemensamma och programspecifika utfallsindikatorer (per investeringsprioritering, uppdelade per regionkategori för ESF och i tillämpliga fall för Eruf)

Investeringsprioritering		**8i - tillgång till anställning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer långt från arbetsmarknaden, även genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetskraftens rörlighet**							
ID	**Indikator**	**Mätenhet**	**Fond**	**Regionkategori (i tillämpliga fall)**	**Målvärde (2023)**			**Datakälla**	**Rapporteringsfrekvens**
					Män	**Kvinnor**	**Totalt**		
PS15	Deltagare i projekt	Antal	ESF	Mer utvecklade			30 400,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år

2.A.4 Investeringsprioritering

Investeringsprioriteringens id-nummer	8ii
Investeringsprioriteringens rubrik	Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (ESF), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin

2.A.5 Särskilda mål för investeringsprioriteringen och förväntade resultat

Det särskilda målets id-nummer	2.2
Det särskilda målets benämning	Underlätta etableringen i arbetslivet och öka deltagandet i utbildning för unga (15-24 år) kvinnor och män.
Resultat som medlemsstaterna försöker uppnå med unionens stöd	***Utmaningar*** Insatser under denna inversteringsprioritering ska genomföras mot bakgrund av bland annat följande utmaningar som

	identifierats i avsnitt 1 och som ligger i linje med de landsspecifika rekommendationerna: • Arbetslösheten bland unga kvinnor och män är fortsatt hög. Gruppen arbetslösa ungdomar är heterogen. Det finns en grupp som står relativt nära arbetsmarknaden, där mindre insatser (t.ex. förmedlingsstöd) kan få relativt stor effekt. Samtidigt finns det en grupp som står mycket långt ifrån arbetsmarknaden, där det krävs omfattande insatser för att individen ska bli anställningsbar. Däremellan finns de som med hjälp av olika insatser kan komma lite närmare arbetsmarknaden. • Den största risken för långtidsarbetslöshet och framtida arbetsmarknadsrelaterade problem finns bland unga som saknar fullföljd gymnasieutbildning, är utrikes födda eller har nedsatt arbetsförmåga till följd av funktionsnedsättning. En stor andel av de barn och ungdomar som invandrat efter att de uppnått skolåldern har stora problem att klara sin skolgång i Sverige. Det finns även unga inaktiva som står utanför arbetskraften och en stor andel av dem är födda utomlands däribland unga nyanlända. • Att fullfölja grund- och gymnasieskolan är viktigt för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Det är därför angeläget att motivera ungdomar som inte fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskolan att återuppta eller påbörja en sådan utbildning. Kommunernas arbete med informationsansvaret, dvs. det som fr.o.m 2015 blir kommunernas aktivitetsansvar, för ungdomar som inte har fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt en utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning, är viktigt för att tidigt fånga upp dessa ungdomar och ge dem stöd att återgå till utbildningen eller att komma in på arbetsmarknaden. • Behoven hos de unga i övergången från skola till arbete handlar om att öka individens anställningsbarhet, t.ex. med hjälp av förberedande insatser och praktik som ökar möjligheten för en ungdom att kunna få exempelvis yrkesintroduktionsanställning. • Andra insatser för att stärka individens anställningsbarhet kan omfatta utbildning och praktik, men även vid behov arbetslivsinriktad rehabilitering och andra förberedande insatser. Erfarenheten visar på vikten av att kunna individanpassa vilka insatser som erbjuds den enskilda individen och att tillvarata och synliggöra deltagarnas formella och informella kunskaper för att behoven ska tillgodoses och den unges anställningsbarhet ska bli stärkt.

	• Unga kvinnor och män som p.g.a. olika anledningar står långt från arbetsmarknaden kan vara i behov av stöd som ser till deras individuella förutsättningar och som sker i samverkan mellan olika aktörer. • Sedan mitten av 1990-talet har andelen 20-åringar som har fullföljt sin gymnasieutbildning minskat från över 80 procent till under 75 procent. Samtidigt har gymnasieutbildning alltmer kommit att bli ett grundläggande krav för att få ett arbete. • För att förebygga att ungdomar hamnar i utanförskap senare i livet är det viktigt med förebyggande åtgärder, t.ex. i form av en utvecklad studie- och yrkesvägledning. Det är också viktigt att höja relevansen och kvaliteten i såväl allmän som yrkesinriktad utbildning. ***Förväntade resultat*** • Bidragit till att unga kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden kommer i arbete eller utbildning. • Utvecklat eller tillämpat metoder som förebygger avhopp från gymnasieskolan.

Tabell 4: Gemensamma resultatindikatorer för vilka ett målvärde har fastställts och programspecifika resultatindikatorer för det särskilda målet (per investeringsprioritet och regionkategori) (för ESF)

Investeringsprioritering : 8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (ESF), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin														
ID	**Indikator**	**Regionkategori**	**Mätenhet för indikatorn**	**Gemensam utfallsindikator som används som grund för fastställande av mål**	**Utgångsvärde**			**Mätenhet för utgångsläge och mål**	**Utgångsår**	**Målvärde (2023)**			**Datakälla**	**Rapporteringsfrekvens**
					Män	**Kvinnor**	**Totalt**			**Män**	**Kvinnor**	**Totalt**		
CR06	deltagare i sysselsättning, inklusive egenföretagande, sex månader efter avslutad åtgärd	Mer utvecklade	Antal				31,00	Andel (%)	2013			34,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
PS01	Deltagare i utbildning sex månader efter avslutat projektdeltagande	Mer utvecklade	Ratio (%)				14,00	Andel (%)	2013			15,50	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
PS03	Deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program sex månader efter avslutat projektdeltagande	Mer utvecklade	Ratio (%)				10,00	Andel (%)	2013			11,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år

2.A.6 Åtgärder som ska få stöd inom investeringsprioriteringen (per investeringsprioritering)

2.A.6.1 Beskriv den typ av åtgärder som ska få stöd, med exempel, och hur de förväntas bidra till de särskilda målen. I tillämpliga fall, ange även huvudsakliga målgrupper, särskilda typer av territorier och typer av stödmottagare.

Investeringsprioritering	8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (ESF), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin

Ungas etablering i arbetslivet och deltagande i utbildning

Insatserna ska riktas till unga kvinnor och män (15–24 år) som är arbetslösa, står långt ifrån arbetsmarknaden eller riskerar att få arbetsmarknadsrelaterade problem.

Insatser inom programområdet kan även omfatta personer verksamma inom den privata, den offentliga och den ideella sektorn, vilka inom sina respektive verksamheter kan bidra till att stärka ungas etablering i arbetslivet och deltagande i utbildning. Det kan t.ex. handla om medverkan i metodutveckling eller deltagande i kompetensutveckling som rör en viss metodik inom ramen för ett projekt. Utbildning för sysselsatta i t.ex. handledning och anpassning av arbetets innehåll och organisering kan ha stor betydelse för arbetsgivarens möjligheter att erbjuda arbete eller praktik.

Av YGIP[1] framgår att under 2013 deltog i genomsnitt per månad 38 000 unga i jobbgarantin för unga. Ambitionen med jobbgarantin för unga är att erbjuda alla unga individanpassat stöd i syfte att öka övergångarna till arbete eller utbildning. Med hänsyn till de höga volymerna i programmet så har

inte alla unga kunnat få de insatser som bäst svarar mot deras individuella behov. Konkurrensen om arbetsplatsnära insatser är stor när individer från andra prioriterade grupper också har behov av dessa insatser. Regeringen och Arbetsförmedlingen har vidtagit åtgärder för att öka aktivitetsgraden och andelen arbetsplatsnära insatser i garantin. Insatser inom Socialfonden och Sysselsättningsinitiativet ska bidra till att ytterligare förstärka och komplettera insatserna inom garantin.

Insatser som stöds

Insatserna ska syfta till att stärka ungas etablering på arbetsmarknaden och att minska gruppen unga kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden samt att förebygga att unga får arbetsmarknadsrelaterade problem. Att deltagarna fullföljer sina gymnasiestudier eller på annat sätt förbereder sig för ett yrkesliv är viktigt, eftersom unga utan fullföljd gymnasieutbildning har en särskilt utsatt position på arbetsmarknaden. Insatser för unga som inte fullföljt sina gymnasiestudier eller som varken arbetar eller studerar ska prioriteras.

Insatserna ska användas till att tillämpa, pröva eller utveckla metoder för att öka övergångarna till arbete och utbildning. Insatserna ska vara i linje med den nationella arbetsmarknadspolitiken och syfta till att förstärka och utveckla denna. Programmet möjliggör en högre grad av individanpassning i insatserna jämfört med ordinarie arbetsmarknadspolitiska insatser och att insatserna i större utsträckning kan göras i samverkan mellan olika aktörer.

Insatser för unga som är arbetslösa, hamnat i utanförskap eller riskerar att hamna i utanförskap ska i huvudsak omfattas av insatser inom investeringsprioritering 8.2. Inom investeringsprioritering 8.1 ingår unga också i målgruppen och syftet med det är att inte exkludera unga om det bedöms lämpligt att de deltar.

Medlen inom programområde 3 Sysselsättningsinitiativet ska användas till att stödja individer och inte strukturer och bör därför huvudsakligen användas för att vidareutveckla, stärka och höja kvaliteten i befintliga insatser, projekt och metoder som ökar anställningsbarheten hos målgruppen. Givet denna avgränsning, möjliggör medlen inom programområde 3 en utökning av liknande insatser som initieras för unga inom programområde 2 i

de berörda regionerna. Insatser för unga inom programområde 2 till skillnad från programområde 3 användas dels för att utveckla metoder för att underlätta ungas etablering på arbetsmarknaden och deltagande i utbildning och förebyggande insatser för att förhindra att unga riskerar att få arbetsmarknadsrelaterade problem.

Exempel på insatser:

- Utbildning, praktik och arbete, men även vid behov rehabilitering och förberedande insatser som t.ex. validering av tidigare arbetslivserfarenhet och kompetens. Insatser kan bl.a. ske inom ramen för relevanta arbetsmarknadspolitiska program eller i övrigt inom Arbetsförmedlingens verksamhet. Inom programområdet ges också möjlighet till projekt rörande matchning.
- För att vidare stärka efterfrågan bör medlen även användas till efterfrågestimulerande insatser, som t.ex. särskilt anställningsstöd. Insatser som bidrar till entreprenörskap och företagande, t.ex. attitydpåverkande insatser för entreprenörskap och nyföretagande, liksom genom insatser som stödjer utvecklingen av deltagarnas e-kompetens.
- Insatser som främjar yrkesmässig eller geografisk rörlighet på arbetsmarknaden.
- Anordnande och tillhandahållande av exempelvis feriearbete, praktikplatser, inklusive insatser riktade till arbetsgivare, och arbetsplatsförlagda utbildningsinsatser.
- Arbetsförmedlingen, tillsammans med andra aktörer, kan med stöd från Socialfonden förbättra sitt sätt att arbeta med vägledning, handledning och praktikplatser eller pröva olika sätt att arbeta med sysselsättningsinsatser. Ett exempel kan vara insatser som prövar metoder för att bryta könsstereotypa arbetsroller och breddar yrkesvalen för unga kvinnor respektive män.
- Insatser som kompletterar ordinarie arbetsmarknadspolitiska program så att dessa i ökad utsträckning når ut till ungdomar som varken arbetar eller studerar, bl.a. genom uppsökande aktiviteter.
- Samverkan är ett viktigt inslag och insatser som innefattar en bred, utvecklad och relevant samverkan ska prioriteras. Projekt som innefattar samverkan med Arbetsförmedlingen bör särskilt prioriteras när det avser projekt som syftar till att öka övergångarna till arbete. Andra viktiga projektaktörer, vid sidan av Arbetsförmedlingen, är enskilda kommuner, Sveriges Kommuner och Landsting, utbildningsområdets aktörer, Försäkringskassan och andra berörda myndigheter, arbetsmarknadens parter och aktörer inom den ideella sektorn, bl.a. den sociala ekonomin.
- Insatser som komplettera åtgärderna inom ramen för kommunernas informationsansvar, dvs. det som fr.o.m 2015 blir kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar.[2] Kommunerna har ansvar för att följa upp och hålla kontakt med ungdomar som inte fyllt 20 år, och som inte genomför eller har fullföljt en utbildning inom nationella program i gymnasieskolan eller i gymnasiesärskolan, i syfte att erbjuda dem lämpliga

individuella åtgärder.

- Att motverka att ungdomar hamnar i utanförskap genom förebyggande insatser. Socialfonden ska stödja insatser som syftar till att utveckla arbetet med att motverka och förebygga elevers avhopp från gymnasieskolan. Sådana insatser kan bl.a. inriktas på att utveckla, pröva och tillämpa nya metoder och arbetssätt, eventuellt i kombination med till insatsen direkt relaterad kompetensutveckling, för lärare, studie- och yrkesvägledare, elevhälsan, arbetskonsulenter och andra berörda som i sina yrkesroller kan bidra till att förebygga framtida skolavhopp. Insatserna för att förebygga skolavhopp från gymnasieskolan och för att stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv kan även omfatta t.ex. studie- och yrkesvägledning inom grundskolan. Socialfonden har under programperioden 2007–2013 finansierat satsningar på att förebygga skolavhopp vilka det är viktigt att dra lärdom av. Förebyggande insatser kan vara nationella, regionala eller lokala och ska genomföras i samverkan mellan berörda aktörer såsom kommuner, Arbetsförmedlingen, Statens skolverk, Myndigheten för delaktighet och andra relevanta myndigheter samt utbildningsanordnare och arbetsmarknadens parter.

Utvärdering, analys, spridning och stödstrukturer

För att möjliggöra en effektiv utvärdering av resultat och effekter kan nationella och regionala medel finansiera initiativ avseende utvärdering och analys- och spridningsverksamhet. Nationella och regionala medel kan även finansiera initiativ som syftar till att effektivisera programgenomförandet. Vid utformningen av sådana initiativ bör erfarenheter av de s.k. processtöden under programperioden 2007–2013 beaktas. Det rör bl.a. stöd avseende tillämpning av programmets horisontella principer, stöd i samband med projektinitiering och stöd till pågående projekt med fokus på insatser för att sprida projektresultat. Dessa stödstrukturer kan, där så bedöms vara relevant, vara gemensamma med andra ESI-fonder. Såväl processtöd som stöd för analys och spridning av resultat ska vara motiverade utifrån programmets prioriteringar och mål. Nationella och regionala medel inom programområde 1 och 2 kan även finansiera initiativ till utvärdering och analys inom programområde 3, i syfte att möjliggöra en effektiv utvärdering av resultat och effekter inom dessa projekt.

Investeringsprioritering	8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (ESF), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin

[1] Youth employment policies in Sweden – the Swedish response to the Council recommendation on establishin a Youth Guarantee. 2014.

[2] I proposition Med fokus på unga – en politik för goda levnadsvillkor, makt och inflytande (prop 2013/14:191) lämnar regeringen förslag till en rad förtydliganden i det kommunala informationsansvaret. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

2.A.6.2 Vägledande principer för urval av insatser

Investeringsprioritering	8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (ESF), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin

Se beskrivning av vägledande principer för urval av insatser inom programområde 1, 2 och 3 som framgår av programområde 1, avsnitt investeringsprioritet 10.3.

2.A.6.3 Planerad användning av finansieringsinstrument (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (ESF), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin

Ej aktuellt.

2.A.6.4 Planerad användning av större projekt (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (ESF), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin

Enligt det gemensamma ramverket för ESI-fonderna[1] kan Socialfonden finansiera satsningar i form av större projekt. Deras mervärde och bidrag till programmets mål och prioriteringar ska beskrivas. Inga sådana större projekt är planerade för programperioden 2014–2020.

Investeringsprioritering	8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (ESF), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin
[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.	

2.A.6.5 Utfallsindikatorer per investeringsprioritering och, i tillämpliga fall, per regionkategori

Tabell 5: Gemensamma och programspecifika utfallsindikatorer (per investeringsprioritering, uppdelade per regionkategori för ESF och i tillämpliga fall för Eruf)

Investeringsprioritering		**8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (ESF), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin**							
ID	**Indikator**	**Mätenhet**	**Fond**	**Regionkategori (i tillämpliga fall)**	**Målvärde (2023)**			**Datakälla**	**Rapporteringsfrekvens**
					Män	**Kvinnor**	**Totalt**		
CO06	under 25 år	Antal	ESF	Mer utvecklade			40 500,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år

2.A.4 Investeringsprioritering

Investeringsprioriteringens id-nummer	9i
Investeringsprioriteringens rubrik	aktiv delaktighet, inklusive för att främja lika möjligheter och aktivt deltagande samt förbättra anställningsbarheten

2.A.5 Särskilda mål för investeringsprioriteringen och förväntade resultat

Det särskilda målets id-nummer	2.3
Det särskilda målets benämning	Kvinnor och män som står särskilt långt från arbetsmarknaden ska komma i arbete, utbildning eller närmare arbetsmarknaden.
Resultat som medlemsstaterna försöker uppnå med unionens stöd	***Utmaningar*** Insatser under denna investeringsprioritering ska genomföras mot bakgrund av bl.a. följande utmaningar som identifierats i avsnitt 1 och som ligger i linje med de landsspecifika rekommendationerna:

	• Personer som står särskilt långt från arbetsmarknaden har i många fall en sammansatt problematik, med arbetslöshet i kombination med t.ex. ohälsa, funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, sociala skäl eller språkhinder. • Antal arbetssökande med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga har ökat, då fler personer som tidigare har varit sjukskrivna nu är inskrivna hos Arbetsförmedlingen (AF). Unga med funktionsnedsättning, inte minst kvinnor och män som beviljats aktivitetsersättning, löper särskilt stor risk för att långvarigt stå utanför arbetsmarknaden. Antalet unga som beviljas aktivitetsersättning på grund av sjukdom eller annan nedsättning av den fysiska eller psykiska prestationsförmågan har ökat kraftigt de senaste åren. Tre av fyra av dem som har aktivitetsersättning på grund av nedsatt arbetsförmåga har någon form av psykisk funktionsnedsättning. För att dessa unga ska få möjlighet att försörja sig själva genom förvärvsarbete behöver de ofta ett samordnat stöd för att återfå arbetsförmåga och kunna etablera sig på arbetsmarknaden. AF och Försäkringskassan samarbetar allt mer när det gäller att ge ett sådant stöd, men det är fortfarande bara 12 procent av unga med aktivitetsersättning som deltar i någon form av insats hos AF. • De flesta som invandrat till Sverige försörjer sig själva. Tiden det tar att etablera sig på arbetsmarknaden och finna egen försörjning varierar dock för olika grupper av invandrare och skiljer sig mellan könen. Det tar betydligt längre tid för utrikes födda kvinnor att etablera sig på arbetsmarknaden jämfört med utrikes födda män. Svårigheterna med att komma in på arbetsmarknaden beror på att nyanlända saknar arbetsliverfarenhet från och nätverk på den svenska arbetsmarknaden. Det kan då vara svårt för arbetsgivaren att bedöma personens kompetens. Utrikes födda som saknar arbetslivserfarenhet även från hemlandet löper en särskilt stor risk för att långvarigt stå utanför arbetsmarknaden. • Nyanlända kvinnor tar också i lägre utsträckning del av arbetsförberedande insaser och det finns skillnader i vilken typ av insatser kvinnor och män erbjuds. Män är tydligt överrepresenterade i insatser som ligger närmare arbetsmarknaden. • Bland de som invandrat p.g.a. skyddsbehov under de senaste åren har många en mycket kort utbildning. • Utrikes födda står i betydligt större utsträckning än inrikes födda utanför arbetskraften på grund av långvarig sjukdom. För att underlätta för dessa kvinnor och män att delta i arbetslivet, är det viktigt att utveckla väl fungerande

	former för samverkan mellan t.ex. kommunen, hälso- och sjukvården och AF. • Det förekommer diskriminering på arbetsmarknaden, vilket oftare drabbar kvinnor och män med utomeuropeisk bakgrund. Många utrikes födda bor i stadsdelar med utbrett utanförskap. Personers livsvillkor tenderar att gynnas om de närboende i hög utsträckning har arbete. Att skapa sysselsättning för personer som bor i utsatta områden är därför av stor vikt för att förbättra de utrikes föddas etablering på arbetsmarknaden samt för långsiktig tillväxt och sammanhållning. ***Förväntade resultat*** • Bidragit till att kvinnor och män som står särskilt långt från arbetsmarknaden kommer i arbete, utbildning, arbetsmarknadspolitiska program eller kommer närmare arbetsmarknaden.

Tabell 4: Gemensamma resultatindikatorer för vilka ett målvärde har fastställts och programspecifika resultatindikatorer för det särskilda målet (per investeringsprioritet och regionkategori) (för ESF)

Investeringsprioritering : 9i - aktiv delaktighet, inklusive för att främja lika möjligheter och aktivt deltagande samt förbättra anställningsbarheten														
ID	Indikator	Regionkategori	Mätenhet för indikatorn	Gemensam utfallsindikator som används som grund för fastställande av mål	Utgångsvärde			Mätenhet för utgångsläge och mål	Utgångsår	Målvärde (2023)			Datakälla	Rapporteringsfrekvens
					Män	Kvinnor	Totalt			Män	Kvinnor	Totalt		
CR06	deltagare i sysselsättning, inklusive egenföretagande, sex månader efter avslutad åtgärd	Mer utvecklade	Antal				22,00	Andel (%)	2013			24,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
PS01	Deltagare i utbildning sex månader efter avslutat projektdeltagande	Mer utvecklade	Ratio (%)				1,00	Antal	2013			1,10	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
PS03	Deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program sex månader efter avslutat projektdeltagande	Mer utvecklade	Ratio (%)				47,00	Andel (%)	2013			52,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år

2.A.6 Åtgärder som ska få stöd inom investeringsprioriteringen (per investeringsprioritering)

2.A.6.1 Beskriv den typ av åtgärder som ska få stöd, med exempel, och hur de förväntas bidra till de särskilda målen. I tillämpliga fall, ange även huvudsakliga målgrupper, särskilda typer av territorier och typer av stödmottagare.

Investeringsprioritering	9i - aktiv delaktighet, inklusive för att främja lika möjligheter och aktivt deltagande samt förbättra anställningsbarheten

Aktiv inkludering för att öka deltagarnas anställningsbarhet

Insatserna ska riktas till kvinnor och män som är arbetslösa eller står särskilt långt från arbetsmarknaden på grund av en sammansatt problematik och

- är unga (15–24 år),

- är nyanlända invandrare,

- är långtidsarbetslösa (mer än tolv månader),

- är utanför arbetsmarknaden (mer än tolv månader),

Investeringsprioritering	9i - aktiv delaktighet, inklusive för att främja lika möjligheter och aktivt deltagande samt förbättra anställningsbarheten

- en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, eller

- är eller har varit sjukskrivna och har behov av stöd för återgång i arbete.

Som nyanländ invandrare avses i socialfondsprogrammet främst nyanlända med uppehållstillstånd som flykting och andra skyddsbehövande, anhöriginvandrare, samt tredjelandsmedborgare som fått uppehållskort i egenskap av familjemedlem till en EES-medborgare. Avsikten är att målgruppen för socialfondsprogrammet här ska motsvara de målgrupper som omfattas av insatser inom arbetsmarknadspolitiken för nyanlända.

Insatser inom programområdet kan även omfatta personer verksamma inom den privata, den offentliga och den ideella sektorn, vilka inom sina respektive verksamheter kan bidra till att stärka övergången till arbete för kvinnor och män i de prioriterade grupperna. Det kan t.ex. handla om medverkan i metodutveckling eller deltagande i kompetensutveckling som rör en viss metodik inom ramen för ett projekt. Utbildning för sysselsatta i t.ex. handledning och anpassning av arbetets innehåll och organisering kan ha stor betydelse för arbetsgivarens möjligheter att erbjuda arbete eller praktik.

Insatser som stöds

Inom denna investeringsprioritering ska insatserna riktas till kvinnor och män som står särskilt långt ifrån arbetsmarknaden som en följd av att de har en sammansatt problematik med arbetslöshet i kombination med t.ex. avsaknad av relevant arbetslivserfarenhet och nätverk, ohälsa eller funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, sociala skäl eller språkhinder.

Insatserna ska användas till att tillämpa, pröva eller utveckla metoder för att öka övergångarna till arbete och utbildning samt deltagande i arbetsmarknadspolitiska program. Insatserna ska vara i linje med den nationella arbetsmarknadspolitiken och syfta till att förstärka och utveckla denna. Programmet möjligggör en högre grad av individanpassning i insatserna jämfört med ordinarie arbetsmarknadspolitiska insatser och att insatserna i

Investeringsprioritering	9i - aktiv delaktighet, inklusive för att främja lika möjligheter och aktivt deltagande samt förbättra anställningsbarheten

större utsträckning kan göras i samverkan mellan olika aktörer.

I likhet med insatserna inom tematiskt mål 8 ska insatserna inom tematiskt mål 9 syfta till att tillämpa, pröva eller utveckla metoder för att öka övergångarna till arbete. En skillnad mellan insatserna inom tematiskt mål 8 och 9 är att i tematiskt mål 9 förutses ett behov av en kombination av olika typer av insatser och en ökad grad av samverkan mellan viktiga aktörer, då deltagarna har en sammansatt problematik.

Insatser för nyanlända ska i huvudsak genomföras inom investeringsprioritering 9.1 eftersom många har en arbetslöshet i kombination med t.ex. avsaknad av relevant arbetslivserfarenhet och nätverk, språkhinder eller ohälsa. Inom investeringsprioritering 8.1 ingår nyanlända också i målgruppen och syftet med det är att inte exkludera nyanlända om det bedöms lämpligt att de deltar.

Exempel på insatser:

- Utbildning, praktik och arbete, men även vid behov rehabilitering och förberedande insatser som t.ex. validering av tidigare arbetslivserfarenhet och kompetens. Insatser kan bl.a. ske inom ramen för relevanta arbetsmarknadspolitiska program eller i övrigt inom Arbetsförmedlingens verksamhet. Inom programområdet ges också möjlighet till projekt rörande matchning.
- För att vidare stärka efterfrågan bör medlen även användas till efterfrågestimulerande insatser, som t.ex. särskilt anställningsstöd. Medel kan även användas för tillhandahållande av praktikplatser.
- Insatser som bidrar till entreprenörskap och företagande, t.ex. attitydpåverkande insatser för entreprenörskap och nyföretagande, liksom genom insatser som stödjer utvecklingen av deltagarnas e-kompetens.
- Insatser som främjar yrkesmässig eller geografisk rörlighet såsom utbildning.
- Att utveckla samordnade insatser från flera aktörer i syfte att ge individerna det stöd de behöver för att komma in och stanna kvar i arbetslivet. Här kan det i vissa fall vara ändamålsenligt att utveckla metoder direkt anpassade för kvinnor respektive män utifrån deras skilda livsvillkor. För den som har en komplex och sammansatt problematik är det viktigt att flera aktörer samverkar för att möta individens förutsättningar och behov. Eftersom respektive aktörs enskilda insatser är avgränsade är de ofta inte är tillräckliga i dessa fall. Därför är insatser som sker i samverkan ett viktigt inslag och insatser som innefattar en bred, utvecklad och relevant samverkan ska prioriteras. I flera delar finns idag en etablerad samverkan att utgå ifrån, exempelvis avseende sjukskrivna. Projekt som innefattar samverkan med Arbetsförmedlingen bör särskilt

Investeringsprioritering	9i - aktiv delaktighet, inklusive för att främja lika möjligheter och aktivt deltagande samt förbättra anställningsbarheten

prioriteras. Andra viktiga projektaktörer, vid sidan av Arbetsförmedlingen, är enskilda kommuner och landsting, Sveriges Kommuner och Landsting, utbildningsområdets aktörer, Försäkringskassan och andra berörda myndigheter, arbetsmarknadens parter och aktörer inom den ideella sektorn, bl.a. den sociala ekonomin. Exempel på insatser att kombinera kan vara arbetslivsinriktade rehabiliterings- eller platsförmedlingsinsatser från Arbetsförmedlingen i samverkan med sociala insatser från kommunen, medicinska insatser från hälso- och sjukvården, individersättning via Försäkringskassan tillsammans med insatser inom den ideella sektorn. Men flera kombinationer som kan stödja individen är givetvis möjliga.

- Att bredda arbetsmarknaden, bl.a. genom socialt företagande och annan verksamhet på ideell grund. Sociala företag liksom ideell verksamhet har en viktig roll när det gäller att skapa nya innovativa vägar in i arbetslivet för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, t.ex. genom arbetsintegrerande sociala företag. Sådana verksamheter skapar möjligheter till rehabilitering, arbetsträning och förrehabilitering och återgång till arbete för personer som står långt från arbetsmarknaden på grund av nedsatt arbetsförmåga eller långvarig sjukdom, och som har behov av omställning till nytt arbete.

- Särskilda insatser för nyanlända kvinnor ska genomföras så att de i större utsträckning får del av arbetsförberedande insatser, såsom yrkesförberedande aktiviteter, start av företag, validering och matchning.

- Det kan också handla om att utveckla insatser för personer där arbete är en viktig förutsättning för att komma ur missbruk eller kriminalitet. Det är därför angeläget att utveckla väl fungerande former för systematisk samverkan mellan kommunen (socialtjänst, arbetsmarknadsförvaltning och skola), hälso- och sjukvården, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Samordningsförbunden, Kriminalvården och andra relevanta aktörer.
- Att skapa en inkluderande och jämställd arbetsmarknad genom att t.ex. påverka attityder hos arbetsgivare och stödja dem i deras arbete för att utveckla rutiner och metoder som främjar lika möjligheter på arbetsplatsen, en jämn könsfördelning i olika yrken och säkerställer att diskriminering inte förekommer. Det kan också innebära insatser för att uppnå en god psykosocial och fysisk arbetsmiljö som ökar tillgängligheten, i vid mening, på arbetsplatsen. I samband med insatser som syftar till att skapa mer tillgängliga arbetsplatser kan med fördel uppmärksammas möjligheten att utnyttja de ekonomiska stöd till arbetsgivare som Arbetsförmedlingen erbjuder, t.ex. vid anställning av personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.

Investeringsprioritering	9i - aktiv delaktighet, inklusive för att främja lika möjligheter och aktivt deltagande samt förbättra anställningsbarheten

Utvärdering, analys, spridning och stödstrukturer

För att möjliggöra en effektiv utvärdering av resultat och effekter, kan nationella och regionala medel finansiera initiativ avseende utvärdering och analys- och spridningsverksamhet. Nationella och regionala medel kan även finansiera initiativ som syftar till att effektivisera programgenomförandet. Vid utformningen av sådana initiativ bör erfarenheter av de s.k. processtöden under programperioden 2007–2013 beaktas. Det rör bl.a. stöd avseende tillämpning av programmets horisontella principer, stöd i samband med projektinitiering och stöd till pågående projekt med fokus på insatser för att sprida projektresultat. Dessa stödstrukturer kan, där så bedöms vara relevant, vara gemensamma med andra ESI-fonder. Såväl processtöd som stöd för analys och spridning av resultat ska vara motiverade utifrån programmets prioriteringar och mål. Nationella och regionala medel inom programområde 1 och 2 kan även finansiera initiativ till utvärdering och analys av projekt inom programområde 3, i syfte att möjliggöra en effektiv utvärdering av resultat och effekter inom dessa projekt.

2.A.6.2 Vägledande principer för urval av insatser

Investeringsprioritering	9i - aktiv delaktighet, inklusive för att främja lika möjligheter och aktivt deltagande samt förbättra anställningsbarheten

Se beskrivning av vägledande principer för urval av insatser inom programområde 1, 2 och 3 som framgår av programområde 1, avsnitt investeringsprioritet 10.3.

2.A.6.3 Planerad användning av finansieringsinstrument (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	9i - aktiv delaktighet, inklusive för att främja lika möjligheter och aktivt deltagande samt förbättra anställningsbarheten

Ej aktuellt.

2.A.6.4 Planerad användning av större projekt (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	9i - aktiv delaktighet, inklusive för att främja lika möjligheter och aktivt deltagande samt förbättra anställningsbarheten

Enligt det gemensamma ramverket för ESI-fonderna[1] kan Socialfonden finansiera satsningar i form av större projekt. Deras mervärde och bidrag till programmets mål och prioriteringar ska beskrivas. Inga sådana större projekt är planerade för programperioden 2014–2020.

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.

2.A.6.5 Utfallsindikatorer per investeringsprioritering och, i tillämpliga fall, per regionkategori

Tabell 5: Gemensamma och programspecifika utfallsindikatorer (per investeringsprioritering, uppdelade per regionkategori för ESF och i tillämpliga fall för Eruf)

Investeringsprioritering		**9i - aktiv delaktighet, inklusive för att främja lika möjligheter och aktivt deltagande samt förbättra anställningsbarheten**							
ID	**Indikator**	**Mätenhet**	**Fond**	**Regionkategori (i tillämpliga fall)**	**Målvärde (2023)**			**Datakälla**	**Rapporteringsfrekvens**
					Män	**Kvinnor**	**Totalt**		
PS15	Deltagare i projekt	Antal	ESF	Mer utvecklade			20 200,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år

2.A.7 Social innovation, transnationellt samarbete och bidrag till de tematiska målen 1–7

Insatsområde	**2 - Programområde 2 Ökade övergångar till arbete**

Se beskrivning av social innovation, transnationell verksamhet, programmets bidrag till de tematiska målen 3 och 6 samt genomförandet av insatser inom programområde 1, 2 och 3, i avsnitt 2.A.7 i programområde 1.

2.A.8 Resultatram

Tabell 6: Det prioriterade områdets resultatram (per fond och, för Eruf och ESF, per regionkategori)

Insatsområde		2 - Programområde 2 Ökade övergångar till arbete												
ID	Typ av indikator	Indikator eller viktigt genomförandesteg	Om tillämpligt, mätenhet	Fond	Regionkategori	Milstolpe för 2018			Slutmål (2023)			Datakälla	I förekommande fall, en förklaring av indikatorns relevans
						Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt		
1.3	Finansiell	Utgifter	Procent	ESF	Mer utvecklade			267 500 393,00			977 054 976,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	
1.1	Aktivitet	Deltagare i projekt	Antal	ESF	Mer utvecklade			34 500,00			91 100,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	

Kompletterande kvalitativ information om inrättandet av resultatramen

Ytterligare information om utformningen av resultatramverket för programområde 1, 2 och 3, beskrivs i programområde 1.

2.A.9 Insatskategorier

Insatskategorier motsvarande innehållet i det prioriterade området, baserat på en nomenklatur som antagits av kommissionen och en preliminär uppdelning av unionens stöd.

Tabellerna 7–11: Insatskategorier

Tabell 7: Dimension 1 – Interventionsområde

Insatsområde	2 - Programområde 2 Ökade övergångar till arbete		
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ESF	Mer utvecklade	102. Tillgång till sysselsättning för arbetssökande och icke-förvärvsarbetande, inbegripet långtidsarbetslösa och personer långt från arbetsmarknaden, även genom lokala sysselsättningsinitiativ och stöd till arbetskraftens rörlighet	143 905 798,00
ESF	Mer utvecklade	103. Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar, särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin	196 297 034,00
ESF	Mer utvecklade	109. Aktiv delaktighet, inklusive för att främja lika möjligheter och aktivt deltagande samt förbättra anställningsbarheten	148 324 656,00

Tabell 8: Dimension 2 – Finansieringsform

Insatsområde	2 - Programområde 2 Ökade övergångar till arbete		
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro

Insatsområde	2 - Programområde 2 Ökade övergångar till arbete		
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**belopp i euro**
ESF	Mer utvecklade	01. Bidrag utan återbetalningsskyldighet	488 527 488,00

Tabell 9: Dimension 3 – Typ av område

Insatsområde	2 - Programområde 2 Ökade övergångar till arbete		
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**belopp i euro**
ESF	Mer utvecklade	07. Ej tillämpligt	488 527 488,00

Tabell 10: Dimension 4 – Territoriella genomförandemekanismer

Insatsområde	2 - Programområde 2 Ökade övergångar till arbete		
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**belopp i euro**
ESF	Mer utvecklade	07. Ej tillämpligt	488 527 488,00

Tabell 11: Dimension 6 – ESF:s andratema (bara ESF och YEI)

Insatsområde	2 - Programområde 2 Ökade övergångar till arbete		
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**belopp i euro**
ESF	Mer utvecklade	01. Stöd till övergången till en koldioxidsnål och resurseffektiv ekonomi	4 885 275,00

2.A.10 Sammanfattning av den planerade användningen av tekniskt stöd, vid behov inklusive åtgärder för att öka den administrativa kapaciteten hos de myndigheter som är delaktiga i förvaltningen och kontrollen av programmen och stödmottagarna (i tillämpliga fall) (per insatsområde)

Insatsområde:	2 - Programområde 2 Ökade övergångar till arbete

2.A.1 Insatsområde

Insatsområdets id-nummer	3
Insatsområdets rubrik	Programområde 3 Sysselsättningsinitiativet för unga

☐ Hela det prioriterade området kommer endast att genomföras genom finansieringsinstrument
☐ Hela insatsområdet kommer att genomföras endast med finansieringsinstrument som inrättas på unionsnivå
☐ Hela det prioriterade området kommer att genomföras genom lokalt ledd lokal utveckling
☐ För ESF: Hela insatsområdet gäller social innovation, transnationellt samarbete eller båda
☐ För Eruf: Hela insatsområdet ägnas åt återuppbyggnadsinsatser vid större eller regionala naturkatastrofer
☐ För Eruf: Hela insatsområdet ägnas åt små och medelstora företag (artikel 39)

2.A.2 Motivering till inrättandet av ett insatsområde som omfattar mer än en regionkategori, tematiskt mål eller fond (i tillämpliga fall)

2.A.3 Fond, regionkategori och beräkningsunderlag för unionens stöd

Fond	Regionkategori	Beräkningsunderlag (summa stödberättigande utgifter eller stödberättigande offentliga utgifter)	Regionkategori för de yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena (i tillämpliga fall)
YEI		Totalt	

2.A.4 Investeringsprioritering

Investeringsprioriteringens id-nummer	8ii
Investeringsprioriteringens rubrik	Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (YEI), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin

2.A.5 Särskilda mål för investeringsprioriteringen och förväntade resultat

Det särskilda målets id-nummer	3.1
Det särskilda målets benämning	Öka sysselsättningen och deltagandet i utbildning hos unga (15-29 år) arbetslösa kvinnor och män och andra unga som varken arbetar eller studerar.
Resultat som medlemsstaterna försöker uppnå med unionens stöd	***Utmaningar*** En del av ungdomarna som varken arbetar eller studerar är arbetslösa och inskrivna hos Arbetsförmedlingen (AF) medan en

	del av dem är inaktiva och utanför arbetskraften. Insatser ska genomföras mot bakgrund av bl.a. följande utmaningar som identifierats i avsnitt 1 och som ligger i linje med de landsspecifika rekommendationerna: • Gruppen arbetslösa ungdomar är mycket heterogen. En del står relativt nära arbetsmarknaden där mindre insatser (t.ex. förmedlingsstöd) kan få relativt stor effekt. Andra står mycket långt ifrån arbetsmarknaden där det krävs omfattande insatser för att individen ska bli anställningsbar. Däremellan finns de som med hjälp av olika insatser kan komma lite närmare arbetsmarknaden. • Störst risk för långtidsarbetslöshet och framtida arbetsmarknadsrelaterade problem löper unga som saknar fullföljd gymnasieutbildning, personer som är utrikesfödda, eller har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. • Att fullfölja grund- och gymnasieskolan är viktigt för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Det är därför angeläget att motivera ungdomar som inte fullföljt utbildning på nationella program i gymnasieskolan att återuppta eller påbörja en sådan utbildning. Kommunernas arbete med informationsansvaret, dvs. det som fr.o.m 2015 blir kommunernas aktivitetsansvar, för ungdomar som inte har fyllt 20 år och inte genomför eller har fullföljt en utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning, är viktigt för att tidigt fånga upp dessa ungdomar och ge dem stöd att återgå till utbildningen eller att komma in på arbetsmarknaden. • Behoven hos de unga i övergången från skola till arbete handlar om att öka individens anställningsbarhet, t.ex. med hjälp av förberedande insatser och praktik som ökar möjligheten för en ungdom att kunna få exempelvis en yrkesintroduktionsanställning. • Erfarenheten visar på vikten av att kunna individanpassa vilka insatser som erbjuds den enskilda individen och att tillvarata och synliggöra deltagarnas formella och informella kunskaper. • Av YGIP framgår att under 2013 deltog i genomsnitt per månad 38 000 unga i jobbgarantin för unga. Ambitionen med jobbgarantin för unga är att erbjuda alla unga individanpassat stöd i syfte att öka övergångarna till arbete eller utbildning. Med hänsyn till de höga volymerna i programmet så har inte alla unga kunnat få de insatser som bäst

	svarar mot deras individuella behov. Konkurrensen om arbetsplatsnära insatser är stor när individer från andra prioriterade grupper också har behov av dessa insatser. Regeringen och AF har vidtagit åtgärder för att öka aktivitetsgraden och andelen arbetsplatsnära insatser i garantin. Insatser inom ESF och Sysselsättningsinitiativet ska bidra till att ytterligare förstärka och komplettera insatserna inom garantin. • Unga kvinnor och män som av olika anledningar står långt från arbetsmarknaden kan vara i behov av stöd som ser till deras individuella förutsättningar och som sker i samverkan mellan olika aktörer. ***Förväntade resultat*** • Ökad sysselsättning och ökat deltagande i utbildning bland unga, särskilt bland de som löper störst risk för långtidsarbetslöshet och framtida arbetsmarknadsrelaterade problem. • Minskad inaktivitet bland arbetslösa unga kvinnor och män, framförallt de unga som är inaktiva. • Ökat antal företag som startas av unga som varken arbetar eller studerar.

Tabell 4a: För sysselsättningsinitiativet för unga, resultatindikatorer och programspecifika resultatindikatorer för det särskilda målet (per insatsområde eller del av insatsområde)

Investeringsprioritering : 8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (YEI), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin														
ID	**Indikator**	**Mätenhet för indikatorn**	**Gemensam utfallsindikator som används som grund för fastställande av mål**	**Utgångsvärde**			**Mätenhet för utgångsläge och mål**	**Utgångsår**	**Målvärde (2023)**			**Datakälla**	**Rapporteringsfrekvens**
				Män	**Kvinnor**	**Totalt**			**Män**	**Kvinnor**	**Totalt**		
CR01	arbetslösa deltagare som fullföljer en insats som får stöd från sysselsättningsinitiativet för unga	Antal	Arbetslösa, inklusive långtidsarbetslösa			75,00	Andel (%)	2013			83,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
CR02	arbetslösa deltagare som erbjuds anställning, fortsatt utbildning, lärlingsplats eller praktik efter avslutad åtgärd	Antal	Arbetslösa, inklusive långtidsarbetslösa			17,00	Andel (%)	2013			19,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
CR03	arbetslösa deltagare som studerar, erhåller en kvalifikation eller deltar i sysselsättning, inklusive egenföretagare, efter avslutad åtgärd	Antal	Arbetslösa, inklusive långtidsarbetslösa			17,00	Andel (%)	2013			19,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
CR04	långtidsarbetslösa deltagare som fullföljer en insats som får stöd från sysselsättningsinitiativet för unga	Antal	långtidsarbetslösa			75,00	Andel (%)	2013			83,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
CR05	långtidsarbetslösa deltagare som erbjuds anställning, fortsatt utbildning, lärlingsplats eller praktik efter avslutad åtgärd	Antal	långtidsarbetslösa			15,00	Andel (%)	2013			18,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
CR06	långtidsarbetslösa deltagare som studerar, erhåller en kvalifikation eller deltar i sysselsättning, inklusive egenföretagare, efter avslutad åtgärd	Antal	långtidsarbetslösa			15,00	Andel (%)	2013			18,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
CR07	icke-förvärvsarbetande deltagare som inte studerar och som fullföljer en insats som får stöd från sysselsättningsinitiativet för unga	Antal	icke-förvärvsarbetande som inte deltar i allmän eller yrkesinriktad utbildning			75,00	Andel (%)	2013			84,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
CR08	icke-förvärvsarbetande deltagare som inte studerar och som erbjuds anställning, fortsatt utbildning, lärlingsplats eller praktik efter avslutad åtgärd	Antal	icke-förvärvsarbetande som inte deltar i allmän eller yrkesinriktad utbildning			17,00	Andel (%)	2013			20,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
CR09	icke-förvärvsarbetande och icke-studerande deltagare som studerar, får en kvalifikation eller deltar i sysselsättning, inklusive egenföretagare, efter avslutad åtgärd	Antal	icke-förvärvsarbetande som inte deltar i allmän eller yrkesinriktad utbildning			17,00	Andel (%)	2013			20,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
CR10	deltagare i fortsatt utbildning, utbildningsprogram som leder till ett utbildningsbevis, en lärlingsutbildning eller praktiktjänstgöring inom sex månader efter avslutad åtgärd	Antal				13,00	Andel (%)	2013			15,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
CR11	deltagare som har anställning inom sex månader efter avslutad åtgärd	Antal				30,00	Andel (%)	2013			33,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
CR12	deltagare som är egenföretagare inom sex månader efter avslutad åtgärd	Antal				1,00	Andel (%)	2013			1,10	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
PS03	Deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program sex månader efter avslutat projektdeltagande	Ratio (%)				10,00	Andel (%)	2013			11,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år

2.A.6 Åtgärder som ska få stöd inom investeringsprioriteringen (per investeringsprioritering)

2.A.6.1 Beskriv den typ av åtgärder som ska få stöd, med exempel, och hur de förväntas bidra till de särskilda målen. I tillämpliga fall, ange även huvudsakliga målgrupper, särskilda typer av territorier och typer av stödmottagare.

Investeringsprioritering	8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (YEI), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin

Sysselsättningsinitiativet för unga

Regeringens prioritering är att de arbetsmarknadspolitiska insatserna ska riktas till dem med störst behov, dvs. de långtidsarbetslösa. Samtidigt bör åtgärder vidtas tidigt i arbetslöshetsperioden för att motverka att fler blir långtidsarbetslösa. För de flesta unga är arbetslöshetsperioden relativt kort.

Investeringsprioritering	8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (YEI), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin

Några få korta perioder av arbetslöshet kan därmed ses som ett uttryck för deras etablering på arbetsmarknaden. Programinsatser som sätts in för tidigt kan leda till att individens sökaktivitet minskar och att tiden i arbetslöshet därför förlängs och leder till en s.k. inlåsningseffekt. Därför är det viktigt att insatserna anpassas efter individens behov.

Under de senaste åren har ett flertal arbetsmarknadspolitiska satsningar genomförts i syfte att öka ungdomars övergång från arbetslöshet till sysselsättning. Bland annat har jobbgarantin för ungdomar utvecklats och insatserna som den arbetssökande kan ta del av inom garantin har utökats. Utöver de ändringar som genomförts inom ramen för jobbgarantin för ungdomar, har satsningar även gjorts utanför garantin, bl.a. för att öka arbetslösa ungdomars incitament att återgå till studier. Möjligheten för ungdomar som av särskilda skäl behöver ta del av förstärkta förmedlingsinsatser och programinsatser i ett tidigt skede i arbetslösheten har även ökat.

Vidare har arbetsgivarnas incitament att anställa arbetslösa ungdomar stärkts t.ex. genom att kvalificeringstiden för särskilt anställningsstöd för ungdomar har kortats och arbetsgivaravgiften har sänkts. Ett bredare utbud av insatser har ökat Arbetsförmedlingens möjlighet att erbjuda insatser utifrån ungdomarnas individuella behov, vilket har varit en av regeringens utgångspunkter inom arbetsmarknadspolitiken.

Unga som saknar en fullföljd utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan har en särskilt utsatt situation på arbetsmarknaden. Att fullfölja grund- och gymnasieskolan är viktigt för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden, och det är därför angeläget att motivera ungdomar som inte fullföljt eller inte avser att genomföra utbildning på nationella program i gymnasieskolan att återuppta eller påbörja en sådan utbildning.

Användning av medel

Medlen i Socialfondens programområde 3 ska användas för att komplettera och utöka de befintliga arbetsmarknadspolitiska insatserna för unga (15-29 år) arbetslösa kvinnor och män och andra unga som varken arbetar eller studerar, i Sydsverige-, Norra Mellansverige och Mellersta Norrland. Med tillämpning av möjligheten att anslå högst 10 procent av medlen för unga bosatta i delregioner utanför de stödberåttigande regionerna får medel även användas i följande delregioner: Södermanlands län, Östergötlands län, Kronobergs län, Kalmar län, Gotlands län, Örebro län, Västmanlands län och Norrbottens län. Detta motiveras av behoven hos de nyanlända unga. Många av dessa har kort utbildningsbakgrund, vilket

innebär att de generellt står längre från arbetsmarknaden än inrikes födda unga.

Programområde 3 ska öka sysselsättningen och deltagandet i utbildning hos målgruppen och stärka efterfrågan på arbetskraft för denna grupp. Insatserna ska därmed bidra till en ökad anställningsbarhet för de ungdomar som löper störst risk för långtidsarbetslöshet och framtida arbetsmarknadsrelaterade problem, vilka framförallt är unga som saknar fullföljd gymnasieutbildning, och personer som är utrikes födda eller har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Insatserna ska vara förenliga med och komplettera den nationella arbetsmarknadspolitiken.

Medlen ska användas till att stödja individer och inte strukturer och bör därför huvudsakligen användas för att vidareutveckla, stärka och höja kvaliteten i befintliga insatser, projekt och metoder som ökar anställningsbarheten hos målgruppen. Givet denna avgränsning, möjliggör medlen inom programområde 3 en utökning av liknande insatser som initieras för unga inom programområde 2 i de berörda regionerna.

För att möjliggöra en effektiv utvärdering av resultat och effekter kan nationella och regionala medel inom programområde 1 och 2 finansiera initiativ till utvärdering och analysverksamhet inom programområde 3.

Fördelning nationellt, regionalt

Medlen i Socialfondens programområde 3 ska användas till att förstärka den nationella arbetsmarknadspolitiken för unga. Cirka hälften av medlen ska tilldelas på nationell nivå och kan bara sökas av Arbetsförmedlingen, dock gärna i samverkan med andra aktörer. Detta möjliggör ett snabbt användande av medlen. Resterande medel ska fördelas regionalt. Satsningarna, med såväl nationella som regionala medel[1], får omfatta Sydsverige (Skåne och Blekinge län), Norra Mellansverige (Gävleborg, Dalarnas och Värmlands län) samt Mellersta Norrland (Jämtlands och Västernorrlands län). Satsningarna får även omfatta delregionerna Södermanlands län, Östergötlands län, Kronobergs län, Kalmar län, Gotlands län, Örebro län, Västmanlands län och Norrbottens län med upp till totalt 10 procent av medlen.

Insatser som stöds

Investeringsprioritering	8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (YEI), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin

- Sysselsättningsinitiativet för unga ska syfta till att utvidga och vidarutveckla projekt samt stärka och höja kvaliteten i insatser som riktar sig till unga arbetslösa eller andra unga som varken arbetar eller studerar.
- Arbetsförmedlingen har i dag möjlighet att ge olika former av insatser till ungdomar som är eller riskerar att bli arbetslösa. Medel från Sysselsättningsinitiativet för unga ska användas för att förstärka och intensifiera förmedlingsinsatser för unga arbetslösa, ge mer kvalitativa insatser till de unga som bedöms riskera att hamna i långtidsarbetslöshet samt öka aktivitetsgraden och kvaliteten i jobbgarantin för unga och i jobb- och utvecklingsgarantin. Det kan även handla om att utvidga och vidarutveckla befintliga projekt åtgärder. Insatser för yrkesmässig och utbildningsmässig rörlighet samt för att starta eget företag är också möjliga. Övergången från skola till arbetsliv är problematisk och det kan ta lång tid innan unga får en fast förankring på arbetsmarknaden, särskilt för unga som befinner sig utanför arbetskraften och som varken studerar eller söker arbete. Unga med funktionsnedsättning bör explicit nämnas i detta sammanhang. Insatser som underlättar övergången från skola till arbete är viktiga. Det kan t.ex. handla om förberedande insatser och praktik som ökar möjligheten för en ungdom att kunna få en anställning, exempelvis yrkesintroduktionsanställning, eller anordnande av feriearbete. Sådana insatser kan genomföras av Arbetsförmedlingen i samverkan med t.ex. kommuner, andra relevanta myndigheter, utbildningsanordnare och arbetsmarknadens parter.
- Utbildning och praktik, men även vid behov arbetslivsinriktad rehabilitering och andra förberedande insatser kan användas för att bättre inkludera unga som inte tidigare varit inskrivna på Arbetsförmedlingen, men även för unga arbetslösa.
- Det är viktigt att kunna individanpassa insatserna så att deltagarnas formella och informella kunskaper tillvaratas och synliggörs.
- För att vidare stärka efterfrågan på ung arbetskraft bör medlen även användas till efterfrågestimulerande insatser, som t.ex. särskilt anställningsstöd. Medel kan även användas för tillhandahållande av praktikplatser.
- Unga som står relativt långt från arbetsmarknaden saknar ofta en fullföljd gymnasieutbildning och har i många fall en sammansatt problematik, t.ex. ohälsa, missbruk eller funktionsnedsättning, som kräver samordnade insatser från flera aktörer för att de ska få det stöd som krävs för att kunna komma in och stanna kvar på arbetsmarknaden. Det är därför angeläget med en väl fungerande samverkan mellan kommuner (socialtjänst, arbetsmarknadsförvaltning och skola), hälso- och sjukvården, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Kriminalvården och andra relevanta aktörer.
- Insatser som motiverar ungdomar som inte fullföljt en utbildning på nationella program i gymnasieskolan, eller motsvarande, att återuppta eller påbörja en sådan utbildning är särskilt viktiga.

[1] Med nationella medel avses här medel som tilldelas på nationell nivå.

Investeringsprioritering	8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (YEI), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin

2.A.6.2 Vägledande principer för urval av insatser

Investeringsprioritering	8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (YEI), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin

Se beskrivning av vägledande principer för urval av insatser inom programområde 1, 2 och 3 som framgår av programområde 1, avsnitt investeringsprioritet 10.3.

2.A.6.3 Planerad användning av finansieringsinstrument (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (YEI), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin

Ej aktuellt.

2.A.6.4 Planerad användning av större projekt (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (YEI), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin

Enligt det gemensamma ramverket för ESI-fonderna[1] kan Socialfonden finansiera satsningar i form av större projekt. Deras mervärde och bidrag till programmets mål och prioriteringar ska beskrivas. Inga sådana större projekt är planerade för programperioden 2014–2020.

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.

Investeringsprioritering	8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (YEI), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin

2.A.6.5 Utfallsindikatorer per investeringsprioritering och, i tillämpliga fall, per regionkategori

Tabell 5: Gemensamma och programspecifika utfallsindikatorer (per investeringsprioritering, uppdelade per regionkategori för ESF och i tillämpliga fall för Eruf)

Investeringsprioritering		**8ii - Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar (YEI), särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin**							
ID	**Indikator**	**Mätenhet**	**Fond**	**Regionkategori (i tillämpliga fall)**	**Målvärde (2023)**			**Datakälla**	**Rapporteringsfrekvens**
					Män	**Kvinnor**	**Totalt**		
PS14	Deltagare under 30 år	Antal	Sysselsättningsinitiativet för unga				20 000,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 ggr/år

2.A.7 Social innovation, transnationellt samarbete och bidrag till de tematiska målen 1–7

Insatsområde	**3 - Programområde 3 Sysselsättningsinitiativet för unga**
Se beskrivning av social innovation, transnationell verksamhet, programmets bidrag till de tematiska målen 3 och 6 samt genomförandet av insatser inom programområde 1, 2 och 3, i avsnitt 2.A.7 i programområde 1.	

2.A.8 Resultatram

Tabell 6: Det prioriterade områdets resultatram (per fond och, för Eruf och ESF, per regionkategori)

Insatsområde		**3 - Programområde 3 Sysselsättningsinitiativet för unga**												
ID	**Typ av indikator**	**Indikator eller viktigt genomförandesteg**	**Om tillämpligt, mätenhet**	**Fond**	**Regionkategori**	**Milstolpe för 2018**			**Slutmål (2023)**			**Datakälla**	**I förekommande fall, en förklaring av indikatorns relevans**
						Män	**Kvinnor**	**Totalt**	**Män**	**Kvinnor**	**Totalt**		
1.3	Finansiell	Utgifter	Procent	Sysselsättningsinitiativet för unga				132 489 288			132 489 288,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	
PS14	Aktivitet	Deltagare under 30 år	Antal	Sysselsättningsinitiativet för unga				20 000,00			20 000,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	

Kompletterande kvalitativ information om inrättandet av resultatramen

Ytterligare information om utformningen av resultatramverket för programområde 1, 2 och 3, beskrivs i programområde 1.

2.A.9 Insatskategorier

Insatskategorier motsvarande innehållet i det prioriterade området, baserat på en nomenklatur som antagits av kommissionen och en preliminär uppdelning av unionens stöd.

Tabellerna 7–11: Insatskategorier

Tabell 7: Dimension 1 – Interventionsområde

Insatsområde	**3 - Programområde 3 Sysselsättningsinitiativet för unga**		
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**belopp i euro**
YEI		103. Varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar, särskilt de som inte arbetar eller studerar, inklusive ungdomar som löper risk för social utestängning och ungdomar från marginaliserade grupper, vilket inbegriper genomförandet av ungdomsgarantin	88 326 192,00

Tabell 8: Dimension 2 – Finansieringsform

Insatsområde	**3 - Programområde 3 Sysselsättningsinitiativet för unga**		
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**belopp i euro**
YEI		01. Bidrag utan återbetalningsskyldighet	88 326 192,00

Tabell 9: Dimension 3 – Typ av område

Insatsområde	**3 - Programområde 3 Sysselsättningsinitiativet för unga**		
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**belopp i euro**
YEI		07. Ej tillämpligt	88 326 192,00

Tabell 10: Dimension 4 – Territoriella genomförandemekanismer

Insatsområde	**3 - Programområde 3 Sysselsättningsinitiativet för unga**		
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**belopp i euro**
YEI		07. Ej tillämpligt	88 326 192,00

Tabell 11: Dimension 6 – ESF:s andratema (bara ESF och YEI)

Insatsområde	**3 - Programområde 3 Sysselsättningsinitiativet för unga**		
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**belopp i euro**

Insatsområde		3 - Programområde 3 Sysselsättningsinitiativet för unga	
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**belopp i euro**
YEI		01. Stöd till övergången till en koldioxidsnål och resurseffektiv ekonomi	883 262,00

2.A.10 Sammanfattning av den planerade användningen av tekniskt stöd, vid behov inklusive åtgärder för att öka den administrativa kapaciteten hos de myndigheter som är delaktiga i förvaltningen och kontrollen av programmen och stödmottagarna (i tillämpliga fall) (per insatsområde)

Insatsområde:	3 - Programområde 3 Sysselsättningsinitiativet för unga

2.B BESKRIVNING AV INSATSOMRÅDEN FÖR TEKNISKT STÖD

2.B.1 Insatsområde

Insatsområdets id-nummer	4
Insatsområdets rubrik	Programområde 4 Tekniskt stöd

2.B.2 Motivering till att inrätta ett insatsområde som omfattar mer än en regionkategori (i tillämpliga fall)

2.B.3 Fond och regionkategori

Fond	Regionkategori	Beräkningsunderlag (summa stödberättigande utgifter eller stödberättigande offentliga utgifter)
ESF	Mer utvecklade	Totalt

2.B.4 Särskilda mål och förväntade resultat

ID	Specifikt mål	Resultat som medlemsstaterna försöker uppnå med unionens stöd
4.1	Ökad effektivitet och kvalitet i projektutlysning, handläggning, uppföljning och kontroll av socialfondsprogrammet.	***Mål*** Ökad effektivitet och kvalitet i projektutlysning, handläggning, uppföljning och kontroll av socialfondsprogrammet.

2.B.5 Resultatindikatorer

Tabell 12: Programspecifika resultatindikatorer (per särskilt mål) (för Eruf/ESF/Sammanhållningsfonden)

Insatsområde		4.1 - Ökad effektivitet och kvalitet i projektutlysning, handläggning, uppföljning och kontroll av socialfondsprogrammet.								
ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde			Utgångsår	Målvärde (2023)			Datakälla	Rapporteringsfrekvens
			Män	Kvinnor	Totalt		Män	Kvinnor	Totalt		
PS04	Andel ansökt belopp (i inkomna projektansökningar) som uppfyller kriterierna för respektive projektutlysning	Ratio (%)			77,00	2013			85,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
PS05	Andel beslutat belopp av totalt utlyst belopp	Ratio (%)			63,00	2013			70,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
PS06	Genomsnittligt antal arbetstimmar per utbetalningsbeslut	Antal			5,00	2013			4,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
PS07	Genomsnittlig handläggningstid för utbetalningsbeslut	Antal			53,00	2013			50,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
PS08	Andel kontroller på plats (utförda av förvaltande myndighet) utan avvikelser	Ratio (%)			75,00	2013			80,00	Svenska ESF-rådets ärendehanteringssystem	1 gg/år
PS09	Årlig felprocent	Ratio (%)			<2%	2013			<2%	ESV:s årliga kontrollrapport	1 gg/år

2.B.6 En beskrivning av åtgärder som ska få stöd och hur de förväntas bidra till de särskilda målen (per insatsområde)

2.B.6.1 En beskrivning av åtgärder som ska få stöd och hur de förväntas bidra till de särskilda målen

Insatsområde	4 - Programområde 4 Tekniskt stöd
Tekniskt stöd får användas för att uppnå målet om ökad effektivitet och kvalitet i handläggning m.m. av det nationella socialfondsprogrammet. Vid den förvaltande myndigheten och den attesterande myndigheten får kostnader för insatser som framgår av artikel 59 i förordning (EU) nr 1303/2013 finansieras av tekniskt stöd. Det kan här handla om bl.a. kostnader för förberedelser, förvaltning – exempelvis it-system, löner, resor och lokaler – övervakning, utvärdering, information och kontroll. Svenska ESF-rådet har att, i linje med principerna för den svenska regeringens styrning av fristående myndigheter, att avgöra den närmare fördelningen av tekniskt stöd i dessa avseenden. Kostnader vid revisionsmyndigheten för revision kan till del också omfattas av tekniskt stöd. Även kostnader för förberedelser och genomförande av strukturfondspartnerskapens respektive övervakningskommitténs möten kan bli föremål för finansiering av tekniskt stöd. Förvaltande myndighet fattar beslut om utbetalning av tekniskt stöd.	

2.B.6.2 Aktivitetsindikatorer som förväntas bidra till resultaten

Tabell 13: Utfallsindikatorer (per insatsområde) (för Eruf/ESF/Sammanhållningsfonden)

Insatsområde	4 - Programområde 4 Tekniskt stöd

ID	Indikator (namn på indikator)	Mätenhet	Målvärde (2023) (frivilligt)			Datakälla
			Män	Kvinnor	Totalt	
PS10	N+3	Antal år			7,00	Svenska ESF-rådet
PS11	Kontrollbesök på plats utförda av förvaltande myndighet	Antal				Svenska ESF-rådet
PS13	Externa programutvärderingar	Antal				Svenska ESF-rådet

2.B.7 Insatskategorier (per insatsområde)

Motsvarande insatskategorier, enligt en nomenklatur som antagits av kommissionen, och en preliminär fördelning av unionens medel

Tabellerna 14–16: Insatskategorier

Tabell 14: Dimension 1 – Interventionsområde

Insatsområde	4 - Programområde 4 Tekniskt stöd		
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**Belopp i euro**
ESF	Mer utvecklade	121. Förberedelse, genomförande, övervakning och kontroll	23 997 639,00
ESF	Mer utvecklade	122. Utvärdering och undersökningar	1 599 843,00
ESF	Mer utvecklade	123. Information och kommunikation	6 399 370,00

Tabell 15: Dimension 2 – Finansieringsform

Insatsområde	4 - Programområde 4 Tekniskt stöd		
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**Belopp i euro**
ESF	Mer utvecklade	01. Bidrag utan återbetalningsskyldighet	31 996 852,00

Tabell 16: Dimension 3 – Typ av område

Insatsområde	4 - Programområde 4 Tekniskt stöd		
Fond	**Regionkategori**	**Kod**	**Belopp i euro**
ESF	Mer utvecklade	07. Ej tillämpligt	31 996 852,00

3. FINANSIERINGSPLAN

3.1 Medel per fond och belopp för resultatreserven

Tabell 17

Fond	Regionkategori	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		Totalt	
		Huvudsakligt anslag	Resultatreserv	Huvudsakligt anslag	Resultatreserv	Huvudsakligt anslag	Resultatreserv	Huvudsakligt anslag	Resultatreserv	Huvudsakligt anslag	Resultatreserv	Huvudsakligt anslag	Resultatreserv	Huvudsakligt anslag	Resultatreserv	Huvudsakligt anslag	Resultatreserv
ESF	Mer utvecklade	98 338 768,00	4 693 280,00	99 950 245,00	5 144 546,00	100 766 621,00	6 431 913,00	100 446 034,00	6 411 448,00	102 456 268,00	6 539 761,00	104 506 661,00	6 670 637,00	106 597 898,00	6 804 120,00	713 062 495,00	42 695 705,00
Totalt ESF		**98 338 768,00**	**4 693 280,00**	**99 950 245,00**	**5 144 546,00**	**100 766 621,00**	**6 431 913,00**	**100 446 034,00**	**6 411 448,00**	**102 456 268,00**	**6 539 761,00**	**104 506 661,00**	**6 670 637,00**	**106 597 898,00**	**6 804 120,00**	**713 062 495,00**	**42 695 705,00**
Sysselsättningsinitiativet för unga		24 810 728,00	0,00	19 352 368,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	44 163 096,00	0,00
Totalt		**123 149 496,00**	**4 693 280,00**	**119 302 613,00**	**5 144 546,00**	**100 766 621,00**	**6 431 913,00**	**100 446 034,00**	**6 411 448,00**	**102 456 268,00**	**6 539 761,00**	**104 506 661,00**	**6 670 637,00**	**106 597 898,00**	**6 804 120,00**	**757 225 591,00**	**42 695 705,00**

3.2 Medel per fond och nationell medfinansiering (i euro)

Tabell 18a: Finansieringsplan

Prioriterat område	Fond	Regionkategori	Beräkningsunderlag för unionens stöd (Summa stödberättigande kostnader eller offentliga stödberättigande kostnader)	Unionsstöd (a)	Nationell motpart (b) = (c) + (d)	Preliminär uppdelning av den nationella medfinansieringen		Totalt finansiering (e) = (a) + (b)	Samfinansieringsnivå (f) = (a) / (e) (2)	EIB-bidrag (g)	Huvudsakligt anslag		Resultatreserv		Resultatreserven som andel av det totala unionsstödet
						Nationell offentlig finansiering (c)	Nationell privat finansiering (d) (1)				Unionsstöd (h) = (a) - (j)	Nationell medfinansiering (i) = (b) – (k)	Unionsstöd (j)	Nationell medfinansiering (k) = (b) * ((j) / (a)	(l) = (j) / (a) * 100
1	ESF	Mer utvecklade	Totalt	191 070 764,00	191 070 764,00	134 030 899,00	57 039 865,00	382 141 528,00	50,0000000000%		191 070 764,00	191 070 764,00	0,00	0,00	0,00%
2	ESF	Mer utvecklade	Totalt	488 527 488,00	488 527 488,00	478 756 938,00	9 770 550,00	977 054 976,00	50,0000000000%		445 831 783,00	445 831 783,00	42 695 705,00	42 695 705,00	8,74%
3	Sysselsättningsinitiativet för unga		Totalt	88 326 192,00	44 163 096,00	44 163 096,00	0,00	132 489 288,00	66,6666666667%		88 326 192,00	44 163 096,00	0,00	0,00	0,00%
4	ESF	Mer utvecklade	Totalt	31 996 852,00	31 996 852,00	31 996 852,00	0,00	63 993 704,00	50,0000000000%		31 996 852,00	31 996 852,00			
Totalt	**ESF**	**Mer utvecklade**		**711 595 104,00**	**711 595 104,00**	**644 784 689,00**	**66 810 415,00**	**1 423 190 208,00**	**50,0000000000%**		**668 899 399,00**	**668 899 399,00**	**42 695 705,00**	**42 695 705,00**	**6,00%**
Totalt	**Sysselsättningsinitiativet för unga**			**88 326 192,00**	**44 163 096,00**	**44 163 096,00**	**0,00**	**132 489 288,00**	**66,6666666667%**		**88 326 192,00**	**44 163 096,00**	**0,00**	**0,00**	
Slutsumma				**799 921 296,00**	**755 758 200,00**	**688 947 785,00**	**66 810 415,00**	**1 555 679 496,00**	**51,4194149924%**	**0,00**	**757 225 591,00**	**713 062 495,00**	**42 695 705,00**	**42 695 705,00**	

(1) Ska endast fyllas i om de insatsområdena uttrycks i totala kostnader.

(2) Detta tal kan rundas av till närmaste heltal i tabellen. Den exakta satsen som används för att ersätta betalningar är kvoten (f).

Tabell 18b: Sysselsättningsinitiativet för unga – särskilda anslag ESF och YEI (where appropriate)

Prioriterat område	Fond	Regionkategori	Beräkningsunderlag för unionens stöd (Summa stödberättigande kostnader eller	Unionsstöd (a)	Nationell motpart	Preliminär uppdelning av den nationella medfinansieringen	Totalt finansiering	Samfinansieringsnivå (f) = (a)/(e) (2)

			offentliga stödberättigande kostnader)		(b) = (c) + (d)	Nationell offentlig finansiering (c)	Nationell privat finansiering (d) (1)	(e) = (a) + (b)	
3	ESF	Mindre utvecklade	Totalt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
3	ESF	Övergång	Totalt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%
3	ESF	Mer utvecklade	Totalt	44 163 096,00	44 163 096,00	44 163 096,00	0,00	88 326 192,00	50,00%
3	Sysselsättningsinitiativet för unga		Totalt	44 163 096,00				44 163 096,00	100,00%
3	**Totalt**			**88 326 192,00**	**44 163 096,00**	**44 163 096,00**	**0,00**	**132 489 288,00**	**66,67%**
Totalt				**88 326 192,00**	**44 163 096,00**	**44 163 096,00**	**0,00**	**132 489 288,00**	**66,67%**

Proportion	%
ESF:s kvot för mindre utvecklade regioner	0,00%
ESF:s kvot för övergångsregioner	0,00%
ESF:s kvot för mer utvecklade regioner	100,00%

(1) Ska endast fyllas i om de insatsområdena uttrycks i totala kostnader.

(2) Detta tal kan rundas av till närmaste heltal i tabellen. Den exakta satsen som används för att ersätta betalningar är kvoten (f).

Tabell 18c: Uppdelning av finansieringsplanen per insatsområde, fond, regionkategori och tematiskt mål

Prioriterat område	Fond	Regionkategori	Tematiskt mål	Unionsstöd	Nationell motpart	Totalt finansiering
Programområde 1 Kompetensförsörjning	ESF	Mer utvecklade	Att investera i utbildning och i vidareutbildning, inklusive yrkesutbildning för färdigheter och livslångt lärande	191 070 764,00	191 070 764,00	382 141 528,00
Programområde 2 Ökade övergångar till arbete	ESF	Mer utvecklade	Främja hållbar sysselsättning av god kvalitet och stödja arbetskraftens rörlighet	340 160 421,00	340 160 421,00	680 320 842,00
Programområde 2 Ökade övergångar till arbete	ESF	Mer utvecklade	Främja social inkludering och bekämpa fattigdom och diskriminering	148 367 067,00	148 367 067,00	296 734 134,00
Programområde 3 Sysselsättningsinitiativet för unga	Sysselsättningsinitiativet för unga		Främja hållbar sysselsättning av god kvalitet och stödja arbetskraftens rörlighet	88 326 192,00	44 163 096,00	132 489 288,00
Totalt				**767 924 444,00**	**723 761 348,00**	**1 491 685 792,00**

Tabell 19: Preliminärt stödbelopp som ska användas för mål om klimatförändringar

Prioriterat område	Preliminärt stödbelopp som ska användas för mål om klimatförändringar (i euro)	Proportion av det operativa programmets totala anslag (%)

Prioriterat område	Preliminärt stödbelopp som ska användas för mål om klimatförändringar (i euro)	Proportion av det operativa programmets totala anslag (%)
1	1 910 708,00	0,24%
2	4 885 275,00	0,61%
3	883 262,00	0,11%
Totalt	**7 679 245,00**	**0,96%**

4. INTEGRERAT TILLVÄGAGÅNGSSÄTT VID TERRITORIELL UTVECKLING

En beskrivning av det integrerade tillvägagångssättet vid territoriell utveckling som tar hänsyn till det operativa programmets innehåll och mål med beaktande av partnerskapsöverenskommelsen, och som visar hur det operativa programmet bidrar till att programmets mål uppnås och till de förväntade resultaten

4.1 Lokalt ledd utveckling (i tillämpliga fall)

Tillvägagångssättet vid användning av instrument för lokalt ledd utveckling samt principerna för att fastställa i vilka områden de kommer att genomföras

Av regelverket för Europeiska socialfonden framgår att det är möjligt att i operativa program avsätta en del av ESF-medlen för att stödja lokalt ledda strategier för lokal utveckling.[1] Denna möjlighet kommer inte att användas i det nationella socialfondsprogrammet. Däremot har Statens jordbruksverk fått i uppdrag att dels vidta förberedande åtgärder för att hantera stöd från de europeiska struktur- och investeringsfonderna till lokalt ledd utveckling, dels vidta förberedande åtgärder för att vara förvaltande och attesterande myndighet för ett program med stöd till lokalt ledd utveckling från Regionalfonden[2] och Socialfonden.

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1304/2013.

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1301/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och om särskilda bestämmelser för målet Investering för tillväxt och sysselsättning samt om upphävande av förordning (EG) nr 1080/2006.

4.2 Integrerade åtgärder för hållbar stadsutveckling (i tillämpliga fall)

I tillämpliga fall, det preliminära beloppet för Eruf-stödet för integrerade åtgärder för hållbar stadsutveckling, som ska genomföras i enlighet med artikel 7.2 i förordning (EU) nr 1301/2013 och det preliminära ESF-stödet till integrerade åtgärder.

Det nationella programmets mål och insatser anger ramar och prioriteringar för de insatser som ska respektive kan finansieras av Socialfonden. Inom dessa ramar och prioriteringar kan programområde 1, 2 och 3 stödja insatser för hållbar stadsutveckling.

Regionala initiativ till hållbar stadsutveckling är exempel på sammanhang där medel ur Socialfonden och Regionalfonden[1] kan samordnas i syfte att förstärka mervärdet av satsade fondmedel. Sådana initiativ bör beröras i de regionala handlingsplanerna för Socialfonden.

Hållbar stadsutveckling handlar om att tillvarata de resurser och den utvecklingspotential som städerna har att erbjuda. Samspelet mellan stad och landsbygd kan också vara viktigt i detta sammanhang. De står i ett beroendeförhållande till varandra och en dynamisk relation mellan dem är en förutsättning för en hållbar stads- och samhällsutveckling.

[1] Ibid.

Tabell 20: Integrerade åtgärder för hållbar stadsutveckling – preliminära belopp för Eruf- och ESF-stöd

Fond	Eruf- och ESF-stöd (preliminärt) (i euro)	Proportion av det totala anslaget från fonden till programmet
TOTALT ERUF+ESF	**0,00**	**0,00%**

4.3 Integrerade territoriella investeringar (ITI) (i tillämpliga fall)
Tillvägagångssättet vid användning av integrerade territoriella investeringar (enligt definitionen i artikel 36 i förordning 1303/2013) i andra fall än dem som avses i punkt 4.2, och deras preliminära anslag från varje insatsområde.
Det nationella programmets mål och insatser anger ramar och prioriteringar för de insatser som ska respektive kan finansieras av Socialfonden. Inom dessa ramar och prioriteringar kan programområde 1, 2 och 3 stödja de insatser för hållbar stadsutveckling som nämns i avsnitt 4.2.

Tabell 21: Preliminära anslagsbelopp till andra integrerade territoriella investeringar än dem som avses i punkt 4.2 (aggregerat belopp)

Insatsområde	Fond	Preliminärt anslag (unionens stöd) (i euro)
Totalt		**0,00**

4.4 Bestämmelser för interregionala och transnationella åtgärder inom det operativa programmet, där stödmottagarna finns i mer än en medlemsstat. (i tillämpliga fall)
Många av de utmaningar som Sverige men även EU ser sträcker sig i hög grad över nationsgränserna. Det gäller såväl på nationell som på regional och lokal nivå. Det mest effektiva sättet att lösa gränsöverskridande problem är genom transnationellt samarbete. Det kan ske inom om områden som ges särskild prioritet t.ex. ungas väg in i arbetslivet och nyanländas etablering på arbetsmarknaden.

Förutom att, inom ramen för mål, prioriteringar och möjliga insatser inom ramen för socialfondsprogrammets programområde 1, 2 och 3, ta initiativ inom ramen för den av EU-kommissionen föreslagna gemensamma ramen för genomförandet av transnationellt samarbete[1], avser Sverige också möjliggöra transnationellt samarbete på andra sätt. Det senare innebär samarbete med medlemsstaterna inom ramen för Östersjöstrategin.

EU:s strategi för Östersjöregionen ger viktig vägledning för valet av insatser och bidrar till att ESI-fondernas program kan användas på ett mer målmedvetet och fokuserat sätt för att möta gemensamma utmaningar för regionen. För att programmen på ett effektivt sätt ska bidra till målen för Europa 2020-strategin och till målen i EU:s strategi för Östersjöregionen, är det nödvändigt att fokusera insatserna. I detta avsnitt beskrivs EU:s Östersjöstrategi och Socialfondens koppling till denna strategi samt förutsättningar för dess genomförande.

Syftet med EU:s strategi för Östersjöregionen, som antogs under Sveriges EU-ordförandeskap 2009, är att möta de gemensamma utmaningar som länderna i Östersjöregionen står inför i dag. Regeringens vision är att Östersjöregionen ska vara en

föregångsregion för hela EU inom en rad olika områden. Strategin har tre huvudmål: rädda havsmiljön, länka samman regionen och öka välståndet. Regeringen har i beslut[2] uppdragit åt Svenska ESF-rådet att medverka i genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen och dess handlingsplan.

En viktig framgångsfaktor för EU:s strategi för Östersjöregionen är en integrerad och samordnad flernivåstyrning mellan olika samhällssektorer genom att t.ex. både regionala och lokala aktörer i regionen deltar i arbetet. Utan en sådan integration försvåras strategins möjligheter till finansiering och strategins mål blir svårare att uppnå. Finansieringen av strategin och de åtgärder och projekt som definieras i dess handlingsplan, bygger på att resurser från alla relevanta EU-program i Östersjöregionen bidrar till dess genomförande.

[1] Guidance fiche no XXX, Transnational Cooperation under the European Social Fund. Summary of the main legal elements.

[2] A2011/3450/A.

4.5 Hur de inom programmet planerade insatserna bidrar till makroregionala strategier och havsområdesstrategier, enligt de behov för programområdet som fastställts av medlemsstaten (i tillämpliga fall) (i tillämpliga fall)
(När medlemsstaten och regionerna deltar i makroregionala strategier och havsområdesstrategier)
Företrädesvis ska projekt med relevans för EU:s Östersjöstrategi bygga på åtgärder som genomförs i samarbete mellan aktörer i flera Östersjöländer och som har ett tydligt mervärde genom samarbetet, dvs. att bättre resultat kan uppnås genom exempelvis en större kritisk massa, kunskapsutbyte eller lösningar på gemensamma problem. Kopplingen till strategins mål och åtgärder måste också vara tydlig.

Definitionen av ett projekt med relevans för EU:s Östersjöstrategi är:

- ett flaggskeppsprojekt (anges i strategins handlingsplan) eller
- projekt med en tydlig makroregional[1] påverkan som bidrar till att nå strategins mål och indikatorer och som bidrar till genomförandet av en eller flera åtgärder i handlingsplanen för EU:s Östersjöstrategi.

Exempel på modeller för urval och förberedelse av relevanta projekt som kan användas i de operativa programmen är:

- särskilda utlysningar enbart för projekt med relevans för EU:s Östersjöstrategi (flaggskepp och projekt som bidrar enligt definitionen i handlingsplanen), och

- prioritet åt projekt med relevans för EU:s Östersjöstrategi med samarbetspartners som kan samfinansieras från andra program.

Samtliga program kommer att använda någon eller flera av de metoder som redovisas nedan:

- urvalskriterier för projekt med relevans för EU:s Östersjöstrategi,
- möjligheten att medfinansiera gränsöverskridande insatser,
- identifiera potentiella samarbetsområden och partners i Östersjöregionen i programdokumentet,
- allokera medel för insatsområden eller projekt som är i linje med EU:s Östersjöstrategi (enligt def. i handlingsplanen), eller
- specificera åtaganden kopplade till EU:s Östersjöstrategi i programdokumentet.

EU:s Östersjöstrategi samt annan transnationell verksamhet

Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 ska medlemsstaterna under denna programperiod stödja samarbete över gränserna i syfte att främja ömsesidigt lärande och därigenom öka de ESF-stödda insatsernas verkan. Medlemsstaterna kan välja teman för samarbete över gränserna från en förteckning som har föreslagits av EU-kommissionen och godkänts av ESF-kommittén.

Medlemsstaterna kan vidare välja teman för samarbete över gränserna från en förteckning som har föreslagits av EU-kommissionen och godkänts av ESF-kommittén.

Svenska ESF-rådet ska under programperioden 2014–2020 vidareutveckla det transnationella samarbetet mellan projekt finansierade av Socialfonden i medlemsstaterna, med särskilt fokus på EU:s Östersjöstrategi, och på så sätt bidra till att strategins målsättningar uppnås.

Genom Östersjöprojektet[2] som initierades under programperioden 2007–2013, kommer Sverige tillsammans med övriga medlemsstater i regionen att utveckla en god beredskap för att möta dessa utmaningar. Gemensamma tematiska och samordnade utlysningar, analyser och validering av projekt och ett nära samarbete med de myndigheter, organisationer och experter som koordinerar relevanta prioritetsområden i EU:s Östersjöstrategi är centrala inslag i detta arbete.

Projektet syftar till att stimulera det transnationella samarbetet i Östersjöregionen, stärka den sociala dimensionen i EU:s Östersjöstrategi och bidra till en ökad komplementaritet mellan olika EU-program, allt i syfte att optimera mervärdet av det gränsöverskridande samarbetet.

[1] Med makroregion avses ett gränsöverskridande territorium som delar ett antal förutsättningar och utmaningar som kan hanteras bättre i ett samarbete mellan de berörda staterna, regionerna och andra aktörer.

[2] BSN-ESF, Baltic Sea Network – ESF.

5. SÄRSKILDA BEHOV I GEOGRAFISKA OMRÅDEN MED STÖRST FATTIGDOM ELLER HOS MÅLGRUPPER SOM ÄR SÄRSKILT UTSATTA FÖR DISKRIMINERING ELLER SOCIAL UTESTÄNGNING (i tillämpliga fall)

5.1 Geografiska områden med störst fattigdom eller målgrupper som är särskilt utsatta för diskriminering eller social utestängning

I avsnitt 5 ska i tillämpliga fall en redovisning av särskilda geografiska områden med relativt hög fattigdom eller målgrupper som är särskilt utsatta för diskriminering eller utestängning ske. Några sådana geografiska områden har inte pekats ut i socialfondsprogrammet, och så ej heller andra målgrupper utöver programmets prioriterade målgrupper. Istället syftar avsnitt 5 till att fungera som ett komplement till beskrivningen av programområde 2 i avsnitt 2 genom att ge en kompletterande beskrivning av vilka utmaningar som föranleder de prioriterade grupper som valts för programområde 2.

Specifika behov och utmaningar som kommer att prioriteras på regional nivå ska beskrivas i de regionala handlingsplanerna. Identifiering av t.ex. särskilt utsatta geografiska områden kan då komma ske. Avsikten är att den regionala analysen av behov och utmaningar bl.a. ska fungera som en koppling mellan Socialfondens regionala handlingsplaner och Regionalfondens regionala program.

Ett viktigt led i den nationella politiken för varaktigt ökad sysselsättning handlar om att stärka svaga gruppers förankring på arbetsmarknaden. Detta är också i linje med den rekommendation Sverige fick inom ramen för den europeiska terminen 2013. Insatser för att främja sysselsättning, arbetskraftens rörlighet och social inkludering, sammantaget inom de olika investeringsprioriteringarna inom programområde 2, ska riktas till kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden och är unga (15–24 år), är nyanlända invandrare, är långtidsarbetslösa (mer än tolv månader), är utanför arbetsmarknaden (mer än tolv månader), har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, eller är eller har varit sjukskrivna och har behov av stöd för återgång i arbete. Närmare beskrivning av målgrupperna framgår under respektive investeringsprioritering i programområde 2.

Socialfondens insatser för de kvinnor och män som deltar i projekten ska stärka deras ställning på arbetsmarknaden och fokusera på ökade övergångar till arbete. Insatserna ska inriktas på att tillämpa, utveckla och pröva metoder som kan förstärka och utveckla den nationella arbetsmarknadspolitiken.

Arbetslösheten bland ungdomar är hög, närmare 182 000 personer eller 28 procent 2013[1]. Av dessa är dock 117 000 personer heltidsstuderande som söker arbete, t.ex. extraarbete på helger och lov. I förhållande till andra grupper utmärker sig unga arbetslösa genom en hög grad av korta arbetslöshetsperioder. Personer som saknar slutbetyg från gymnasiet har större svårigheter än andra grupper att etablera sig på arbetsmarknaden. De arbetstillfällen som inte kräver gymnasieutbildning har till stor del rationaliserats bort och allt tyder på att den utvecklingen på arbetsmarknaden kommer att fortsätta. Kvinnor och män utan gymnasiekompetens riskerar därför att hamna i långvarig arbetslöshet. Den risken är särskilt stor för ungdomar eftersom de även saknar praktisk arbetslivserfarenhet. Övergången mellan skola och arbetsliv blir därför ett kritiskt moment och det kan ta lång tid innan unga kvinnor och män får en fast förankring på arbetsmarknaden. Detta gäller i synnerhet de ungdomar som befinner sig utanför

arbetskraften och som varken studerar eller söker arbete. Inom denna grupp bör unga med funktionsnedsättning nämnas explicit då de har särskilt svårt att få fast förankring på arbetsmarknaden.

Situationen är svårast för kvinnor och män som har en utomeuropeisk bakgrund. Sysselsättningsgraden är särskilt låg bland kvinnor från länder utanför EU och insatser som bidrar till ett ökat arbetskraftsdeltagande och till en starkare ställning på arbetsmarknaden är särskilt angeläget för denna grupp. Det finns flera orsaker till varför utrikes födda ofta har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. I likhet med unga håller utrikes födda kvinnor och män som varit bosatta kort tid i Sverige på att etablera sig på arbetsmarknaden och de saknar arbetsliverfarenhet och nätverk på den svenska arbetsmarknaden. Det kan då vara svårt för arbetsgivaren att bedöma personens kompetens. Utvecklade metoder för att validera yrkeskompetens är därför av betydelse för att öka nyanlända kvinnors och mäns jobbchanser. Dessutom förekommer det diskriminering på arbetsmarknaden och insatser som kan bidra till att bredda arbetsgivares syn på kompetens är därför angelägna. Många utrikes födda har även en sammansatt problematik med arbetslöshet i kombination med ohälsa. Utrikes födda står i betydligt större utsträckning än inrikes födda utanför arbetskraften på grund av långvarig sjukdom. För att underlätta för dessa kvinnor och män att delta i arbetslivet, är det viktigt att utveckla väl fungerande former för samverkan mellan t.ex. kommunen, hälso- och sjukvården och Arbetsförmedlingen.

Arbetslösheten bland äldre personer är jämförelsevis låg, men de som drabbas riskerar ofta långa tider i arbetslöshet. Det finns flera förklaringar till äldres relativt svaga ställning på arbetsmarknaden, exempelvis högre anställningskostnader, arbetsgivarnas attityder, avtalspensionssystemets utformning och normerna för utträdet från arbetslivet.

Kvinnor och män med endast förgymnasial utbildning är en grupp som ofta har svårigheter på arbetsmarknaden. I gruppen återfinns bl.a. äldre som sökte sig till arbetsmarknaden direkt efter grundskolan och unga som har lämnat gymnasieskolan utan slutbetyg. Bland dem som invandrat på grund av skyddsbehov under de senaste åren, har många en mycket kort utbildning, och en stor andel av de ungdomar som invandrat efter att de uppnått skolåldern har stora problem att klara sin skolgång i Sverige.

Många kvinnor och män med funktionsnedsättning står långt ifrån arbetsmarknaden. Antalet arbetssökande med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga har ökat till följd av att fler personer kommit tillbaka till arbetskraften efter reformeringen av sjukförsäkringen. Det är angeläget att förbättra arbetsmarknadssituationen för denna grupp. Arbetsgivare inom såväl privat och offentlig som ideell sektor kan bidra i detta avseende. Alla ska ha möjlighet att delta i arbetslivet utifrån sina förmågor och förutsättningar. Sociala företag och ideella organisationer är viktiga aktörer i strävan att erbjuda arbetstillfällen och sysselsättning för de arbetssökande som står långt ifrån arbetsmarknaden.

[1] Källa: SCB (AKU mars 2013).

5.2 Strategi för att möta de särskilda behoven i geografiska områden med störst fattigdom eller hos målgrupper som är särskilt utsatta för diskriminering eller social utestängning samt, i tillämpliga fall, bidraget till det integrerade tillvägagångssätt som anges i partnerskapsöverenskommelsen

Av programområde 1, 2 och 3 framgår vilka insatser som stöds av det nationella programmet för Socialfonden samt vilka programmets prioriterade grupper är. Socialfondens satsningar inom ramen för programområde 1 och 2 kan där så bedöms vara relevant samordnas med initiativ som tas inom ramen för de regionala programmen för Regionalfonden. Det kan exempelvis handla om insatser som syftar till hållbar stadsutveckling, i den mån de är förenliga med det nationella programmet för Socialfondens syfte och prioriteringar. Satsningar kan vidare bidra till exempelvis genomförandet av regeringens strategi för romsk inkludering[1] och förstärka insatser kopplade till regeringens satsning URBAN 15[2].

Sådana specifika regionala och lokala satsningar kan genomföras inom ramen för Socialfondens regionala handlingsplaner. Satsningar är möjliga inom både programområde 1 och 2 och avgränsas till det nationella programmets prioriteringar och mål.

[1] Regeringens skrivelse 2011/12:56 En samordnad och långsiktig strategi för romsk inkludering 2012–2032.

[2] A2012/174/IU.

Tabell 22: Åtgärder för att möta de särskilda behoven i geografiska områden med störst fattigdom eller hos målgrupper som är särskilt utsatta för diskriminering eller social utestängning

Målgrupp/geografiskt område	Huvudsaklig typ av planerade åtgärder som ingår i det integrerade tillvägagångssättet	Prioriterat område	Fond	Regionkategori	Investeringsprioritering
Inga specifika grupper eller geografiska områden är identifierade i något av programområdena.	Enbart insatser inom ramen för programområde 1, 2 och 3	1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning	ESF	Mer utvecklade	

6. SÄRSKILDA BEHOV I OMRÅDEN MED ALLVARLIGA OCH PERMANENTA, NATURBETINGADE ELLER DEMOGRAFISKA NACKDELAR (I TILLÄMPLIGA FALL)

Sverige är ett av de mest glesbefolkade länderna inom EU. De nordiska länderna står inför mycket stora utmaningar när antalet personer i arbetsför ålder minskar, befolkningen blir allt äldre och bristen på kompetent arbetskraft ökar. Den demografiska utvecklingen med ett minskande befolkningsunderlag i många kommuner kommer att få stora konsekvenser för bl.a. tillhandahållande av kommersiell och offentlig service, infrastruktur, kompetensförsörjning, bostäder, transporter och näringslivsutveckling. Den starka könsuppdelningen på den svenska arbetsmarknaden förstärker utmaningarna som följer av den demografiska utvecklingen.

Sammanfattningsvis handlar om det om följande utmaningar.

- Urholkad skattebas då allt färre i arbetskraften ska försörja allt fler utanför arbetskraften. Det kan medföra lokala och regionala problem att finansiera t.ex. skola, vård och omsorg, även om det kommunala utjämningssystemet är tänkt att hantera detta.
- Brist på arbetskraft med relevant kompetens inom offentliga välfärdstjänster som sjukvård och äldreomsorg.
- Arbetskraftsbrist inom det privata näringslivet, särskilt vissa yrkesgrupper.

Demografiskt betingade utmaningar och möjligheter hanteras inom ramen för de åtta regionalfondsprogrammen. Det finns ett behov av att se arbetsmarknadsregioner som funktionella geografiska enheter i stället för mindre inbördes konkurrerande delar. Fondsamverkan mellan Socialfonden och Regionalfonden[1] är angelägen avseende sådana arbetsmarknadsrelaterade utmaningar.

Satsningar i olika geografiska områden kan ske inom ramen för socialfondsprogrammets mål, prioriteringar och avgränsningar och vara kopplade till de behov och förutsättningar som råder lokalt, regionalt och nationellt. Av avsnitt 2 framgår att insatser och projekt som bidrar till att förändra den könssegregerade arbetsmarknaden bör prioriteras, liksom andra insatser som föreslås med hänvisning till den demografiska utvecklingen på arbetsmarknaden.

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1301/2013.

7. MYNDIGHETER OCH ORGAN MED ANSVAR FÖR FÖRVALTNING, KONTROLL OCH REVISION SAMT RELEVANTA PARTERS ROLL

7.1 Relevanta myndigheter och organ

Tabell 23: Relevanta myndigheter och organ

Myndighet/organ	Namn på myndigheten/organet samt avdelning eller enhet	Namn på chef för myndigheten eller organet (befattning eller tjänst)	Adress	E-post
Förvaltningsmyndighet	Rådet för Europeiska socialfonden (Svenska ESF-rådet)	Generaldirektören		lars.loow@esf.se
Attesterande myndighet	Attesterande myndigheten vid Svenska ESF-rådet	Chef för attesterande myndighet		Paivi.kauppi@esf.se
Revisionsmyndighet	Ekonomistyrningsverket	Chef för avdelningen för EU-revision		ulrika.bergelv@esv.se
Organ till vilket kommissionen kommer att göra utbetalningar	Riksgälden	Hans Lindblad		hans.lindblad@riksgalden.se

7.2 De relevanta parternas engagemang

7.2.1 Åtgärder som vidtagits för att engagera parterna i utformningen av det operativa programmet och parternas roll i genomförandet, övervakningen och utvärderingen av programmet

För att genomföra Europa 2020-strategin och uppnå dess centrala mål om smart, hållbar och inkluderande tillväxt för alla, krävs aktiv medverkan av berörda nationella, regionala och lokala aktörer. Det är särskilt viktigt att arbetsmarknadens parter deltar. Enligt Europaparlamentets och rådet förordning (EU) nr 1303/2013) ska medlemsstaterna organisera ett brett partnerskap inför utarbetandet och genomförandet av partnerskapsöverenskommelse och operativa program. I partnerskapet ska ingå företrädare för berörda regionala, lokala tillväxtansvariga och berörda myndigheter, näringslivets och arbetsmarknadens parter och organisationer, företrädare för civilsamhället, även miljöorganisationer, icke-statliga organisationer och organisationer som arbetar för icke-diskriminering och jämställdhet.

Parternas faktiska delaktighet är av avgörande betydelse under genomförande, övervakning och utvärdering av det nationella programmet. Parternas delaktighet säkerställs bl.a. genom att de är representerade i de regionala strukturfondspartnerskapen och i övervakningskommittén för det nationella programmet för Socialfonden.

Programförberedelserna

Inriktning, prioriteringar och förutsättningar för genomförande av det nationella programmet har utformats parallellt med framtagandet av regeringens förslag till partnerskapsöverenskommelse mellan Sverige och EU-kommissionen. Under utarbetandet programförslaget har en dialog förts med företrädare för berörda myndigheter, arbetsmarknadens parter, näringslivet, nationella och regionala organisationer, politiska företrädare och berörda organisationer inom den ideella sektorn. Skrivelser har inkommit till Arbetsmarknadsdepartementet från bl.a. regionalt tillväxtansvariga och andra politiska företrädare på regional och lokal nivå, arbetsmarknadens parter och ideella organisationer.

Den externa dialogen har bl.a. omfattat tre regionala framtidsdialogmöten som syftat till att tillvarata erfarenheter från föregående programperiod och att få in synpunkter på Socialfondens framtida inriktning. Resultatet av de tre framtidsdialogerna har sammanställts i en rapport.[1] Arbetsmarknadens parter, berörda myndigheter, företrädare för berörda ideella organisationer samt ordföranden i de regionala strukturfondspartnerskapen (senare ersatta av företrädare för de åtta regionalt tillväxtansvariga) har även bjudits in att medverka i arbetsgrupper för en fortsatt diskussion om Socialfondens inriktning, se bilaga 12.3.

Samma aktörer har även bjudits in till dialog inom ramen för framtagandet av partnerskapsöverenskommelsen. De externa arbetsgrupperna har bidragit med synpunkter under viktiga delar av programförberedelserna. Det har framför allt skett i samband med val av inriktning och prioriteringar för Socialfonden och i diskussion om valda delar av utkast till programförslaget. De investeringsprioriteringar som är valda för 2014–2020[2] har varit frekventa bland de förslag som lämnats i samband med den externa dialogen.

[1]C. Åberg, E. Jakobsson och H. Uliczka (2012). *Arbetsmarknadsdepartementets regionala framtidsdialoger om socialfonden. Synpunkter från workshop 1 och 2*. APeL Forskning och utveckling AB.

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1304/2013.

Nationella och regionala satsningar De regionala handlingsplanerna liksom den nationella handlingsplanen är formellt styrande dokument och ska fastställas inom ramen för programmet efter det att programmet har godkänts av EU-kommissionen. Svenska ESF-rådet beslutar om struktur för handlingsplanerna efter samråd med berörda aktörer, t.ex. arbetsmarknadens parter och regionalt tillväxtansvariga. Övervakningskommittén ska säkerställa att handlingsplanerna överensstämmer med programmets mål, prioriteringar och ramar, och sedan fastställa dessa. Övervakningskommittén beskrivs längre fram i avsnitt 7.

Arbetsförmedlingen

Socialfondens projekt ska förstärka och utveckla den nationella arbetsmarknadspolitiken. Arbetsförmedlingens aktiva medverkan i Socialfonden är därför av stor betydelse för

möjligheterna att ta tillvara och tillämpa erfarenheter och resultat. Detta gäller såväl regionala som nationella satsningar. För att säkerställa att användningen av fondmedlen bidrar till att förstärka och utveckla den nationella arbetsmarknadspolitiken, är samverkan mellan Svenska ESF-rådet och Arbetsförmedlingen viktig.

Regionala handlingsplaner

De regionala handlingsplanerna ska bygga på analys med regional inriktning och fokus och ange den regionala anpassningen till programmet och de regionala prioriteringarna för utlysning av programmedel. Det regionala inflytandet i handlingsplanerna ska säkerställa att den regionala och lokala arbetsmarknadens behov samt kunskap om regionens framtida utveckling beaktas.

Samtliga regionala handlingsplaner ska omfatta de regionala medlen i programområde 1 och 2 med fokus på de problem, behov och möjligheter som den regionala analysen visar är de mest angelägna att koncentrera stödet till. Handlingsplanerna för Mellersta Norrland, Norra Mellansverige och Skåne-Blekinge ska dessutom omfatta de regionala medlen i programområde 3.

Handlingsplanen bör underlätta och bidra till styrningen av en regions samordning av satsningar mellan Socialfonden och Regionalfonden, men även, där så är relevant, till Landsbygdsfonden, Havs- och fiskerifonden, Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Erasmus+ och Kreativa Europa.

Regionalt tillväxtansvariga

Regeringen avser att uppdra åt eller erbjuda de länsstyrelser, landsting, kommuner och samverkansorgan med regionalt tillväxtansvar i respektive region, att utarbeta förslag till regionala handlingsplaner i de åtta geografiska områden som det nationella socialfondsprogrammet och de åtta regionala strukturfondsprogrammen omfattar. Detta arbete ska ske i nära samråd med Svenska ESF-rådet.

Regeringen avser dessutom att uppdra åt eller erbjuda länsstyrelser, samverkansorgan och landsting som tidigare samordnat framtagandet av regionala analysunderlag som underlag för framtagande av förslag till program för Socialfonden,[1] att för respektive geografiskt programområde samordna framtagandet av förslagen till regionala handlingsplaner.

Det nationella programmet med dess mål, prioriteringar och avgränsningar ska tillsammans med strategierna för länens utveckling utgöra utgångspunkter för de regionala handlingsplanerna. Dessa ska utarbetas i brett partnerskap i syfte att stärka förutsättningarna för programmets genomslag vad gäller effekter på tillväxt och sysselsättning i landet. De regionalt tillväxtansvariga ansvarar för att förslag till regionala handlingsplaner förankras brett i regionerna. Handlingsplanerna ska förankras med företrädare för arbetsmarknadens parter, berörda myndigheter, de regionala kompetensplattformarna och berörda ideella organisationer. På så sätt läggs en stabil

grund för delaktighet i programgenomförandet och säkerställs att kunskaper av vikt för programgenomförandet och regionens utveckling tas till vara.

Förslag till regionala handlingsplaner ska lämnas till Svenska ESF-rådet som ska inhämta synpunkter från berörda nationella aktörer, däribland företrädare för arbetsmarknadens parter, Arbetsförmedlingen, Tillväxtverket, Försäkringskassan och Statens Skolverk. Övervakningskommittén ska säkerställa att de regionala handlingsplanerna överensstämmer med programmets mål, ramar och intentioner, och därefter fastställa dem.

Arbetsformer och samverkan

I de regionala handlingsplanerna ska förutsättningarna för samordning mellan Socialfonden och Regionalfonden beskrivas. Svenska ESF-rådet ska bidra till att handlingsplanerna ligger i linje med programmet och klargöra vilka förutsättningar och formella krav som gäller. Koordinering av fonder beskrivs i avsnitt 8.

De regionala handlingsplanerna ska följas upp regelbundet av strukturfondspartnerskapen i samråd med Svenska ESF-rådet och vid behov revideras. Förslag till revideringar av handlingsplanerna, inom ramen för programmets mål, prioriteringar och avgränsningar, ska fastställas av övervakningskommittén.

Regionala satsningar

Satsningar med regionala medel ska göras med utgångspunkt i den regionala handlingsplanen. När förvaltande myndighet ska göra en utlysning med regionala medel, ska samråd om de utlysningsspecifika kriterierna ske med relevant strukturfondspartnerskap innan utlysningen publiceras. Svenska ESF-rådet fattar beslut om satsningar med regionala medel.

Svenska ESF-rådet ska i sin beredning av inkomna ansökningar vid behov rådgöra med regional och nationell expertis i sakfrågor och om den regionala behovsanalysen för att säkerställa ett väl förankrat beslutsunderlag.

Nationell handlingsplan

Som ett led i att Socialfonden ska användas till att förstärka och utveckla den nationella arbetsmarknadspolitiken, ansvarar Svenska ESF-rådet för att en nationell handlingsplan tas fram som anger övergripande prioriteringar för användningen av de nationella medlen. Den nationella handlingsplanen ska fungera som en bro mellan programmet och de nationella satsningar som görs och vara förankrad bland berörda nationella aktörer. Vid behov kan myndigheten välja att ta fram en separat nationell handlingsplan för de nationella medlen i programområde 3.

Socialfondens resurser fördelas i större utsträckning än tidigare på nationell nivå i syfte att möjliggöra fler nationella riktade satsningar på kompetensförsörjning och ökade övergångar till arbete, och därmed ökat utrymme för nationella prioriteringar. De nationella medlen kan även ge utrymme för särskilda insatser för att hantera regionala eller lokala obalanser som kan uppstå på arbetsmarknaden under programperioden.

Nationella satsningar kan omfatta hela, en eller flera delar av landet beroende på syftet med satsningen. Det innebär ofta samverkan mellan nationella aktörer, såsom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Sveriges Kommuner och Landsting, arbetsmarknadens parter och organisationer, branschförbund samt regionala och lokala företrädare, såsom kommuner och regionförbund.

Handlingsplanen bör utformas efter samråd med berörda aktörer, som t.ex. företrädare för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Statens skolverk, Tillväxtverket, Myndigheten för yrkeshögskolan, arbetsmarknadens parter, Sveriges kommuner och landsting, de regionalt tillväxtansvariga som har fått i uppdrag att samordna framtagandet av de regionala handlingsplanerna samt berörda ideella aktörer. Övervakningskommittén ska säkerställa att den nationella handlingsplanen överensstämmer med programmets mål, ramar och intentioner, och därefter fastställa den.

Det är viktigt att resultat av tidigare insatser analyseras på ett systematiskt sätt för att kunna ligga till grund för beslut om kommande satsningar och därigenom öka nyttan av fondprojektens erfarenheter i samband med satsningar inom Socialfonden. Svenska ESF-rådet ska vid behov samråda med Arbetsförmedlingen, arbetsmarknadens parter, Sveriges kommuner och landsting, Försäkringskassan och andra berörda aktörer inför kommande satsningar med nationella medel utifrån den nationella handlingsplanen. Svenska ESF-rådet beslutar om satsningar med nationella medel. Svenska ESF-rådet ska i sin beredning av inkomna ansökningar, vid behov, rådgöra med berörda aktörer.

De nationella medlen ska användas till insatser som genomförs på nationell, regional eller lokal nivå, och kan även komplettera satsningar som görs med regionala ESF-medel. De nationella medlen ska även användas för utvärderingar, analyser och spridning av resultat i syfte att bidra till ett bättre genomslag för programmets resultat. Därtill kan medlen användas för att finansiera stödverksamhet för att effektivisera programgenomförandet. Vidare ska Arbetsförmedlingens strukturfondsfinansierade Eures-verksamhet finansieras med de nationella medlen. Regeringen kan under programperioden genom uppdrag till Svenska ESF-rådet komma att ange närmare inriktning på kommande utlysningar inom ramen för programmet.

[1] N2013/571/RT.

Övervakningskommittén

Övervakningskommittén ska bestå av företrädare för berörda myndigheter, arbetsmarknadens organisationer, den regionala nivån, ideell sektor och andra berörda organisationer. Ordförande är företrädare för regeringen. EU-kommissionen ska delta i övervakningskommitténs arbete i egenskap av rådgivare.

Övervakningskommitténs uppgifter är att:

- fastställa de regionala handlingsplanerna respektive den nationella handlingsplanen,
- besluta om modell för fördelning av regionala programmedel efter förslag från Svenska ESF-rådet,
- granska genomförandet av programmet och framstegen när det gäller att uppnå programmets mål. Vid granskningen ska kommittén ta hänsyn till ekonomiska uppgifter och allmänna och programspecifika indikatorer, inklusive förändringar i resultatindikatorerna och framsteg i riktning mot kvantifierade målvärden och de delmål som anges i resultatramarna,
- undersöka frågor som påverkar programmets resultat,
- avge ett yttrande om ändringar av programmet som föreslås av förvaltningsmyndigheten, och
- utfärda rekommendationer till förvaltningsmyndigheten om genomförandet och utvärderingen av programmet och övervaka åtgärder som vidtas till följd av rekommendationerna.

De regionala strukturfondspartnerskapen och det nationella programmet för Socialfonden

För att säkerställa ett regionalt inflytande över genomförandet av programmet har ett gemensamt strukturfondspartnerskap bildats inom det geografiska området för varje regionalt strukturfondsprogram och motsvarande regionala handlingsplan för Socialfonden. Strukturfondspartnerskapens uppgift fastställs i lagen (2007:459) om strukturfondspartnerskap. Strukturfondspartnerskapet har till uppgift att prioritera mellan projektansökningar som godkänts av den förvaltande myndigheten.

Ansökningar ska lämnas till förvaltande myndighet som ansvarar för beredning och beslut om stöd. Innan beslut om stöd fattas ska förvaltande myndighet föredra beslutsunderlag och övrigt underlag för partnerskapet, och stöd får endast beviljas i enlighet med partnerskapets prioriteringar.

7.2.2 Samlade bidrag (för ESF, i tillämpliga fall)
Av det gemensamma ramverket för ESI-fonderna[1] framgår att det är möjligt att i operativa program för Socialfonden avsätta en viss del av programmedlen till särskilda satsningar i form av kapacitetsbyggande för arbetsmarknadens parter och den sociala ekonomin. Denna möjlighet kommer inte att användas. Däremot omfattas dessa aktörer av programmets prioriteringar och den tonvikt som programmet lägger vid vikten av samverkan mellan relevanta aktörer för att insatserna ska bidra till programmets mål.

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013.

7.2.3 Anslag till kapacitetsbyggande (för ESF, i tillämpliga fall)

8. SAMORDNING MELLAN FONDERNA, EJFLU, EHFF OCH ANDRA FINANSIERINGSINSTRUMENT PÅ UNIONSNIVÅ OCH NATIONELL NIVÅ SAMT EIB

Mekanismerna för att säkerställa samordningen mellan fonderna, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu), Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) och andra finansieringsinstrument på unionsnivå och nationell nivå samt EIB, med beaktande av de relevanta bestämmelserna i den gemensamma strategiska ramen.
Utgångspunkten för koordinering av ESI-fonderna är vikten av att samordna olika politikområden och att se till att insatserna kompletterar varandra där så är relevant. För ett effektivt genomförande av de fyra ESI-fonderna krävs en väl fungerande dialog och samordning mellan nationell, regional och lokal nivå. De kommande årens utvecklingsarbete kommer att bedrivas bl.a. i form av regionala handlingsplaner och program som med lokal och regional utgångspunkt genomförs i samspel med nationell och europeisk nivå. ESI-fonderna var för sig, men framför allt sammantaget, utgör en betydande möjlighet för Sverige att investera för en smart, hållbar och inkluderande tillväxt.

8.1 Beskrivning av åtgärder för att säkerställa samordning mellan ESI-fonderna och med unionens och nationella finansieringsinstrument.

De prioriteringar och möjliga insatser, som framgår av det nationella programmet för Socialfonden inom ramen för de tematiska målen 8, 9 och 10, kan bidra till viktiga prioriteringar inom andra ESI-fonder. Det sker framför allt genom satsningar som främjar små och medelstora företags tillgång till efterfrågad kompetens av betydelse för såväl konkurrenskraft som för ett hållbart arbetsliv. Tillämpningen av den horisontella principen om hållbar utveckling i ett projekt kan bidra till uppfyllande av tematiskt mål 4 på så sätt att Socialfondens insatser för ökad sysselsättning och tillväxt kan kombineras med ett miljöperspektiv, med särskilt fokus på förebyggande av och anpassning till klimatförändringarna. Denna möjlighet innebär att stöd kan ges till insatser för kompetensutveckling och kompetensförsörjning som underlättar övergången till en koldioxidsnål ekonomi och framväxten av nya gröna jobb.

Koordineringsmekanismer på nationell och regional nivå mellan berörda myndigheter som är ansvariga för programgenomförandet

Krav på ökad fondsamordning i nästa programperiod kommer att innebära ökad samordning mellan de förvaltande myndigheterna Svenska ESF-rådet, Tillväxtverket och Statens Jordbruksverk inom en rad områden. De tre ansvariga myndigheternas samordningsansvar har därför formaliserats i ett regeringsuppdrag december 2013 med syfte att stärka kapaciteten gemensamt. [1] På sikt bör detta leda till en effektivare och mer samordnad förvaltning.

Exempel på sådana områden kan vara;

- gemensam webbportal,

- förenklingar,
- bedrägerier och oegentligheter,
- horisontella kriterier,
- insatser rörande EU:s strategi för Östersjöregionen,
- gemensamma utbildningar,
- gemensamma processtöd för horisontella kriterier,
- it-utveckling,
- återföring av resultat och erfarenhet från projekt, d.v.s. lärande, eller
- gemensamt metodarbete, uppföljning och utvärdering.

8.2 En beskrivning av villkoren för samordning av ESI-fonderna med andra EU- och nationella finansieringsinstrument och EIB

Under perioden 2014-2020 kommer ESI-fonderna att verka tillsammans med andra Europeiska initiativ för att nå målen i Europa 2020-strategin, bl.a. Regionalfonden, EU:s strategi för Östersjöområde, Europeiska unionens program för sysselsättning och social innovation, Kreativa Europa, Erasmus +, Asyl-, migrations- och integrationsfonden.

Regionalfonden

Specifika behov och utmaningar som kommer att prioriteras på regional nivå ska beskrivas i de regionala handlingsplanerna för Socialfonden. Identifiering av t.ex. särskilt utsatta geografiska områden kan då komma ske. Avsikten är att den regionala analysen av behov och utmaningar bl.a. ska fungera som en koppling mellan Socialfondens regionala handlingsplaner och Regionalfondens regionala program. Socialfonden möjliggör t.ex. genom programområde 1 satsningar på kompetensutveckling som svarar mot de utmaningar små och medelstora företag möteri sin övergång till en koldioxidsnål ekonomi. Sådana satsningar kan kombineras med insatser inom Regionalfonden[2] på samma tema. Ett annat exempel på område för samordning mellan Socialfonden och Regionalfonden är olika satsningar på hållbar stadsutveckling, liksom insatser med koppling till EU:s strategi för Östersjöregionen.

Kreativa Europa

EU:s kultur- och medieprogram Kreativa Europa[3] har bl.a. som allmänt mål att stärka de europeiska kulturella och kreativa sektorernas konkurrenskraft, smart tillväxt och hållbar tillväxt för alla. Programmet pekar bl.a. på möjligheter och behov av enhetlighet och kopplingar till annan relevant unionsfinansiering, såsom Regionalfonden och Socialfonden samt forsknings- och innovationsprogrammen. Det är därför angeläget att nyttja kulturens betydelse och potential i det svenska regionala tillväxtarbetet. Metoder och arbetssätt som utvecklats inom programmet Kreativa Europa skulle, i de delar som

ryms inom Socialfondens mål och prioriteringar, kunna tillämpas i större skala inom ramen för Socialfonden.

Erasmus+

På EU-nivå finns det nya programmet Erasmus+[4] som ska främja internationellt samarbete kring utbildning, ungdom och sport. Programmet har en mycket bred målgrupp och riktar sig till aktörer inom alla nivåer och alla former av utbildning samt ungdomsarbete. Genom att ge unga möjligheten att förbättra sina kunskaper och färdigheter genom utlandsvistelser, kommer Erasmus+ också att vara en del i arbetet mot ungdomsarbetslösheten. Enskilda personer kommer att beviljas bidrag genom Erasmus+, men programmet kommer även att stödja partnerskap som ska underlätta övergången från utbildning till arbetsliv och reformer för att modernisera och förbättra utbildningskvaliteten i EU-länderna."

Bland de prioriterade målgrupperna i socialfondsprogrammet hör bl.a. unga arbetslösa och unga som varken arbetar eller studerar. Insatser kan exempelvis syfta till att förebygga ungdomsarbetslöshet och underlätta övergången skola-arbetsliv genom att stärka de grundläggande kunskaperna hos målgruppen och genom att utveckla metoder och arbetssätt som syftar till att förstärka de grundläggande kunskaperna hos målgruppen. Andra insatser kan t.ex. vara att stärka yrkesutbildningens kvalitet och attraktionskraft.

Programmet Erasmus+ ger stöd för insatser och projektverksamheter till institutioner som bedriver eller är huvudmän för utbildning. Socialfondsprogrammet ger exempelvis möjlighet till nationella initiativ för att utveckla kvalitet och metoder på ett övergripande plan inom utbildningssystemet, t.ex. genom samverkan mellan olika aktörer, i syfte att stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv. De två programmens olika struktur öppnar för möjligheten att via Socialfonden stödja nationella insatser som behöver göras för att öka yrkesutbildningens kvalitet och attraktionskraft samt förstärka kopplingen mellan yrkesutbildning och arbetsliv. Metoder och arbetssätt som utvecklats inom Socialfonden skulle, i de delar som ryms inom Erasmus+ mål och prioriteringar, kunna tillämpas i större skala inom ramen för utbildningsprogrammet, t.ex. initiativ som rör unga som riskerar att avbryta gymnasieskolan. Ansvarig förvaltande myndighet för Erasmus+ meddelar efter respektive ansökningsomgång ESF-rådet vilka organisationer och skolor som beviljats stöd från Erasmus+ programmen.

Asyl-, migrations- och integrationsfonden

Den nya Asyl, migrations- och integrationsfonden 2014–2020[5] kommer att möjliggöra finansiering av integrationsinsatser för en bred målgrupp av lagligt bosatta tredjelandsmedborgare. Det gäller bl.a. förberedande insatser före avresa, lokala och regionala åtgärder som språkutbildning och arbetsförberedande insatser och

kapacitetshöjande åtgärder för organisationer som främjar integrationen. Fonden kompletterar Socialfonden vad gäller insatser som rör gruppen nyanlända invandrare. Det innebär att metoder för till exempel språkinlärning, samhällsorientering och arbetsförberedande åtgärder som utvecklats inom asyl-, migrations- och integrationsfonden skulle, i de delar som ryms inom Socialfondens mål och prioriteringar, kunna tillämpas i större skala inom ramen för Socialfonden.

Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (Fead)

Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt[6], Fead, syftar bl.a. till att stödja åtgärder för social delaktighet i syfte att se till att de personer som har det sämst ställt integreras i samhället.[7] Målgruppen för Fead är socialt och ekonomiskt utsatta personer som vanligtvis inte kan erhålla stöd och hjälp enligt socialtjänstlagen, dvs. personer som saknar uppehållstillstånd och/eller uppehållsrätt i landet. Åtgärder för att öka den sociala delaktigheten hos målgruppen kan bl.a. handla om samhällsorienterande insatser, insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa.

Socialfonden ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad och en varaktigt ökad sysselsättning på lång sikt. Nyanlända invandrare är en av socialfondsprogrammets prioriterade målgrupper. Som nyanländ invandrare avses i socialfondsprogrammet främst nyanlända med uppehållstillstånd som flykting och andra skyddsbehövande, anhöriginvandrare, samt tredjelandsmedborgare som fått uppehållskort i egenskap av familjemedlem till en EES-medborgare. Avsikten är att målgruppen för socialfondsprogrammet här ska motsvara de målgrupper som omfattas av insatser inom arbetsmarknadspolitiken för nyanlända. Socialfondsprogrammet och programmet för Fead har olika målgrupper och därmed finns en komplementaritet mellan Fead och Socialfonden.

Socialfondens möjlighet till transnationella projekt och nätverkande och samverkan på europeisk nivå kan ge kunskaper och erfarenheter som även kan vara till nytta för projekt inom Fead.

Europeiska unionens program för sysselsättning och social innovation (EaSI)

En av de tre delarna i Programmet för sysselsättning och social innovation (EaSI) avser verksamheten inom Euresnätverket, nätverket för samarbete mellan EU-kommissionen och de offentliga arbetsförmedlingarna i EES-länderna (EU-länderna och Norge, Island och Liechtenstein) och Schweiz, samt andra partnerorganisationer. Programdelen Eures kommer att kunna stödja viss verksamhet inom Euresnätverket, t.ex. horisontella Euresaktiviteter såsom insatser för att säkra Eures-nätverket kompetens och utveckla Euresportalen, men även riktade rörlighetsprogram och gränsöverskridande samarbeten. När det gäller andra Euresrelaterade aktiviteter kommer dessa inte längre att finansieras genom särskilt avsatta medel för Euresveksamheten inom EU-budgeten såsom har skett

tidigare, utan medlemsländerna är hänvisade till att finansiera dessa nationellt eller genom Socialfonden.

Euresaktiviteter inom rekrytering och platsförmedling och därmed sammanhängande informations-, rådgivnings- och vägledningstjänster för att stödja arbetstagares geografiska rörlighet över gränserna ska stödjas genom Socialfondsprogrammets programområde 2. Målgruppen för insatserna omfattar alla arbetssökande. Arbetsförmedlingen är som tidigare år den aktör som ansvarar för Eures i Sverige och Euresverksamheten är en integrerad del av Arbetsförmedlingens verksamhet.

Programmet för landsbygdsfonden

Inom landsbygdsprogrammet finns insatser för kompetensutveckling för företagare och anställda. Huvuddelen av insatserna riktas mot företag inom lantbruket och till övervägande del ska insatserna bidra till förbättring av miljön. Insatser som inte riktas till lantbrukets företag går huvudsakligen till att stärka andra landsbygdsföretags utvecklingspotential.

Socialfondsprogrammet är inriktat på kompetensutveckling av sysselsatta och ökade övergångar till arbete för personer som står långt från arbetsmarknaden. Inom ramen för programmets mål kan insatserna även bidra till att underlätta övergången till en koldioxidsnål ekonomi genom framväxten av nya, gröna jobb. Det kan ske t.ex. genom att personer som står långt från arbetsmarknaden får kompetensutveckling med en sådan miljöinriktning. Sådana insatser kan t.ex. kombineras med insatser inom landsbygdsprogrammet som fokuserar på utveckling av metoder, arbetssätt för en förbättrad miljö, och på så sätt matcha arbetssökande med arbetsgivares efterfrågan på kompetens.

[1] N/2013/5563/RT.

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1301/2013.

[3] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1295/2013.

[4] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1288/2013.

[5] Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 13 mars 2014 om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av asyl- och migrationsfonden (COM(2011)0751 – C7-0443/2011 – 2011/0366(COD)).

[6] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014 av den 11 mars 2014 om fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt.

[7] Ibid.

9. FÖRHANDSVILLKOR

9.1 Förhandsvillkor

Uppgifter om bedömningen av förhandsvillkorens relevans och av hur de har uppfyllts (frivilligt)

Tabell 24: Tillämpliga förhandsvillkor samt en bedömning av deras uppfyllande

Förhandsvillkor	Insatsområden som förhandsvillkoret gäller	Förhandsvillkoret uppfyllt (ja/nej/delvis)
T.08.1 - Aktiv arbetsmarknadspolitik utformas och genomförs enligt sysselsättningsriktlinjerna	2 - Programområde 2 Ökade övergångar till arbete	Ja
T.08.6 - Sysselsättningsinitiativet för unga: Det finns en strategisk ram för främjande av ungdomssysselsättning, inklusive genom att genomföra ungdomsgarantin.	3 - Programområde 3 Sysselsättningsinitiativet för unga	Ja
T.09.1 - En nationell strategisk ram för fattigdomsminskning som syftar till aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden enligt sysselsättningsriktlinjerna.	2 - Programområde 2 Ökade övergångar till arbete	Ja
T.10.3 - Livslångt lärande: Det finns en nationell och/eller regional strategisk ram för livslångt lärande inom gränserna för artikel 165 i EUF-fördraget.	1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning	Ja
T.10.4 - Yrkesutbildning: Det finns en nationell eller regional strategisk ram för att öka kvaliteten och effektiviteten i yrkesutbildning inom gränserna för artikel 165 i EUF-fördraget.	1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning	Ja
G.1 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av unionens lagstiftning och politik mot diskriminering inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning	Ja
G.2 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av unionens lagstiftning och politik om jämställdhet inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning	Ja
G.3 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionshinder inom området europeiska struktur- och investeringsfonder i enlighet med rådets beslut 2010/48/EG.	1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning	Ja
G.4 - Befintliga bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens lagstiftning om offentlig upphandling inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning	Ja
G.5 - Det finns bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens regler för statligt stöd inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning	Ja
G.6 - Det finns bestämmelser för ett effektivt genomförande av EU:s miljölagstiftning när det gäller miljökonsekvensbeskrivningar och strategiska miljöbedömningar.	1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning	Ja
G.7 - Det finns ett statistiksystem som räcker till för utvärderingar av programmens effektivitet och genomslag. Det finns ett system av resultatindikatorer för att välja ut de åtgärder som mest effektivt bidrar till de önskade resultaten, att mäta framstegen mot resultaten och bedöma genomslaget.	1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning	Ja

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
T.08.1 - Aktiv arbetsmarknadspolitik utformas och genomförs enligt sysselsättningsriktlinjerna	1 - Arbetsmarknadstjänsterna kan tillhandahålla och tillhandahåller faktiskt individanpassade tjänster och aktiva och förebyggande arbetsmarknadsåtgärder i ett tidigt skede, som är öppna för alla arbetssökande men inriktas på personer som är särskilt utsatta för social utestängning, inklusive marginaliserade befolkningsgrupper.	Ja	2§ Förordning (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Forordning-20071030-med-ins_sfs-2007-1030/	Arbetsförmedlingen ska verka för att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt genom att 1. effektivt sammanföra dem som söker arbete med dem som söker arbetskraft, 2. prioritera dem som befinner sig långt från arbetsmarknaden, samt 3. bidra till att stadigvarande öka sysselsättningen på lång sikt.
T.08.1 - Aktiv arbetsmarknadspolitik utformas och genomförs enligt sysselsättningsriktlinjerna	2 - Arbetsmarknadstjänsterna kan tillhandahålla och tillhandahåller faktiskt allsidig och öppen information om nya lediga tjänster och	Ja	Prop. 2012/13:1 UO14 sid. 17 http://www.regeringen.se/sb/d/15677/a/199189 http://www.arbetsformedlingen.se	Förebyggande åtgärder och rådgivning beträffande anställningsmöjligheter på längre sikt vilka uppstår vid strukturella

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
	anställningsmöjligheter med beaktande av de föränderliga behoven på arbetsmarknaden.			ändringar på arbetsmarknaden. Arbetssökanden matchas mot lediga jobb och i förekommande fall anvisning till arbetsmarknadspolitiska program som kan innebära praktik eller arbetsmarknadsutbildning. Öppen, systematisk information om nya lediga platser. En viktig del i matchningsarbetet är självservice för arbetsgivare och arbetssökande som Arbetsförmedlingen tillhandahåller konstnadsfritt, t.ex. Platsbanken, CV-databasen och Yrkeskompassen.

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
T.08.1 - Aktiv arbetsmarknadspolitik utformas och genomförs enligt sysselsättningsriktlinjerna	3 - Arbetsmarknadstjänsterna har inrättat formella eller informella samarbetsarrangemang med berörda parter.	Ja	Prop. 2012/13:1 UO14 sid. 17 http://www.regeringen.se/sb/d/15677/a/199189 Förordning (2000:628) om den arbetsmarknads-politiska verksamheten (2§ SFS 2000:628) http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Forordning-2000628-om-den-a_sfs-2000-628/	Arbetsmarknadstjänsterna har byggt upp nätverk med arbetsgivare och undervisning i syfte att bidra en förbättrad matchning. Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska bedrivas i samverkan med andra aktörer på arbetsmarknaden, såsom arbetsmarknadens parter, myndigheter, kommuner, enskilda företag och organisationer. När det gäller unga med funktionshinder ska AF särskilt samverka med skolan för att underlätta övergången från skola till arbetsliv och med Försäkringskassan

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				för att öka möjligheterna till egen försörjning genom arbete. Vidare ska AF jobba med arbetsgivarkontakter och även bistå Regeringskansliet och regionala aktörer i sitt arbete med EU:s sammanhållningspolitik och med de europeiska fonderna.
T.08.6 - Sysselsättningsinitiativet för unga: Det finns en strategisk ram för främjande av ungdomssysselsättning, inklusive genom att genomföra ungdomsgarantin.	1 - Det finns en strategisk ram för att främja ungdomssysselsättning som	Ja	Youth employment policies in Sweden – the Swedish response o the council recommendation on establishing a Youth gGuarantee. Dokument bifogas. Förordning (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar. http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Forordning-2007813-om-jobbg_sfs-2007-813/	SE har tagit fram en ”YGIP” som beskriver hur SE arbetar med att öka sysselsättningen bland unga och motverka att unga blir-, och fastnar i arbetslöshet. I planen beskrivs bland annat jobbgarantin för ungdomar (JOG) som innebär att alla unga anvisas ett arbetsmarknadspoliti

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				skt program efter tre månaders arbetslöshet. JOG har bl.a. utvärderats av IFAU. Utöver jobbgarantin finns ett antal andra insatser i syfte att öka ungdomars sysselsättning. JOG utformades mot bakgrund av den forskning som visat att tidiga programplaceringar av ungdomar bör undvikas eftersom det kan leda till inlåsning och lägre sökaktivitet. Ungdomar anvisas därför till JOG först efter att de varit inskrivna hos AF i tre månader. Tre månader anses vara lämpligt eftersom de flesta ungdomar har relativt korta arbetslöshetsperioder

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				. 2012 var t.ex. 60 procent av alla arbetslösa ungdomar utan arbete i en period om högst tre månader. Innan en anvisning till JOG får ungdomarna stöd och hjälp hos AF med att söka arbete.
T.08.6 - Sysselsättningsinitiativet för unga: Det finns en strategiskram för främjande av ungdomssysselsättning, inklusive genom att genomföra ungdomsgarantin.	2 - är erfarenhetsbaserad, mäter resultaten för ungdomar som varken arbetar eller studerar och utgör ett underlag för målinriktade politiska insatser och övervakar utvecklingen,	Ja	Förordning (2007:813) om jobbgaranti för ungdomar. http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Forordning-2007813-om-jobbg_sfs-2007-813/ IFAU Rapport 2011:1 ”En jobbgaranti för ungdomar? Om Arbetsförmedlingen ungdomsinsatser” http://www.ifau.se/sv/Forskning/Publikationer/Rapporter/?year=2011 Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten (6§ SFS 2000:628) Arbetsförmedlingens regleringsbrev för budgetåret 2014 - Dnr A/2013/4855/A http://www.esv.se	Arbetsförmedlingen (AF) har fått i uppdrag i regleringsbrevet för 2013 liksom 2014 att till regeringen redovisa arbetet med insatser för ungdomar före inskrivning i JOG, däribland förstärkt förmedlingsstöd, vägledning och programinstaser. AF samlar och redovisar månadsvis data om programdeltagare (nya, lämnat och status 3 respektive 6 månader efter

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				avslutad insats). All data är uppdelad på kön, ålder, inskrivningstid, utbildningsbakgrund, funktionsnedsättning samt inrikes och utrikesfödda. Analys av insamlad data används när förändringar görs i de arbetsmarknadspolitiska insatserna.
T.08.6 - Sysselsättningsinitiativet för unga: Det finns en strategisk ram för främjande av ungdomssysselsättning, inklusive genom att genomföra ungdomsgarantin.	3 - anger vilken myndighet som ansvarar för inrättandet och förvaltningen av ungdomsgarantisystemet och som samordnar partnerskap mellan alla nivåer och sektorer,	Ja	Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten (2§ SFS 2000:628) Förordning (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen (15§, SFS 2007:1030) Arbetsförmedlingens regleringsbrev för budgetåret 2014 - Dnr A/2013/4855/A)	AF är den statliga myndighet som ansvarar för JOG. Arbetsförmedlingen är en myndighet men finns representerad regionalt på ett antal kontor över landet.
T.08.6 - Sysselsättningsinitiativet för unga: Det finns en strategisk ram för främjande av	4 - omfattar parter som kan bidra till att ta itu med ungdomsarbetslösheten,	Ja	Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program (9§ SFS 2000:634) Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten (6§ SFS 2000:628)	Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska bedrivas i samverkan med andra aktörer på

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
ungdomssysselsättning, inklusive genom att genomföra ungdomsgarantin.				arbetsmarknaden, såsom arbetsmarknadens parter, myndigheter, kommuner, enskilda företag och organisationer. När det gäller unga med funktionshinder ska AF särskilt samverka med skolan för att underlätta övergången från skola till arbetsliv och med Försäkringskassan för att öka möjligheterna till egen försörjning genom arbete. Vidare ska AF jobba med arbetsgivarkontakter och även bistå Regeringskansliet och regionala aktörer i sitt arbete med EU:s sammanhållningspolitik och med de europeiska fonderna.

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
T.08.6 - Sysselsättningsinitiativet för unga: Det finns en strategisk ram för främjande av ungdomssysselsättning, inklusive genom att genomföra ungdomsgarantin.	5 - grundas på tidiga ingripanden och aktivering,	Ja	Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program (9§ SFS 2000:634) Förordning (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten (6§ SFS 2000:628)	AF ska arbeta med alla unga från första dagen i arbetslöshet. AF har också möjlighet att redan från första dagen erbjuda förstärkt förmedlingsstöd och arbetsmarknadspolitiska program till ungdomar som av särskilda skäl står långt från arbetsmarknaden och riskerar långtidsarbetslöshet.
T.08.6 - Sysselsättningsinitiativet för unga: Det finns en strategisk ram för främjande av ungdomssysselsättning, inklusive genom att genomföra ungdomsgarantin.	6 - omfattar stödåtgärder för tillgång till arbete, kompetenshöjande åtgärder, arbetskraftens rörlighet och varaktig integration på arbetsmarknaden för ungdomar som varken arbetar eller studerar.	Ja	URA 2013:4 Ungdomar på och utanförarbetsmarknaden– fokus på unga som varken arbetar eller studerar http://www.arbetsformedlingen.se Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program (30§ SFS 2000:634) Studiestödsförordning (2000:655) (9a§ SFS 2000:655) Förordning (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program (1§, 9§ SFS 2000:634) Skollagen 29 kap §9 http://www.riksdagen.se Uppdrag 23 i Regleringsbrev för budgetåret 2014 avseende Statens skolverk http://www.esv.se	AF arbetar även för att komma i kontakt med unga som varken arbetar eller studerar och inte finns inskrivna på AF. AF:s största satsning är ”Unga in” som är ett nationellt utvecklingsarbete. Unga in vänder sig till unga i åldern 16 – 24 år som inte studerar, arbetar eller

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				har någon annan känd planering. Syftet med projektet är att möta ungdomar på deras egna arenor för att motivera och erbjuda dem som befinner sig långt från arbetsmarknaden en möjlighet att inkluderas i arbete eller utbildning. I Unga in är varje ungdom unik och projektet jobbar holistiskt utifrån individuella behov och förutsättningar. För att möta ungdomar på deras arenor har unga marknadsförare anställts vid AF och Unga in. Pga utrymmesbrist framgår enbart en av av de fem befintliga beskrivningarna av referenserna och vi hänvisar till

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				partnerskapsöverenskommelsen för den fullständiga beskriningen. Där framgår även ytterligare en referens som inte rymdes i redovisningen av detta underkriterium.
T.09.1 - En nationell strategisk ram för fattigdomsminskning som syftar till aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden enligt sysselsättningsriktlinjerna.	1 - Det finns en nationell strategi för fattigdomsminskning med inriktning på aktivt inkluderande som	Ja	Hälso- och sjukvårdslagen http://www.riksdagen.se Socialtjänstlagen http://www.riksdagen.se Inspektionen för vård och omsorg http://www.ivo.se/Sidor/default.aspx Socialstyrelsen www.Socialstyrelsen.se Socialförsäkringsbalken 2010:110 http://www.riksdagen.se Försäkringskassan www.fk.se Pensionsmyndigheten www.Pensionsmyndigheten.se	Den svenska välfärdsmodellen innebär aktiv inkludering. Det svenska välfärdssystemet omfattar hela befolkningen och syftar till att skapa lika möjligheter för alla och att skapa jämställdhet mellan kvinnor och män. Det innefattar hälso- och sjukvård, social omsorg och ekonomisk trygghet vid sjukdom, funktionsnedsättning och ålderdom. Ett generellt system

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				omfördelar och utjämnar ekonomiska resurser och levnadsförhållanden mellan människor och över olika skeden i livet. Hälso- och sjukvården regleras i Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763). Sociala tjänster, inklusive ekonomiskt bistånd, regleras i Socialtjänstlagen (2001:453). Socialförsäkringsbalken (2010:110) reglerar den svenska socialförsäkringen.
T.09.1 - En nationell strategisk ram för fattigdomsminskning som syftar till aktiv inkludering av människor som är	2 - har en tillräcklig erfarenhetsbas för att utforma politik för fattigdomsminskning och övervaka utvecklingen,	Ja	Öppna jämförelser av ekonomiskt bistånd http://www.socialstyrelsen.se/oppnajamforelser/ekonomisktbistand Kartläggning av hemlöshet http://www.socialstyrelsen.se/hemloshet Barns och ungas hälsa och livsvillkor http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2013/2013-3-15 http://www.barnombudsmannen.se/max18/max18-for-barn-och-unga/barn-och-unga/faktasnurran/ Socialförsäkringsrapport 2010 10 http://www.forsakringskassan.se	Olika aktörer bidrar till uppföljningen och övervakningen av fattigdom. Centralt i detta är Statistiska Centralbyråns

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
utestängda från arbetsmarknaden enligt sysselsättningsriktlinjerna.			Övergripande mål för folkhälsa https://www.fhi.se	insamling, sammanställning och beräkningar av statistik kring: hushållens ekonomi, inkomstfördelning och fattigdom, levnadsförhållanden, undersökningarna av levnadsförhållanden och arbetsmarknad. Statistiken för olika dimensioner av fattigdom publiceras i offentliga databaser på SCB:s hemsida och presenteras i rapportform. Då fattigdom är mångdimensionell som behöver tacklas olika beroende på individens och hushållets förhållanden utgör statistiken underlag för myndigheters uppföljning och övervakning inom sina respektive ansvarsområden.

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				Socialstyrelsen följer kontinuerligt upp bland annat ekonomisk utsatthet och välfärd på såväl ett övergripande plan som för specifika grupper i samhället. För fullständig beskrivning av aktuella referenser hänvisar vi pga utrymmesbrist till partnerskapsöverens kommelsen.
T.09.1 - En nationell strategisk ram för fattigdomsminskning som syftar till aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden enligt sysselsättningsriktlinjerna.	3 - har åtgärder för att uppnå det nationella målet för fattigdomsminskning och social utestängning (enligt vad som anges i det nationella reformprogrammet), som omfattar främjande av varaktig sysselsättning av god kvalitet för personer som är särskilt utsatta för risken för	Ja	Hälso- och sjukvårdslagen http://www.riksdagen.se Socialtjänstlagen http://www.riksdagen.se Inspektionen för vård och omsorg http://www.ivo.se/Sidor/default.aspx Socialstyrelsen www.Socialstyrelsen.se Socialförsäkringsbalken 2010:110 http://www.riksdagen.se Försäkringskassan www.fk.se Pensionsmyndigheten www.Pensionsmyndigheten.se	Landstingen ansvarar för hälso- och sjukvården och kommunerna för socialtjänsten. Inspektionen för vård och omsorg är den statliga myndighet som utövar tillsyn av att lagstiftningen följs. Socialstyrelsen är den statliga myndighet som ansvarar för kunskapsstyrningen över hälso- och

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
	social utestängning, inklusive personer från marginaliserade grupper,			sjukvård och socialtjänst. Socialförsäkringen är en viktig del av det svenska trygghetssystemet. Den svenska socialförsäkringen gäller i stort sett alla som bor eller arbetar i Sverige. Den ger ekonomiskt skydd för familjer och barn, för personer med funktionsnedsättning samt vid sjukdom, arbetsskada och ålderdom. Genom Sveriges medlemskap i EU kan du ha rätt till socialförsäkringsför måner i andra EU-länder. Socialförsäkringen administreras av Försäkringskassan och Pensionsmyndighete n. Försäkringskassan

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				har ansvar för sjukförsäkring, ekonomisk familjepolitik, tandvårdsförsäkringen och handikappförmåner. Pensionsmyndigheten har hand om pensioner och andra stöd till äldre och efterlevande.
T.09.1 - En nationell strategisk ram för fattigdomsminskning som syftar till aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden enligt sysselsättningsriktlinjerna.	4 - inbegriper berörda aktörer inom området fattigdomsbekämpning,	Ja	http://www.riksdagen.se/sv/Sa-funkar-riksdagen/Riksdagens-uppgifter/Beslutar-om-lagar/Utredningar/ http://www.riksdagen.se/sv/Start/Sok/?sok=funktionshinderdelegationen+s&searchtype=all&facets=1&a=s&sortorder=desc&sort=rel	Inom regeringskansliet finns flera rådgivande organ där idéburna organisationer är representerade. Som exempel kan nämnas Delegationen för brukarinflytande i sociala utvecklingsfrågor, Funktionshindersdelegationen och Pensionärskommittén. Utredningsväsendet är en central del av regeringens arbete.

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				Redan då en fråga bereds anges ofta i utredningsdirektiven att samråd ska ske med berörda parter. Då en utredning lämnat sitt betänkande skickas det ut till organisationer, myndigheter, rättsinstanser etc. för att de ska få möjlighet att lämna synpunkter.
T.09.1 - En nationell strategisk ram för fattigdomsminskning som syftar till aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden enligt sysselsättningsriktlinjerna.	5 - beroende på de identifierade behoven omfattar åtgärder från en övergång från institutionellt baserad omsorg till samhällsbaserad omsorg.	Ja	Socialtjänstlagen (2001:453) http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Socialtjanstlag-2001453_sfs-2001-453/ Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Lag-1993387-om-stod-och-ser_sfs-1993-387/?bet=1993:387	Åtgärder för övergång från vård på institutioner till vård i samhället Äldre personer och personer med funktionsnedsättning har rätt till boende i bostadsliknande former om de har så omfattande behov av omvårdnad och stöd att de inte kan bo på egen hand i eget boende. Det regleras i socialtjänstlagen

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				(2001:453) och lagen (1993:387)om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Från 1992 gäller i socialtjänstlagen att kommuner ska inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor med behov av särskilt stöd samt bostäder med särskild service för personer med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar som behöver ett sådant boende på grund av att de möter betydande svårigheter i sin livsföring. För fullständig beskrivning av aktuella referenser hänvisar vi pga

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				utrymmesbrist till partnerskapsöverenskommelsen.
T.09.1 - En nationell strategisk ram för fattigdomsminskning som syftar till aktiv inkludering av människor som är utestängda från arbetsmarknaden enligt sysselsättningsriktlinjerna.	6 - På begäran och i motiverade fall får de berörda parterna hjälp med att lämna in projektansökningar och med att genomföra och förvalta de projekt som valts ut.	Ja	Operativt program	Socialfondsprogrammet kommer att ge möjlighet till finansiering av stödprojekt som bl.a. kan syfta till att bistå med stöd i samband med projektansökningar.
T.10.3 - Livslångt lärande: Det finns en nationell och/eller regional strategisk ram för livslångt lärande inom gränserna för artikel 165 i EUF-fördraget.	1 - Det finns en nationell eller regional politik för livslångt lärande som innehåller åtgärder för att	Ja	Prop. 2000/01:72 http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Forslag/Propositioner-och-skrivelser/prop-20000172-Vuxnas-larande_GO0372/ SFS 2010:800 kap. 20-22 http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling SFS 2011:1108 http://www.notisum.se/Pub ISBN 978-91-87115-80-6 http://www.skolverket.se/ Prop. 2013/14:1, UO 16 sid. 71-73 http://www.regeringen.se ISBN: 978-91-7559-076-9 http://www.skolverket.se/om-skolverket/ www.esv.se/sv/Verktyg--stod/Statsliggaren/Regleringsbrev/?RBID=15362	Strategier för utvecklingen av vuxnas lärande i prop. 2000/01:72. Individens möjligheter till validering och vägledning regleras främst i skollagen och förordningen om vuxenutbildning. Individens rätt till validering i form av prövning regleras också i dessa

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				författningar. Vuxenutbildningens uppdrag framgår av Läroplan för vuxenutbildning. De senaste årens skolreformer omfattar studie- och yrkesvägledningen. Nu finns nya allmänna råd som ska fungera som stöd för planering och genomförande av verksamheten.
T.10.3 - Livslångt lärande: Det finns en nationell och/eller regional strategisk ram för livslångt lärande inom gränserna för artikel 165 i EUF-fördraget.	2 - utveckla och koppla ihop tjänster avseende livslångt lärande, inklusive genomförande och uppgradering av färdigheter (dvs. validering, vägledning, utbildning och yrkesutbildning) samt kan ge de berörda parterna möjlighet att engagera sig och	Ja	SFS 2010:800 kap. 20-22 http://www.riksdagen.se SFS 2011:1168 http://www.lagboken.se ISBN 978-91-87115-80-6 http://www.skolverket.se Prop. 2013/14:1, UO 16 sid. 71-73 http://www.regeringen.se ISBN: 978-91-7559-076-9 http://www.skolverket.se www.esv.se/sv/Verktyg--stod/Statsliggaren/Regleringsbrev/?RBID=15362 Uppdrag till aktörer med regionalt tillväxtansvar i mål- och villkorsbeslut respektive regleringsbrev för år 2010. Uppdrag till Tillväxtverket N2012/6275/RT, sid. 12 http://www.esv.se	Individens möjligheter till validering och vägledning regleras främst i skollagen och förordningen om vuxenutbildning. Individens rätt till validering i form av prövning regleras också i dessa författningar. Vuxenutbildningens uppdrag framgår av Läroplan för

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
	delta i partnerskap,			vuxenutbildning. De senaste årens skolreformer omfattar studie- och yrkesvägledningen. Nu finns nya allmänna råd som ska fungera som stöd för planering och genomförande av verksamheten. Regeringen gav 2010 aktörer med regionalt utvecklingsansvar i uppdrag att etablera regionala kompetensplattformar för samverkan inom kompetensförsörjningsområdet på kort och lång sikt. De regionala kompetensplattformarna har etablerats i samtliga län. Arbetet har bl.a. resulterat i att utbildningsutbudet bättre anpassats till den regionala

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				efterfrågan på arbetsmarknaden.
T.10.3 - Livslångt lärande: Det finns en nationell och/eller regional strategisk ram för livslångt lärande inom gränserna för artikel 165 i EUF-fördraget.	3 - utveckla färdigheter i enlighet med behoven hos olika målgrupper när dessa har fastställts som prioriteringar i de nationella eller regionala strategiska ramarna (t.ex. ungdomar i yrkesutbildning, vuxna, föräldrar som återkommer till arbetsmarknaden, lågutbildade och äldre arbetstagare, invandrare samt andra missgynnade grupper, särskilt personer med funktionshinder),	Ja	SFS 2010:800 kap. 15-16 http://www.riksdagen.se SFS 2010:2039 kap. 4,7,8 http://www.skolverket.se SFS 2013:444 http://www.riksdagen.se Prop. 2008/09:68 http://www.regeringen.se/sb/d/10003/a/116342 Yrkeshögskoleutbildning med möjlighet till utökats stöd www.myh.se/rapporter SFS 2009:130 http://www.riksdagen.se Prop.2013/14:1 UO16 sid. 73 http://www.regeringen.se SFS 2013:1157 http://www.riksdagen.se SFS 2000:630 http://www.riksdagen.se SFS 1997:1275 http://www.riksdagen.se	Regeringen och arbetsmarknadens parter inledde hösten 2011 samtal i syfte att finna gemensamma lösningar på svåra problem på arbetsmarknaden. Tre områden fokuserades: yrkesintroduktionsavtal, omställning och korttidsarbete. För att underlätta ungas övergång från skola till arbetsliv och för att säkra arbetsgivarnas långsiktiga kompetensförsörjning har parterna inom ett antal avtalsområden tecknat s.k. yrkesintroduktionsavtal.

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				Gymnasieskolan reformerades 2011 bl.a. för att förbättra genomströmning och stärka kvalitet i yrkesutbildningen. Lärlingsutbildningar infördes. Skolverket har i uppdrag att utveckla kvaliteten i introduktionsprogrammet yrkesintroduktion (YI). Behöriga att antas till yrkeshögskolan är de som genomgått program i gymnasieskolan eller motsvarande. I syfte att förbättra möjligheten för personer med utländsk bakgrund att tillgodogöra sig utbildningen får utbildningsanordnaren erbjuda undervisning i svenska med yrkesinriktning.

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
T.10.3 - Livslångt lärande: Det finns en nationell och/eller regional strategisk ram för livslångt lärande inom gränserna för artikel 165 i EUF-fördraget.	4 - öka tillgången till livslångt lärande, bl.a. genom insatser för en effektiv användning av informationsverktyg (till exempel den europeiska referensramen för kvalifikationer, nationella referensramar för kvalifikationer, det europeiska systemet för meritöverföring inom yrkesutbildningen och det europeiska systemet för kvalitetssäkring inom yrkesutbildningen),	Ja	http://www.elgpn.eu/ http://www.utbildningsinfo.se/ Prop. 2013/14:1 UO 13 sid. 28f http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Forslag/Propositioner-och-skrivelser/Budgetproposition-2014-Utgifts_H1031d16/?text=true Prop. 2013/14:1, sid. 161 https://www.seqf.se/	Utbildningssystemet omfattar kvalitetssäkringsmekanismer i linje EQAVET. Statens Skolverk representerar Sverige i ELGPN där man arbetar för att höja kvaliteten i livslång vägledning. Utbildningsinfo är en heltäckande webbplats för olika utbildningsvägar. Regeringen har pekat på behovet av fler målgruppsanpassade insatser för nyanlända, särskilt för personer med kort utbildningbakgrund. MYH bildades 2009 och är nationell samordningspunkt för EQF. Regeringen

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				bereder förslag om att införa svensk referensram från 1 oktober 2014.
T.10.3 - Livslångt lärande: Det finns en nationell och/eller regional strategisk ram för livslångt lärande inom gränserna för artikel 165 i EUF-fördraget.	5 - göra utbildning och yrkesutbildning relevanta för arbetsmarknaden och anpassa utbildningen till behoven hos identifierade målgrupper (t.ex. ungdomar i yrkesutbildning, vuxna, föräldrar som återkommer till arbetsmarknaden, lågutbildade och äldre arbetstagare, invandrare samt andra missgynnade grupper, särskilt personer med funktionshinder),	Ja	www.myh.se SFS 2013:929, 8§, 8a§. http://www.lagboken.se/files/SFS/2013/130929.PDF SFS 2010:800 15 kap 3§ http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Skollag-2010800_sfs-2010-800/ http://www.regeringen.se/sb/d/108/a/230892	Yrkeshögskolan inrättades 2009 och är en eftergymnasial utbildningsform som kombinerar teori med arbetslivsanknutet lärande. Utbildningarna utformas efter arbetslivets behov. Skolverket har nationella råd för samtliga yrkesprogram för att stärka kopplingen mellan skola och arbetsliv. Yrkesutgångar har förtydligats och tiden till fördjupning i yrkesämnen har utökats i den grundläggande gymnasiala yrkesutbildningen.

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				Innehållet i all gymnasial yrkesutbildning har uppdaterats med stöd av respektive bransch. En utredning ska lämna förslag dels på hur branschernas inflytande och ansvar för den gymnasiala yrkesutbildningen kan utvecklas, dels på hur matchningen mellan behoven på arbetsmarknaden, elevers intresse och utbildningsutbudet kan förstärkas.
T.10.4 - Yrkesutbildning: Det finns en nationell eller regional strategiskram för att öka kvaliteten och effektiviteten i yrkesutbildning inom gränserna för artikel 165 i EUF-	1 - Det finns en nationell eller regional politik för att öka kvaliteten och effektiviteten i yrkesutbildningen inom gränserna för artikel 165 i EUF-fördraget som innehåller åtgärder för att	Ja	Skolverkets instruktion SFS 2013:929, 8§, 8a§ http://www.lagboken.se Skollag 15 kap. 3§ http://www.riksdagen.se U 2014:01 http://www.riksdagen.se Prop. 2011/12:01 avs.3.4.5 http://www.regeringen.se http://www.skolverket.se Prop. 2012/13:1 avs.4.5.3 http://www.regeringen.se U2014/335/S regleringsbrev http://www.esv.se Prop. 2012/13:1 avs.4.4.2 http://www.regeringen.se Prop. 2008/09:199 http://www.riksdagen.se Programstruktur och examensmål gymnasieskolan http://www.skolverket.se U2014/335/S sid. 29 http://www.esv.se	Uppdrag till Skolverket om nationella programråd. Gymnasieskolans roll avseende nationell kompetensförsörjning En särskild utredning har av regeringen fått

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
fördraget.				i uppdrag att se över dimensionering, utbud och innehåll i den gymnasiala yrkesutbildningen. Syftet är att öka attraktionskraften och förbättra överensstämmelsen mellan arbetsmarknadens behov, utbud av utbildning och elevernas intresse. Utredaren ska även analysera möjligheterna till ökat ansvar och inflytande för branscher vad gäller gymnasial lärlingsutbildning. I budgetpropositionen 2013 aviseras att Skolmyndigheterna ska ställa om sitt arbete mot ökat fokus på yrkesutbildning. Statsbidrag för

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				kompetensutveckling av yrkeslärare. Ekonomiskt stöd till branscher som vill stödja utvecklingen av kvalitetet i arbetsplatsförlagt lärande inför 2014. Statens Skolverk har fått flera omfattande uppdrag rörande yrkesutbildning. Pga utrymmesbrist hänvisar vi till partnerskapsöverens kommelsen för resterande beskrivning.
T.10.4 - Yrkesutbildning: Det finns en nationell eller regional strategisk ram för att öka kvaliteten och effektiviteten i yrkesutbildning inom gränserna för artikel 165 i EUF-fördraget.	2 - förbättra kvaliteten och effektiviteten i yrkesutbildningen inom gränserna för artikel 165 i EUF-fördraget, som innehåller åtgärder för att göra yrkesutbildning mer relevant för arbetsmarknaden i nära samarbete med	Ja	Skolverkets instruktion SFS 2013:929, 8§, 8a§ http://www.lagboken.se Skollag 15 kap. 3§ http://www.riksdagen.se U 2014:01 http://www.riksdagen.se Prop. 2011/12:01 avs.3.4.5 http://www.regeringen.se http://www.skolverket.se Prop. 2012/13:1 avs.4.5.3 http://www.regeringen.se U2014/335/S regleringsbrev http://www.esv.se Prop. 2012/13:1 avs.4.4.2 http://www.regeringen.se Prop. 2008/09:199 http://www.riksdagen.se Programstruktur och examensmål gymnasieskolan http://www.skolverket.se U2014/335/S sid. 29 http://www.esv.se	Uppdrag till Skolverket om nationella programråd. Gymnasieskolans roll avseende nationell kompetensförsörjning En särskild utredning har av regeringen fått i uppdrag att se över dimensionering,

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
	berörda aktörer genom mekanismer för att föregripa kompetensbehov, anpassa läroplanerna och stärka tillhandahållande av arbetsbaserat lärande i olika former,			utbud och innehåll i den gymnasiala yrkesutbildningen. Syftet är att öka attraktionskraften och förbättra överensstämmelsen mellan arbetsmarknadens behov, utbud av utbildning och elevernas intresse. Utredaren ska även analysera möjligheterna till ökat ansvar och inflytande för branscher vad gäller gymnasial lärlingsutbildning. I budgetpropositionen 2013 aviseras att Skolmyndigheterna ska ställa om sitt arbete mot ökat fokus på yrkesutbildning. Statsbidrag för kompetensutveckling av yrkeslärare.

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				Ekonomiskt stöd till branscher som vill stödja utvecklingen av kvalitetet i arbetsplatsförlagt lärande inför 2014. Statens Skolverk har fått flera omfattande uppdrag rörande yrkesutbildning. Pga utrymmesbrist hänvisar vi till partnerskapsöverens kommelsen för resterande beskrivning.
T.10.4 - Yrkesutbildning: Det finns en nationell eller regional strategisk ram för att öka kvaliteten och effektiviteten i yrkesutbildning inom gränserna för artikel 165 i EUF-fördraget.	3 - förbättra kvaliteten och effektiviteten i yrkesutbildningen, bland annat genom att inrätta en nationell strategi för kvalitetssäkring inom yrkesutbildningen enligt den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning och	Ja	Skolverkets instruktion SFS 2013:929, 8§, 8a§ http://www.lagboken.se Skollag 15 kap. 3§ http://www.riksdagen.se U 2014:01 http://www.riksdagen.se Prop. 2011/12:01 avs.3.4.5 http://www.regeringen.se http://www.skolverket.se Prop. 2012/13:1 avs.4.5.3 http://www.regeringen.se U2014/335/S regleringsbrev http://www.esv.se Prop. 2012/13:1 avs.4.4.2 http://www.regeringen.se Prop. 2008/09:199 http://www.riksdagen.se Programstruktur och examensmål gymnasieskolan http://www.skolverket.se U2014/335/S sid. 29 http://www.esv.se	Uppdrag till Skolverket om nationella programråd. Gymnasieskolans roll avseende nationell kompetensförsörjnin g En särskild utredning har av regeringen fått i uppdrag att se över dimensionering, utbud och innehåll i den gymnasiala

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
	genomföra verktyg för insyn i och erkännande av yrkesutbildning, särskilt det europeiska systemet för meritöverföring inom yrkesutbildningen (Ecvet).			yrkesutbildningen. Syftet är att öka attraktionskraften och förbättra överensstämmelsen mellan arbetsmarknadens behov, utbud av utbildning och elevernas intresse. Utredaren ska även analysera möjligheterna till ökat ansvar och inflytande för branscher vad gäller gymnasial lärlingsutbildning. I budgetpropositionen 2013 aviseras att Skolmyndigheterna ska ställa om sitt arbete mot ökat fokus på yrkesutbildning. Statsbidrag för kompetensutveckling av yrkeslärare. Ekonomiskt stöd till branscher som vill

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				stödja utvecklingen av kvalitetet i arbetsplatsförlagt lärande inför 2014. Statens Skolverk har fått flera omfattande uppdrag rörande yrkesutbildning. Pga utrymmesbrist hänvisar vi till partnerskapsöverens kommelsen för resterande beskrivning.
G.1 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av unionens lagstiftning och politik mot diskriminering inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	1 - Det finns bestämmelser enligt medlemsstaternas institutionella och rättsliga ramar för deltagande av organ med ansvar för att främja lika behandling under utarbetandet och genomförandet av programmen, bland annat genom att tillhandahålla rådgivning i jämlikhetsfrågor inom ramen för	Ja	Diskrimineringslag (2008:567) http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Diskrimineringslag-2008567_sfs-2008-567/ Lag (2008:568) om Diskrimineringsombudsmannen http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Lag-2008568-om-Diskrimineri_sfs-2008-568/?bet=2008:568 Proposition 2013/14:198 Bristande tillgänglighet som en form av diskriminering http://www.regeringen.se/sb/d/16977/a/236823	I januari 2009 trädde den nya diskrimineringslagen i kraft. Samtidigt inrättades en ny myndighet, Diskrimineringsombudsmannen, med uppgift att se till lagen efterföljs. Diskrimineringslagen ändras från den 1 januari 2015 genom att bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
	verksamheter som stöds av de europeiska struktur- och investeringsfonderna.			införs som en form av diskriminering. I konsultationsprocessen med olika aktörer från olika delar av samhället har Diskrimineringsombudsmannen blivit inbjuden att vara med och deltagit. Utbildningsinsatser om icke-diskriminering har genomförts på olika nivåer inom de förvaltande myndigheterna under tidigare programperiod. Liknande insatser kommer även att genomföras under kommande programperioder. Kommande utbildningar kommer att involvera alla relevanta delar av

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				genomförandet. Ett kontinuerligt kvalitetsarbete som omfattar handläggning genom hela processen bidrar till att främja likabehandling av alla personer i genomförandeprocessen. Diskrimineringsombudsmannen kommer att vara representerad
G.1 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av unionens lagstiftning och politik mot diskriminering inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	2 - Det finns bestämmelser för att utbilda personalen vid myndigheter med ansvar för förvaltning och kontroll av medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna när det gäller unionens lagstiftning och politik mot diskriminering.	Ja	Se bilaga till ex ante.	De förvaltande myndigheterna kommer att samordna utbildning för personal i den utsträckning det är lämpligt och möjligt. Därutöver kommer respektive myndighet att ansvara för specifik utbildning av sin personal. Tillväxtverket

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				kommer att ha inledande utbildning inom samtliga horisontella kriterier under april 2014 som sedan kommer att följas upp under programperioden.
G.2 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av unionens lagstiftning och politik om jämställdhet inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	1 - Det finns bestämmelser enligt medlemsstaternas institutionella och rättsliga ramar för deltagande av jämställdhetsorgan under utarbetandet och genomförandet av programmen, bland annat genom att tillhandahålla rådgivning i jämställdhetsfrågor inom ramen för verksamheter som stöds av de europeiska struktur- och investeringsfonderna.	Ja	Diskriminerings-lag (2008:567) http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Diskrimineringslag-2008567_sfs-2008-567/ Regeringens skrivelse Jämställdhets-politikens inriktning 2011–2014 (Skr. 2011/12:3 http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Forslag/Propositioner-och-skrivelser/prop-2011123-Jamstalldhetspo_GZ033/?text=true Utvecklingsprogram om jämställdhet för myndigheter (Skr. 2010/11:3) http://www.regeringen.se/sb/d/15189/a/176271	I januari -09 trädde diskrimineringslagen i kraft. Samtidigt inrättades Diskrimineringsombudsmannen med uppgift att se till lagen efterföljs. I regeringens skrivelse Jämställdhetspolitikens inriktning 2011–2014 presenteras en plattform för arbetet med jämställdhetsintegrering. I den ingår ett särskilt utvecklingsprogram för jämställdhetsintegrering i myndigheter.

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				Syftet är att utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering i statsförvaltningen. De förvaltande myndigheterna har i myndighetsinstruktion och/eller regleringsbrev åtaganden om jämställdhet, bl.a. att man ska integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet, i program och projekt. De förvaltande myndigheterna ska bistå projekten med att effektivisera tillämpningen av jämställdhetsintegrering. Detta sker bl.a. genom att använda den minimistandard för jämställdhetsintegrering som utvecklats på EU-nivå. ESF-rådet håller under

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				2014 en utbildning för implementering av minimistandarden. TVV och SJV deltar.
G.2 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av unionens lagstiftning och politik om jämställdhet inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	2 - Det finns bestämmelser för att utbilda personalen vid myndigheter med ansvar för förvaltning och kontroll av medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna när det gäller unionens lagstiftning och politik för jämställdhet och integrering av ett jämställdhetsperspektiv.	Ja	Diskrimineringslag (2008:567) http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Diskrimineringslag-2008567_sfs-2008-567/ Utvecklingsprogram om jämställdhet för myndigheter (Skr. 2010/11:3) http://www.regeringen.se/sb/d/15189/a/176271 Samarbete inom ramen för regeringsuppdraget om fondöverskridande samverkan. http://www.regeringen.se/download/55425b2f.pdf?major=1&minor=230568&cn=attachmentPublDuplicator_0_attachment Se bilaga ex ante	De förvaltande myndigheterna kommer under programperioden att genomföra utbildning för personal inom området. Utbildningsinsatser om jämställdhet och jämställdhetsintegrering kommer omfatta insatser på olika nivåer inom de förvaltande myndigheterna. B.la. ska en stödstruktur för jämställdhetsintegrering minst omfatta insatser inom Svenska ESF-rådet som förvaltande myndighet och enskilda projekt.

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				Stödinsatserna kan ske i form av t.ex. utbildningsinsatser och framtagande av checklistor för hur projekten bör tillämpa jämställdhetsperspektivet i analys, genomförande, uppföljning och utvärdering. Kommande utbildningar kommer att involvera alla relevanta delar av genomförandet och samordnas mellan de förvaltande myndigheterna. Erfarenhetsutbyte och spridning av goda exempel gällande arbetssätt och rutiner samt projektexempel kommer att stärka personalens kompetens och förmåga att ge stöd

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				till sökande/stödmottagare. Ett fondgemensamt processtöd för jämställdhetsintegrering prioriteras.
G.3 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionshinder inom området europeiska struktur- och investeringsfonder i enlighet med rådets beslut 2010/48/EG.	1 - Det finns bestämmelser enligt medlemsstaternas institutionella och rättsliga ramar för samråd med och deltagande av organ med ansvar för att skydda rättigheter för personer med funktionsnedsättning eller organisationer som representerar personer med funktionsnedsättning och andra berörda intressenter under utarbetandet och genomförandet av programmen.	Ja	SOU 2009:36 - Främja, skydda, övervaka - FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning http://www.regeringen.se/download/8c05cca3.pdf?major=1&minor=126637&cn=attachmentPublDuplicator_0_attachment	Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige fick i juli 2008 i uppdrag att utreda om Handisam, den blivande myndigheten Diskrimineringsombudsmannen eller något annat samhällsorgan bör anförtros uppgiften att i enlighet med kravet i artikel 33 i konventionen främja, skydda respektive övervaka dess genomförande (dir. 2008:92). Uppdraget redovisades i ett delbetänkande (SOU 2009:36) vars förslag är under beredning.

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				Handisam och DO är idag involverade i ett implementeringsarbete via temagruppen Likabehandling. Förutom diskrimineringsgrunderna ingår även tillgänglighet som en aspekt för gruppen och man följer alla relevanta projekt finansierade av ESF.
G.3 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionshinder inom området europeiska struktur- och investeringsfonder i enlighet med rådets beslut 2010/48/EG.	2 - Det finns bestämmelser för att utbilda personalen vid myndigheter med ansvar för förvaltning och kontroll av medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna när det gäller tillämplig lagstiftning på unionsnivå och nationell nivå för personer med funktionsnedsättning	Ja	Nationellt socialfondsprogram 2014–2020 Samarbete inom ramen för regeringsuppdraget om fondöverskridande samverkan (N2013/5563/RT) http://www.regeringen.se/download/55425b2f.pdf?major=1&minor=230568&cn=attachmentPublDuplicator_0_attachment Se ex ante bilaga	Socialfonden 2014–2020 ger möjlighet till stödprojekt såsom tidigare Processtöd Tillgänglighet och Processtöd Jämställdhet. ESF-rådet kommer att fortsätta att vidareutveckla sitt processtöd. Genom fondsamordningsarbetet som involverar samtliga förvaltande myndigheter sprids kunskap och

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
	, inklusive tillgänglighet och praktisk tillämpning av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning enligt unionslagstiftning eller nationell lagstiftning.			erfarenheter mellan de förvaltande myndigheterna och i den utsträckning det är möjligt kommer utbildning att samordnas för att skapa en enhetlighet mellan myndigheterna och i deras handläggning.
G.3 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionshinder inom området europeiska struktur- och investeringsfonder i enlighet med rådets beslut 2010/48/EG.	3 - Det finns bestämmelser för att garantera övervakning av genomförandet av artikel 9 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning när det gäller de europeiska struktur- och investeringsfonderna under utarbetandet och genomförandet av programmen.	Ja	Nationellt socialfondsprogram 2014–2020	Inom Svenska ESF-rådet är övervakning gällande artikel 9 säkrad genom att man villkorar tillgängligheten vid medelstilldelning. Programmet möjliggör processtöd både vid ansökningsförfarande och under hela projektperioden.

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
G.4 - Befintliga bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens lagstiftning om offentlig upphandling inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	1 - Det finns bestämmelser för en effektiv tillämpning av unionens regler för offentlig upphandling genom lämpliga mekanismer.	Ja	Lag (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/_sfs-2007-1091/ Lag (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF) http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Lag-20071092-om-upphandling_sfs-2007-1092/	EU-direktiven om offentlig upphandling genomförs i svensk rätt i lagen om offentlig upphandling, lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och lagen om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet. Konkurrensverket är ansvarig tillsynsmyndighet för frågor om offentlig upphandling. Konkurrensverket ansvarar för ett nationellt upphandlingsstöd och för att utveckla elektronisk upphandling. Tillväxtverket och Verket för innovationssystem är

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				andra myndigheter som arbetar med och informerar om offentlig upphandling. AB Svenska Miljöstyrningsrådet arbetar också inom upphandlingsområdet. MSR arbete består av att utveckla och uppdatera samt informera om upphandlingskriterier som ger stöd till upphandlare att ställa framför allt miljökrav vid offentlig upphandling. Regeringen har aviserat att detta arbete ska flyttas över till Konkurrensverket under 2014. Ekonomistyrningsverket är ansvarig myndighet i Sverige för OpenPEPPOL och utgör en

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				PEPPOL myndighet.
G.4 - Befintliga bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens lagstiftning om offentlig upphandling inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	2 - Det finns bestämmelser som säkerställer öppna kontrakttilldelningsförfaranden.	Ja	Lag (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/_sfs-2007-1091/ Lag (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF) http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Lag-20071092-om-upphandling_sfs-2007-1092/	EU-direktiven om offentlig upphandling är genomförda i lagarna LOU, LUF och LUFS. Dessa lagar innehåller således de förfaranden som direktiven föreskriver. Lagarna innehåller även bestämmelser om konkurrenspräglad dialog, elektronisk auktion och ramavtal inom de områden som omfattas av direktiven. Samtliga lagar reglerar förfaranden för sådana upphandlingar som inte uppgår till EU-kommissionens tröskelvärden samt för B-tjänster oavsett värde och som

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				överstiger i lagarna fastställda nationella gränser. Sådana upphandlingar ska offentliggöras och följa i lagarna fastställda förfaranden.
G.4 - Befintliga bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens lagstiftning om offentlig upphandling inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	3 - Det finns bestämmelser för utbildning om och spridning av information till personal som arbetar med genomförandet av ESI-fonderna.	Ja	Svenska ESF-rådets riktlinjer för kontroll och granskning av kostnadseffektivitet vid offentlig upphandling och affärsmässiga villkor i projekt, se bifogat dokument.	Svenska ESF-rådet har genomfört en rad utbildningsinsatser. En ny riktlinje för offentlig upphandling har beslutats. Under våren 2014 kommer berörd personal att utbildas i granskning med fokus på risk och väsentlighet. Svenska ESF-rådet har med Tillväxtverket initierat en arbetsgrupp som ska arbeta med erfarenhetsutbyte kring offentlig upphandling. Arbetsgruppen ska

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				drivas av rådet för skydd av EU:s finansiella intressen. Tillväxtverket planerar introduktionsutbildning om offentlig upphandling för personal som handlägger ärenden inom regionalfondsprogrammen och det territoriella programmet ÖKS. Introduktionsutbildningen kommer följas upp med löpande utbildning under programperioden. Jordbruksverket och utbetalande organ ansvarar för rutiner om kontroll av upphandling. Ansvaret omfattar att handläggare får den information och utbildning som krävs. Utbildningsinsatser

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				genomförs i samband med att programmen startas upp. Handläggarna kan kontakta personal som arbetar med upphandling.
G.4 - Befintliga bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens lagstiftning om offentlig upphandling inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	4 - Det finns bestämmelser för att garantera administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av unionens regler för offentlig upphandling.	Ja	www.upphandlingsstöd.se	Konkurrensverket ansvarar sedan den 1 mars 2014 för ett nationellt upphandlingsstöd och för att utveckla elektronisk upphandling. Tillväxtverket och Verket för innovationssystem är andra myndigheter som arbetar med och informerar om offentlig upphandling. AB Svenska Miljöstyrningsrådet (MSR) arbetar också inom upphandlingsområdet. MSR arbete består i huvudsak av att utveckla och

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				uppdatera samt informera om rådets upphandlingskriterier, som ger stöd till upphandlare att ställa framförallt miljökrav vid offentlig upphandling. Regeringen har aviserat att detta arbete ska flyttas över till Konkurrensverket under sommaren 2014. Ekonomistyrningsverket (ESV) är ansvarig myndighet i Sverige för OpenPEPPOL och utgör en PEPPOL myndighet.
G.5 - Det finns bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens regler för statligt stöd inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	1 - Det finns bestämmelser som garanterar att unionslagstiftningen om statligt stöd genomförs och tillämpas verkningsfullt.	Ja	Förordningen (1988:764) om statligt stöd till näringslivet, se http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Forordning-1988764-om-statl_sfs-1988-764/ Lag (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler, se http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/sfs_sfs-2013-388/ Proposition 2012/13:84 om olagligt statsstöd), se http://www.regeringen.se/content/1/c6/21/14/89/3ba1714b.pdf	Detta regleras bl.a. av förordningen (1988:764) om statligt stöd till näringslivet och lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler.

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				Inom Regeringskansliet har särskilda riktlinjer tagits fram i cirkulär 11, för att garantera att ärenden som rör statsstöd hanteras på ett korrekt och ändamålsenligt sätt. Den centraliserade strukturen med enheten för marknad och konkurrens på Näringsdepartementet som kontrollfunktion garanterar att inget nytt stöd betalas ut till ett företag förrän en återkravsprocess är avslutad. I korthet kan sägas att Regeringskansliet, inom ramen för cirkulär 11, har god kontroll på de mycket få GBER-stöd som ges.

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
G.5 - Det finns bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens regler för statligt stöd inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	2 - Det finns bestämmelser för utbildning om och spridning av information till personal som arbetar med genomförandet av ESI-fonderna.	Ja	Cirkulär 11, ”Riktlinjer för beredningen i Regeringskansliet av ärenden som rör Europeiska unionens statsstödsregler”	Fem personer arbetar med statsstöd på enheten för marknad och konkurrens och ca 40 personer med rådgivande roll avseende statsstöd på de olika myndigheterna. Därtill kommer personal som administrerar stödet i det enskilda fallet. Statsstödsfunktionen vid Näringsdepartementet håller utbildningar för personal i Regeringskansliet som kan komma i kontakt med regelverket. Detta gäller även personal som berörs av fondernas genomförande, för vilka utbildning även anordnas av Tillväxtverket. På Landsbygdsdepartem

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				entets område deltar statsstödsansvariga på rättssekretariatet i projektgrupper som arbetar med fondernas genomförande och bevakar att EU-lagstiftningen om statligt stöd tillämpas. Vidare förs dialog mellan statsstödsfunktionerna inom Regeringskansliet och de myndigheter som förvaltar fondernas medel. Svenska ESF-rådet har riktlinjer för handläggningen av ärenden där frågor om statsstöd aktualiseras, och internutbildar i aktuella frågor för programperioden, däribland statligt stöd.

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
G.5 - Det finns bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens regler för statligt stöd inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	3 - Det finns bestämmelser för att garantera administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av unionens bestämmelser om EU:s regler för statligt stöd.	Ja	Cirkulär 11, "Riktlinjer för beredningen i Regeringskansliet av ärenden som rör Europeiska unionens statsstödsregler"	Sverige har väl uppbyggda institutionella former för genomförande, tillämpning och övervakning av EU-lagstiftningen om statligt stöd samt en strategi för utbildning och informationsspridning för personal som berörs av fondernas genomförande. Ytterligare åtgärder för att öka förvaltningens kapacitet att genomföra och tillämpa EU-lagstiftningen om statligt stöd anses inte nödvändiga. När det gäller de tillkommande krav på medlemsstaterna avseende GBER, registerföring och rapportering som ingår i kommissionens

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				förslag i SAM, avser regeringen att tillsätta en utredning under 2014 för att lämna förslag på enhetlig och effektiv nationell struktur för att omhänderta dessa. Det gäller inte minst för att kunna säkerställa att Sveriges GBER-stöd fortsatt är förenliga med tillkommande krav i regelverket. Det kommer att innebära en effektiviserad struktur avseende statsstödshanteringen, men också därtill kopplade utbildningsinsatser både i Regeringskansliet och bland myndigheterna.

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
G.6 - Det finns bestämmelser för ett effektivt genomförande av EU:s miljölagstiftning när det gäller miljökonsekvensbeskrivningar och strategiska miljöbedömningar.	1 - Det finns bestämmelser för en effektiv tillämpning av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU (miljökonsekvensbeskrivningar) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG (strategiska miljöbedömningar).	Ja	6 kap. miljöbalken http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/_sfs-1998-808/ Förordning http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/_sfs-1998-905/ Allmänna råd om miljöbedömning av planer och program (Naturvårdsverket Handbok 2009:1) http://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/978-91-620-0159-9.pdf Information: http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning-amnesvis/Miljokonsekvensbeskrivning/	EIA- och SEA-direktivet genomförs i svensk rätt genom 6 kap. miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Det är verksamhetsutövaren som bekostar och upprättar en miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Länsstyrelserna ska verka för att en MKB får den inriktning och omfattning som krävs för tillståndsprövningen. Genom samråd får statliga myndigheter, kommuner, allmänheten och organisationer i ett tidigt skede möjlighet att ge synpunkter på MKB:n. I tillståndsprövningen ska en bedömning

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				göras om MKB:n uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken. Vad gäller MKB-processen för planer och program är det den myndighet eller kommun som ska upprätta eller ändra en plan eller program som ska göra en miljöbedömning. Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt har varit föremål för omförhandlingar och ett nytt direktiv kommer att antas under våren 2014.
G.6 - Det finns bestämmelser för ett effektivt genomförande av EU:s	2 - Det finns bestämmelser för utbildning om och spridning av information till	Ja	Allmänna råd om miljöbedömning av planer och program (Naturvårdsverket Handbok 2009:1) http://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/978-91-620-0159-9.pdf Information: http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledning-amnesvis/Miljokonsekvensbeskrivning/	Naturvårdsverket är den centrala myndigheten på miljöområdet och har ett

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
miljölagstiftning när det gäller miljökonsekvensbeskrivningar och strategiska miljöbedömningar.	personal som arbetar med genomförandet av direktiven om miljökonsekvensbeskrivningar och strategiska miljöbedömningar.			vägledningsansvar i förhållande till kommuner och myndigheter som ska tillämpa reglerna om MKB. Vad gäller MKB för planer och program har Naturvårdsverket gett ut en handbok med allmänna råd samt ordnat utbildning. Information finns även på Naturvårdsverkets hemsida. Om Naturvårdsverket anser att det finns brister i MKB-regleringen som inte kan åtgärdas genom vägledning ska Miljödepartementet underrättas. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) erbjuder kurser för personal som berörs av frågor om MKB och förmedlar

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				information om MKB från myndigheterna och EU till kommuner och landsting. SKL har även gett ut en skrift som beskriver MKB-reglernas tillämpning och information finns på SKL:s hemsida. Kommuner kan också samverka och utbyta information inom regionala kommunalförbund. Även Boverket har gett ut en vägledning om MKB-regleringen. Vägledningen vänder sig till planhandläggare på kommuner och länsstyrelser.
G.6 - Det finns bestämmelser för ett effektivt genomförande av EU:s	3 - Det finns bestämmelser för att garantera tillräcklig administrativ kapacitet.	Ja	6 kap. miljöbalken http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/_sfs-1998-808/ Förordning http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/_sfs-1998-905/ Allmänna råd om miljöbedömning av planer och program (Naturvårdsverket	Naturvårdsverket är den centrala myndigheten på miljöområdet. Myndigheten har

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
miljölagstiftning när det gäller miljökonsekvensbeskrivningar och strategiska miljöbedömningar.			Handbok 2009:1) http://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/978-91-620-0159-9.pdf	bl.a. ett allmänt ansvar för tillsynsvägledningen gentemot operativa tillsynsmyndigheter när det gäller tillämpningen av miljöbalken. Naturvårdsverket ska bidra med information om hur reglerna ska tillämpas. Detta innebär att länsstyrelserna m.fl. vänder sig till verket när de behöver vägledning. När en miljökonsekvensbeskrivning tas fram ska samråd ske med länsstyrelsen. För planer och program på nationell nivå ska samråd istället ske med bland annat Naturvårdsverket. Verket har rätt att meddela föreskrifter för tillämpningen av

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar. Om Naturvårdsverket finner brister i regleringen meddelas Miljödepartementet om detta. Vad gäller MKB för planer och program har Naturvårdsverket gett ut en handbok med allmänna råd om hur reglerna bör tillämpas. Sverige har väl fungerande centrala myndigheter, särskilt Naturvårdsverket, som stödjer tillståndsmyndigheterna.
G.7 - Det finns ett statistiksystem som räcker till för utvärderingar av programmens effektivitet och genomslag. Det finns ett system av	1 - Det finns bestämmelser för insamling och sammanställning av statistiska data i rätt tid som innehåller följande: identifiering av	Ja	Operativt program samt ex-anteutvärdering	Svenska ESF-rådet vidareutvecklar befintlig modell för personnummerredovisning. Samtliga aktivitetsindikatorer avseende deltagare tas fram genom att

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
resultatindikatorer för att välja ut de åtgärder som mest effektivt bidrar till de önskade resultaten, att mäta framstegen mot resultaten och bedöma genomslaget.	källor och mekanismer som säkerställer statistisk validering.			deltagarnas personnummer matchas mot uppgifter från relevanta register som SCB förvaltar. De register som används är befolkningsregistret och utbildningsregistret. Dessa register kommer att kompletteras med uppgifter från Arbetsförmedlingen för att kunna redovisa uppgifter om personer är arbetslösa eller utanför arbetskraften. Från Arbetsförmedlingens register kan även uppgift om funktionsnedsättning hämtas. Se vidare den svenska partnerskapsöverens

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
				kommelsen för en fullständig beskrivning av hur detta förhandsvillkor uppfylls.
G.7 - Det finns ett statistiksystem som räcker till för utvärderingar av programmens effektivitet och genomslag. Det finns ett system av resultatindikatorer för att välja ut de åtgärder som mest effektivt bidrar till de önskade resultaten, att mäta framstegen mot resultaten och bedöma genomslaget.	2 - Det finns bestämmelser för insamling och sammanställning av statistiska data i rätt tid som innehåller följande: system för offentliggörande av och allmän tillgång till sammanställd data.	Ja	Operativt program samt ex-anteutvärdering	Regelbunden rapportering om programmets genomförande till regeringen och till Europeiska Kommissionen, som också publiceras på Svenska ESF-rådets webb tillsammans med andra och publikationer från programuppföljningen.
G.7 - Det finns ett statistiksystem som räcker till för utvärderingar av programmens effektivitet och genomslag. Det finns ett system av	3 - Ett verkningsfullt system med resultatindikatorer vilket omfattar val av resultatindikatorer för varje program som ger information	Ja	Operativt program och ex-anteutvärdering	Den information som de gemensamma resultatindikatorerna mäter möter de behov som finns och därför ingår få programspecifika resultatindikatorer i

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
resultatindikatorer för att välja ut de åtgärder som mest effektivt bidrar till de önskade resultaten, att mäta framstegen mot resultaten och bedöma genomslaget.	om motiveringen till valet av de politiska åtgärder som finansieras av programmet.			det svenska socialfondsprogrammet. Fortsättning på G 7.1: Deltagarredovisningen som projekten gör till SCB kompletteras med redovisning av organisationsnummer och uppgifter om antalet understödda mikro, små och medelstora företag kan då tas fram genom att matcha organisationsnumret mot det centrala företagsregistret. Samtliga uppgifter om enskilda personer, såväl enskilda som juridiska, kommer att lagras hos SCB.

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
G.7 - Det finns ett statistiksystem som räcker till för utvärderingar av programmens effektivitet och genomslag. Det finns ett system av resultatindikatorer för att välja ut de åtgärder som mest effektivt bidrar till de önskade resultaten, att mäta framstegen mot resultaten och bedöma genomslaget.	4 - Ett verkningsfullt system med resultatindikatorer vilket omfattar fastställande av mål för dessa indikatorer.	Ja	Operativt program och ex-anteutvärdering	Mål för vissa av de gemensamma resultatindikatorerna och de bägge programspecifika indikatorerna har fastställs i programmet.
G.7 - Det finns ett statistiksystem som räcker till för utvärderingar av programmens effektivitet och genomslag. Det finns ett system av resultatindikatorer för att välja ut de åtgärder som mest effektivt bidrar till de önskade	5 - Ett effektivt system med resultatindikatorer vilket omfattar indikatorer som uppfyller kraven på tillförlitlighet och statistisk validering för varje indikator, tydlighet vid normativ tolkning, anpassning till politiken, aktualitet	Ja	Operativt program och ex-anteutvärdering	Insamlingen av resultatindikatorer på kort sikt kommer att ske inom ramen för den deltagarrapportering projekten gör till SCB, medan den huvudsakliga källan för resultatindikatorerna på längre sikt kommer att vara

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
resultaten, att mäta framstegen mot resultaten och bedöma genomslaget.	och insamling av data i rätt tid.			enkäter till deltagarna. För de deltagare som inte var sysselsatta när de påbörjade insatsen kommer även registeruppgifter att användas. För att kunna nå en tillfredsställande svarsfrekvens kommer kontaktuppgifter till deltagarna att samlas in systematiskt. På detta sätta kan mer kostnadseffektiva metoder som e-post och sms användas i undersökningarna.
G.7 - Det finns ett statistiksystem som räcker till för utvärderingar av programmens effektivitet och genomslag. Det finns ett system av resultatindikatorer för att välja ut de åtgärder som mest	6 - Garantier för att man i all verksamhet som finansieras av programmet använder sig av ett verkningsfullt system av indikatorer.	Ja	Operativt program och ex-anteutvärdering	All verksamhet som finansieras genom programmet kommer omfattas av indikatorer. De projekt som har deltagare i form av deltagare eller organisationer kommer att ha en mer omfattande

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
effektivt bidrar till de önskade resultaten, att mäta framstegen mot resultaten och bedöma genomslaget.				uppsättning indikatorer. För övriga verksamheter som finansieras av programmet t.ex. förprojekteringar utan deltagare och utvärdering kommer i huvudsak finansiella indikatorer att användas.

9.2 Beskrivning av åtgärder för att uppfylla förhandsvillkoren, ansvariga organ och tidsplan

Tabell 25: Åtgärder för att uppfylla tillämpliga förhandsvillkor

Allmänt förhandsvillkor	Ej uppfyllda kriterier	Åtgärder som ska vidtas	Tidsgräns (datum)	Ansvariga organ

Tabell 26: Åtgärder för att uppfylla tillämpliga tematiska förhandsvillkor

Tematiskt förhandsvillkor	Ej uppfyllda kriterier	Åtgärder som ska vidtas	Tidsgräns (datum)	Ansvariga organ

10. MINSKNING AV DEN ADMINISTRATIVA BÖRDAN FÖR STÖDMOTTAGARNA

Sammanfattning av bedömningen av den administrativa bördan för stödmottagarna och, vid behov, planerade åtgärder tillsammans med en preliminär tidsram för att minska den administrativa bördan.

Svenska ESF-rådet, Tillväxtverket och Jordbruksverket har inför programperioden 2014–2020 inlett ett samarbete om förenklad projektadministration för stödmottagarna med målsättning att utveckla schabloniserade redovisningsmodeller.

De områden där samarbete mellan fonderna har initierats är följande:

- schablon för indirekta kostnader,
- enhetsberäknade standardkostnader för löner inklusive schablon för lönekostnadspålägg,
- Klumpsummor, och
- schablonlösningar för övriga kostnader eller administrationskostnader till mindre belopp.

Förutom dessa områden har möjligheten undersökts att förenkla detaljeringsgraden i obligatoriska tid- och aktivitetsredovisningar. Under föregående programperiod har det funnits delvis olika arbetssätt och erfarenheter mellan fonderna, men även vissa skillnader i olika revisionsorgans bedömning av vilken detaljeringsgrad som är acceptabel.[1] De förenklingsåtgärder som bedöms få störst genomslagskraft för Socialfondsgenomförandet 2014–2020 är enhetsberäknade standardkostnader för lönekostnader och schabloner för indirekta kostnader. Båda metoderna kommer att bidra till en väsentlig minskning av stödmottagarnas administration av projekten, och svarar därför väl mot behovet av förenklad projektadministration som har framkommit på nationell och europeisk nivå.

Svenska ESF-rådet har som en del av förberedelserna inför programperioden 2014-2020 drivit ett utvecklingsarbete vars mål har varit att minska den administrativa bördan för stödmottagarna. Utgångspunkten har varit att tillvarata de möjligheter som EU-regelverket för ESI-fonderna ger till att tillämpa förenklade kostnadsalternativ. Målsättningen är att förenkla projektadministrationen för stödmottagaren under den nya programperioden genom att använda schabloniserade redovisningsmetoder.

Stödmottagare och andra intressenter har visat ett stort intresse för en ökad användning av förenklade kostnadsalternativ. Uppfattningen är att de aktuella förenklingsåtgärderna kommer bidra till en enklare och mindre resurskrävande projektadministration.

Arbetet med att utveckla de förenklade kostnadsalternativen, samt åtgärder för att minska stödmottagarnas administrativa börda har skett i nära samverkan med andra strukturfondsmyndigheter.

För programperioden 2014-2020 har Svenska ESF-rådet med utgångspunkt från EU-regelverket för ESI-fonderna utvecklat modeller för enhetskostnadsberäknade personalkostnader och deltagarersättningar, schablon för indirekta kostnader, samt

modell för klumpsumma. Med utgångspunkt från ansökningsomgångarnas mål, målgrupp och övriga förutsättningar kommer lämplig redovisningsmodell att väljas. Vid behov kommer fler modeller för förenklade kostnadsalternativ att tas fram under programperioden i syfte att minska projektadministrationen för stödmottagarna.

[1] Tidsredovisning kommer att behövas även framöver. Schabloner handlar om en gemensam timkostnad, och det kräver att projekten fortsatt redovisar tid. Däremot behöver de inte verifiera den faktiska kostnaden per individ för det är en schablon.

11. ÖVERGRIPANDE PRINCIPER

11.1 Hållbar utveckling

En beskrivning av de särskilda åtgärderna för att ta hänsyn till miljöskyddskrav, resurseffektivitet, begränsning av och anpassning till klimatförändringar, motståndskraft mot katastrofer samt riskförebyggande och riskhantering, vid urvalet av insatser.
Ekonomisk, social och ekologisk långsiktigt hållbar utveckling hänger samman. Hållbar utveckling förutsätter en effektiv ekonomi, men också att resurserna brukas utan att förbrukas, en god social sammanhållning och att demokratiska grundvärden respekteras.

De tre dimensionerna av hållbar utveckling – den ekonomiska, den miljömässiga och den sociala dimensionen – ska utvecklas parallellt och ömsesidigt förstärka varandra. Socialfonden ska främja hållbar utveckling i flera avseenden. Givet det nationella programmets övergripande mål om väl fungerande arbetsmarknad och en varaktigt ökad sysselsättning, står den sociala dimensionen i centrum. Socialt hållbar utveckling handlar om respekten för mänskliga rättigheter, inklusive rätten till arbete och jämställdhet. Med hjälp av kompetensutveckling och ett individuellt utformat stöd att finna, få och behålla ett arbete kan Socialfonden bidra till ett hållbart arbetsliv där kvinnors och mäns kompetens och potential utvecklas och tas till vara.

Inom det nationella programmet för Socialfonden 2014-2020 ska därför hållbar utveckling framför allt beaktas genom tillämpning av dess sociala dimension. Denna beskrivs i de horisontella principerna om lika möjligheter och icke-diskriminering, tillgänglighet och jämställdhet. Dessa horisontella kriterier har en dubbel funktion. Dels ska de bidra till en breddad syn på kompetens hos arbetsgivare och främjandeaktörer, dels fungerar de som krav på genomförandet av projekten i syfte att säkerställa att vissa grupper inte exkluderas.

Den ekologiska dimensionen beaktas genom att Socialfondens insatser för ökad sysselsättning och tillväxt kan kombineras med ett miljöperspektiv som utgår från miljökvalitetsmålen, med särskilt fokus på förebyggande av och anpassning till klimatförändringarna. Detta kan ske genom stöd för kompetensutveckling och kompetensförsörjning som underlättar övergången till en koldioxidsnål ekonomi och framväxten av nya, gröna jobb. Under programgenomförandet kommer det i samband med urval av projekt att framgå vilka projekt som har en koppling till den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling.

Kunskaper och erfarenheter av vikt i tillämpningen av den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling kan sökas bl.a. inom ramen för samordningen av Socialfonden och Regionalfonden. För att Socialfondens insatser ska bidra till hållbar utveckling i denna breda bemärkelse krävs ett engagemang från olika aktörer, inte minst företrädare för arbetsmarknadens parter, regionala tillväxtansvariga, ideella aktörer m.fl.

När det gäller behov av strategisk miljökonsekvensbedömning av programförslaget gjorde Statskontoret, i egenskap av förhandsutvärderare, i samråd med Naturvårdsverket, bedömningen att en strategisk miljökonsekvensbeskrivning inte behöver genomföras. Bedömningen är baserad på ett utkast till programförslag. Av Statskontorets delrapportering från förhandsutvärderingsuppdraget[1] framgår bl.a. följande:

”I Statskontorets uppdrag ingår att bedöma huruvida strategisk miljökonsekvensbedömning i enlighet med direktiv 2001/42/EG bör genomföras för förslaget till program för Europeiska socialfonden 2014–2020. Statskontorets bedömning är att en sådan miljökonsekvensbedömning inte behöver genomföras. Bedömingen har gjorts efter samråd med Naturvårdsverket. Statskontoret finner att det nationella programmet för ESF inte är inriktat mot sådana verksamheter som anges i direktivets artikel 3.2 eller anger förutsättningarna för kommande tillstånd för projekt enligt direktiv 85/337/EEG (bilagorna I och II). Programmet kan inte heller antas påverka områden som kräver en bedömning enligt artiklarna 6 och 7 i direktiv 92/43/EEG.

Det nationella programmet för ESF är inriktat mot generella arbetsmarknads- och arbetslivsinsatser. Även om det inte kan uteslutas att projekt inom ramen för programmet kan komma att bedrivas inom sådana miljöpåverkande verksamheter som aves i direktiv 2001/42/EG kan programmet inte anses sätta ramarna för kommande tillstånd i dessa verksamheter. Insatserna inom ESF riktar sig inte i första hand mot specifika branscher eller verksamheter, utan syftar till att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt och att stärka förutsättningarna för enskilda individer att få eller behålla anställningar.”

[1] Statskontoret (2013). *Förhandsutvärdering av nationellt program för Europeiska socialfonden. Delrapport. Dnr 2013/34-5.*

11.2 Lika möjligheter och icke-diskriminering

En beskrivning av de särskilda åtgärderna för att främja lika möjligheter och förhindra diskriminering på grund av kön, ras, etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning i samband med förberedelsen, utarbetandet och genomförandet av det operativa programmet, särskilt när det gäller tillgång till finansiering, med hänsyn till behoven hos olika målgrupper som riskerar att drabbas av sådan diskriminering, särskilt kraven på att säkerställa tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Icke-diskriminering

Frihet från diskriminering är en mänsklig rättighet. I svensk lagstiftning finns skydd mot diskriminering som har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder. Det finns också krav på att arbetsgivare ska vidta aktiva åtgärder för att förhindra diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter vad gäller kön, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning.

Såväl aktuell forskning som rapporter från Diskrimineringsombudsmannen (DO) visar att diskriminering förekommer inom olika samhällsområden, inte minst i arbetslivet. Forskning visar att aspekter som t.ex. ålder och etnisk tillhörighet påverkar individens möjligheter att kallas till anställningsintervju eller att få ett arbete. Diskriminering

medför att kompetens inte tas till vara. Samtidigt förlängs tiden i arbetslöshet för vissa kvinnor och män, medan andra tvingas ta arbeten under sin kvalifikationsnivå.

Den direkta, individuella, diskrimineringen är ett hinder för att uppnå målet om lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för alla. Men det finns också regler, rutiner, normer, vedertagna förhållningssätt och beteenden i institutioner och andra samhällsstrukturer som utgör hinder för olika grupper att uppnå lika rättigheter och möjligheter.

Lika villkor vad gäller arbete är en grundläggande förutsättning för att alla ska ha möjlighet att delta fullt ut i samhället. Programmet främjar icke-diskriminering genom valet av prioriterade grupper inom programområde 2. Därutöver ska icke-diskriminering tillämpas som horisontell princip. Det innebär att det i projekten ska finnas en god kunskap om förekomst av och mekanismer bakom diskriminering och att denna kunskap används i utformning och genomförande av projekten. Verksamheterna bör tillämpa rutiner och metoder som främjar lika möjligheter och säkerställer att diskriminering inte förekommer.

Mål på projektnivå för icke-diskriminering som horisontell princip

Målet är att projekten främjar icke-diskrimineringsperspektivet i sin verksamhet genom att kunskap om diskriminering används i utformning och genomförande av projekten.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Regeringen har som mål att skapa ett samhälle utan hinder för delaktighet och jämlikhet i levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning. Insatserna ska bekämpa diskriminering och ge flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning förutsättningar för självständighet och självbestämmande.

Det konkreta tillgänglighetsarbetet behöver fokuseras på att identifiera och undanröja hinder för personer med olika funktionsnedsättningar att bli delaktiga i arbetslivet. Därigenom kan kompetensen i arbetslivet vidgas och arbetskraftsdeltagandet öka. Insatser som bidrar till att förändra och bredda arbetsmarknaden för att rymma fler är också nyckeln till en hållbar samhällsutveckling som skapar inkludering, delaktighet och tillväxt.

Tillgänglighetsarbetet kan förändra och bredda arbetsmarknaden och på så sätt stärka övergången till arbetslivet för personer med svag förankring på grund av längre tids sjukdom eller funktionsnedsättning. Ett inkluderande arbetsliv handlar i grunden om hur enskilda arbetsplatser är utformade och hur arbetet bedrivs och är organiserat. Det kan handla om såväl fysiska anpassningar av lokal och utrustning, som arbetstider, arbetsfördelning, utbildningsmöjligheter, attityder och kunskaper och arbetsledning. Arbetsgivarna har en central roll för att genom anpassningar av den fysiska och

psykosociala arbetsmiljön bidra till ett arbetsliv där personer med funktionsnedsättning ges möjlighet att delta på lika villkor.

Programmet främjar tillgänglighet genom valet av prioriterade grupper i programområde 2. Tillgänglighet ska även tillämpas som horisontell princip och inriktas på att bidra till förutsättningar för en mer inkluderande arbetsmarknad som kan öppna möjligheter för fler personer med funktionsnedsättning att få arbete på lika villkor. Satsningar på tillgänglighet i föregående programperiod har haft en god inverkan på individnivå, men en begränsad strukturell påverkan. I programmet för 2014–2020 ska projekten ha kunskap om tillgänglighet som används i utformning och genomförande av projekten. Därutöver kan även nyckelpersoner på arbetsplatser som tar emot personer med funktionsnedsättning omfattas av programmets insatser vilket kan bidra till en ökad kunskap på arbetsplatsen om faktorer som främjar inkludering och tillgänglighet.

Individuellt stöd är viktigt, men det behövs också kompletterande utvecklingsarbete för att arbetslivet ska omfatta fler. Arbetslivet behöver utvecklas för att bättre kunna dra nytta av och ta till vara alla människors vilja och förmåga att arbeta. För detta behövs stödsystem och incitament, men också kunskap och metodutveckling. Här kan Socialfonden spela en viktig strategisk roll genom att initiera utvecklingsarbeten som har den enskilda arbetsplatsen som utgångspunkt.

Mål på projektnivå för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning som horisontell princip

Målet är att projekten främjar tillgänglighetsperspektivet i sin verksamhet genom att identifiera och undanröja hinder för tillgänglighet, och på så sätt möjliggör för kvinnor och män med olika funktionsnedsättningar att bli delaktiga i projektets insatser.

11.3 Jämställdhet mellan män och kvinnor

En beskrivning av hur det operativa programmet bidrar till att främja jämställdhet och, när så är lämpligt, bestämmelser för att säkerställa att jämställdhetsperspektivet integreras både på program- och insatsnivå.

Den svenska jämställdhetspolitiken utgår från att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Ett av de fyra delmålen som vägleder regeringens politik på jämställdhetsområdet är att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut. Jämställdhetsintegrering är regeringens huvudsakliga strategi för att uppnå det jämställdhetspolitiska målet. Jämställdhetsintegrering innebär att jämställdhet ska beaktas i allt beslutsfattande, på alla nivåer.

Socialfonden ska enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1304/2013 bidra till lika villkor för kvinnor och män på arbetsmarknaden. Jämställdhet ska främjas genom integrering av jämställdhetsprincipen på alla områden och genom särskilda åtgärder som inriktas på att varaktigt öka kvinnors och mäns deltagande och stärka deras ställning på arbetsmarknaden, minska könsdiskrimineringen på arbetsmarknaden, bekämpa könsstereotyper inom utbildningen och göra det lättare för män och kvinnor att kombinera arbete och privatliv. Medlemsstaterna bör enligt förordningen kombinera en kraftfull strategi för jämställdhetsintegrering, där alla delar av fondernas genomförande

ska jämställdhetsintegreras, med särskilda åtgärder för att främja jämställdhet. Det innebär att jämställdhet mellan kvinnor och män ska beaktas och främjas i utformningen och genomförandet av program och enskilda projekt. Med särskilda åtgärder avses att projekt inom programmets mål, prioriteringar och avgränsningar kan innehålla, eller utformas som, särskilda satsningar på jämställdhet.

I en utvärdering av jämställdhets- och tillgänglighetsaspekter i Socialfonden 2007–2013[1] pekar utvärderarna på behov av att stärka kopplingen mellan jämställdhetskriteriet och de övergripande programmålen, och att i högre grad koncentrera insatserna.

Tillämpning av jämställdhet mellan kvinnor och män som horisontell princip under programperioden 2014–2020 ska bidra till att skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv för både kvinnor och män. Ett jämställdhetsperspektiv är integrerat i programmet genom valet av prioriteringar och vägledande grunder för urval. I insatser som ska stärka individens ställning på arbetsmarknaden ska analysen lägga grund för att både kvinnors och mäns kompetens tas till vara och utvecklas i projekten. I analys, planering och genomförande av projekt ska säkerställas att såväl kvinnor som män får tillgång till insatser som utifrån deras individuella förutsättningar ökar deras jobbchanser. Socialfondens projekt ska främja jämställdhet med utgångspunkt i programmets mål, målgrupper och prioriteringar genom att

- projektet har jämställdhetskompetens internt eller genom externt stöd,
- en jämställdhetsanalys ingår i projektets problemanalys,
- aktiviteter i projektet beaktar jämställdhetsperspektiv i enlighet med analysen, och
- jämställdhetsperspektivet finns med i utvärderingen av projektet.

Programområde 1-3 rymmer även möjligheter för sökanden att, utifrån en beskrivning av projektets målgrupp och inriktning, vidta särskilda åtgärder för att främja jämställdhet. Dessutom ger det nationella programmet möjlighet till stöd som effektiviserar programgenomförandet. Här avses exempelvis projekt som bidrar med ökade kunskaper och effektiva metoder som knyter an till den horisontella principen jämställdhet mellan kvinnor och män.

Svenska ESF-rådet ansvarar för att underlätta och effektivisera tillämpningen av jämställdhetsintegrering i program- och projektgenomförandet. Detta bör ske genom den minimistandard för jämställdhetsintegrering som utvecklats på EU-nivå under programperioden 2007–2013. Stödstrukturen för jämställdhetsintegrering ska minst omfatta insatser inom Svenska ESF-rådet som förvaltande myndighet och enskilda projekt. Stödinsatserna kan ske i form av t.ex. utbildningsinsatser och framtagande av checklistor för hur projekten bör tillämpa jämställdhetsperspektivet i analys, genomförande, uppföljning och utvärdering.

Mål på projektnivå för jämställdhet som horisontell princip

Målet är att projekten främjar jämställdhetsperspektivet i sin verksamhet genom att kunskap om kvinnors och mäns olika förutsättningar och villkor på arbetsmarknaden används i analyser och vid genomförande av projekten.

[1] Källa: Kontigo 2012, s.63.

12. SEPARATA DELAR

12.1 Större projekt som ska genomföras under programperioden

Tabell 27: Förteckning över större projekt

Projekt	Planerat datum för anmälan/inlämnande (år, kvartal)	Planerat startdatum för genomförande (år, kvartal)	Planerat slutdatum (år, kvartal)	Insatsområden – Investeringsprioriteringar

12.2 Resultatram för det operativa programmet

Tabell 28: Resultatram per fond och regionkategori (sammanfattande tabell)

Insatsområde	Fond	Regionkategori	Indikator eller viktigaste genomförandesteg	Om lämpligt, mätenhet	Milstolpe för 2018			Slutmål (2023)		
					Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
3 - Programområde 3 Sysselsättningsinitiativet för unga	Sysselsättningsinitiativet för unga		1.3 - Utgifter	Procent			132 489 288			132 489 288,00
1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning	ESF	Mer utvecklade	1.3 - Utgifter	Procent			114 643 026,00			382 141 528,00
2 - Programområde 2 Ökade övergångar till arbete	ESF	Mer utvecklade	1.3 - Utgifter	Procent			267 500 393,00			977 054 976,00
1 - Programområde 1 Kompetensförsörjning	ESF	Mer utvecklade	1.1 - Deltagare i projekt	Antal			78 900,00			180 100,00
2 - Programområde 2 Ökade övergångar till arbete	ESF	Mer utvecklade	1.1 - Deltagare i projekt	Antal			34 500,00			91 100,00
3 - Programområde 3 Sysselsättningsinitiativet för unga	Sysselsättningsinitiativet för unga		PS14 - Deltagare under 30 år	Antal			20 000,00			20 000,00

12.3 Relevanta partner som deltar i utarbetandet av programmet

Arbetsmarknadsdepartementet har bjudit in berörda organisationer och myndigheter till arbetsgrupper för utformning av Socialfonden 2014-2020. Nedan framgår vilka organisationer som anmält intresse och deltagit i dialogen.

Grupp 1 Arbetsmarknadens parter

Arbetsgivarföreningen KFO

Arbetsgivarverket

Företagarna

Landsorganisationen i Sverige

Lantbrukarnas Riksförbund

Sveriges akademikers centralorganisation

Sveriges Kommuner och Landsting

Svenskt Näringsliv

Tjänstemännens Centralorganisation

Grupp 2 Myndigheter

Arbetsförmedlingen

Diskrimineringsombudsmannen

Folkbildningsrådet

Försäkringskassan

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering

Migrationsverket

Skolverket

Statens Kulturråd

Svenska ESF-rådet

Sveriges Kommuner och Landsting

Tillväxtverket

Ungdomsstyrelsen

Universitets- och högskolerådet

Grupp 3 Ideella organisationer

Almi företagspartner

Coompanion

Handikappförbunden

Hela Sverige ska leva

Länsstyrelsen, Stockholm, sakkunnig jämställdhet

Riksidrottsförbundet

Samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige (SIOS)

Svensk Kvinnolobby/Winnet

Grupp 4 Företrädare för de regionala strukturfondspartnerskapen, så småningom företrädare för regionalt tillväxtansvariga

Arbetsmarknadsdepartementet har vid ett tillfälle bjudit in företrädare för de åtta regionala strukturfondspartnerskapen i syfte att informera om programförberedelserna. Sedan regeringen fattat beslut om vilka åtta regionala tillväxtansvariga aktörer som fått till uppgift att samordna framtagande av

förslag till regionala program för Regionalfonden regionala analysunderlag för Socialfonden, har den fortsatta dialogen med den regionala nivån förts med företrädare för dessa åtta regionala tillväxtansvariga. Följande organisationer ingår i grupp 4:

Region Västerbotten

Länsstyrelsen, Västernorrland

Region Gävleborg

Länsstyrelsen, Stockholm

Regionförbundet i Örebro

Västra Götalandsregionen

Regionförbundet i Kalmar län

Region Skåne

DOKUMENT

Dokumenttitel	Dokumenttyp	Dokumentdatum	Lokal referens	Kommissionens referens	Filer	Skickat den	Skickat av
Angående förslag till ändring av det nationella socialfondsprogrammet	Tilläggsinformation	2019-okt-25	A2019/01932/A	Ares(2019)6661125	Brev till Dos Reis angående OP-ändring (version 4.0)	2019-okt-28	n002axxn
OP-version 4.0 i Word med markerade ändringar	Tilläggsinformation	2019-okt-25		Ares(2019)6661125	OP-version 4.0 i Word med markerade ändringar	2019-okt-28	n002axxn

Inlämnade bilagor enligt kommissionens genomförandeförordning, med beskrivning av programmets modell

Dokumenttitel	Dokumenttyp	Programversion	Dokumentdatum	Lokal referens	Kommissionens referens	Filer	Skickat den	Skickat av
Förhandsutvärdering Socialfonden 2014 2020 slutrapport 16 okt 2013	Rapport från förhandsutvärderingen	1.2	2013-okt-16		Ares(2014)3889459	Förhandsutvärdering Socialfonden 2014 2020 slutrapport 16 okt 2013	2014-nov-21	nkessand
Sammanfattning	Sammanfattning för allmänheten	1.2	2014-nov-20		Ares(2014)3889459	Sammanfattning 141120	2014-nov-21	nkessand
Bilaga till ex ante G1 G2 och G3	Dokumentation om tillämplighetsbedömning och uppfyllande av förhandsvillkor	1.2	2014-sep-23		Ares(2014)3889459	Bilaga till ex ante G1 G2 och G3	2014-nov-21	nkessand
Programme Snapshot of data before send 2014SE05M9OP001 4.0	Ögonblicksbild av data innan du skickar	4.0	2019-okt-28		Ares(2019)6661125	Programme Snapshot of data before send 2014SE05M9OP001 4.0 sv	2019-okt-28	n002axxn

SENASTE VALIDERINGSRESULTAT

Allvarlighetsgrad	Kod	Meddelande
Info		Programversionen har validerats.
Varning	2.30.1	Beloppen för resultatreserv per insatsområde ska vara mellan 5 % och 7 %: insatsområde "2", genomsnittlig andel "8,74". This validation rule is relevant only for priority axes not affected by the re-allocation of performance reserve. Please disregard the warning message in all other cases.
Varning	2.30.2	Resultatreserven för EHFF per insatsområde ska vara mellan 5 % och 7 %. insatsområde "1", genomsnittlig andel "0,00".
Varning	2.65	Det totala ESF-anslaget (huvudsakligt + resultatreserv från tabell 17) över alla programmen för Investering för tillväxt och sysselsättning i land "SE" är inte lika med det totala ESF-anslaget i tabell 1.4.1 i partnerskapsöverenskommelsen med CCI-nr "2014SE16M8PA001". "763 805 116,00", "764 101 466,00".